

زیپ لاین

اقتصاد

سیب ترش

بزرگترین مرکز مشاوره ای و آموزشی کشور

مرکز کنکوری سیب ترش

زیب لاین : ویژه آزمون ۲۹ فروردین ۱۴۰۴ مدیر آموزشی :: دکتر احمد رضا ورمزیار
اقتصاد : مطابق آزمون قلمچی
مدیر دپارتمان اقتصاد : بهزاد یزدانی
سیب ترش : بزرگ ترین مرکز آنلاین کنکوری

اقتصاد

فصل اول: اصول انتخاب در کسب و کار درس اول: کسب و کار و کارآفرینی

۱) هر کدام از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق است؟

مرجع: سراسری- ۱۴۰۲

الف: ایده‌ها را به صورت محصولات جدید و یا کسب‌وکار جدید تبدیل می‌کنند.
ب: کارآفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
ج: کارآفرینان موفق، خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
د: نظم، پایداری، انضباط، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

- ۱) تیزبین - خوش بین - ریسک‌پذیر - سازمان‌دهنده
۲) تیزبین - پرانگیزه - یادگیرنده - سازمان‌دهنده
۳) نوآور - پرانگیزه - ریسک‌پذیر - سازمان‌دهنده
۴) نوآور - خوش بین - یادگیرنده - پرانگیزه

۲) کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق در افراد کارآفرین زیر، به ترتیب برجسته‌تر است؟

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۲

- آقای سعیدی اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارد.
- خانم موسوی بسیار دلگرم و مطمئن به موفقیت اقتصادی است.
- خانم مدنی در راه اندازی کسب و کار جدید از نظم و پایداری تحسین برانگیزی برخوردار است.
- آقای جدیدی با شجاعت و تدبیر، پس انداز خود را برای راه اندازی فعالیت اقتصادی جدید هزینه می‌کند.

- ۱) تیزبین - پرانگیزه - سازمان‌دهنده - خوش بین
۲) تیزبین - پرانگیزه - خوش بین - نوآور
۳) پرانگیزه - خوش بین - پرانگیزه - ریسک‌پذیر
۴) پرانگیزه - خوش بین - سازمان‌دهنده - ریسک‌پذیر

۳) با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۲ نفر کارمند و تولید سالیانه ۴۰۰ دستگاه

مرجع: سراسری- ۱۳۹۸

هر کدام به ارزش ۹۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

۱	اجاره بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد کارمند اداری و تولیدی، معادل	۷۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی معادل	۲۵٪ حقوق سالیانه کارمندان

- ۱) ۴۲,۲۰۰,۰۰۰ ریال : زیان
۲) ۴۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال : سود
۳) ۶۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال : سود
۴) ۶۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال : زیان

۴ با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۵ نفر کارمند و تولید سالیانه ۲۲۰۰ دستگاه هریک به ارزش: ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال کدام است؟ مرجع: ۱: سراسری- ۱۳۹۹

۱	اجاره بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد کارمند تولیدی و اداری	۸۵۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین های تولیدی	معادل ۳۰٪ حقوق سالیانه کارمندان

① ۲,۱۱۲,۱۵۰,۰۰۰ زیان ② ۲,۱۲۱,۱۵۰,۰۰۰ سود ③ ۲,۲۱۱,۱۰۰,۰۰۰ زیان ④ ۲,۱۱۲,۱۰۰,۰۰۰ سود

۵ با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۲ نفر کارمند و تولید سالیانه ۴۰۰ دستگاه هر کدام به ارزش: ۹۰۰,۰۰۰ کدام است؟ مرجع: خارج از کشور- ۱۳۹۹

۱	اجاره بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد کارمند اداری و تولیدی «معادل»	۷۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین های تولیدی	معادل ۲۵ درصد حقوق سالیانه کارمندان

① ۴۲,۲۰۰,۰۰۰ زیان ② ۴۳,۲۰۰,۰۰۰ سود ③ ۶۴,۰۰۰,۰۰۰ زیان ④ ۶۳,۰۰۰,۰۰۰ سود

۶ با توجه به اطلاعات مربوط به یک کارگاه تولیدی، نتیجه عملکرد این کارگاه در طی یکسال گذشته چگونه بوده است؟
الف: اجاره کارگاه ۳۰ میلیون ریال در سال
ج: خرید ماشین فرزند مدیر کارخانه ۲۰ میلیون ریال
ه: درآمد حاصل از فروش محصولات ده برابر خرید مواد اولیه
ب: خرید ماشین آلات ده برابر اجاره کارگاه
د: خرید ماده اولیه دو برابر اجاره کارگاه
و: پرداخت حقوق ۱۵۰ میلیون ریال در سال
① ۶۰ میلیون ریال سود ② ۸۰ میلیون ریال سود ③ ۶۰ میلیون ریال ضرر ④ ۸۰ میلیون ریال ضرر

۷ یک واحد تولید کفش با ۱۰ نیروی کار، به شرح زیر فعالیت می کند. با توجه به درآمد و هزینه های آن، سود واقعی این واحد تولیدی چقدر است؟ مرجع: سراسری- ۱۴۰۲

الف) خرید مواد اولیه در هر ماه $\frac{1}{8}$ سرمایه فیزیکی

ب) دستمزد ماهیانه هر کارگر ۴ میلیون تومان

ج) هزینه آب، برق، گاز و اجاره ماهیانه، معادل ۲۵ درصد دستمزد کارگران در سال

د) سرمایه فیزیکی (تجهیزات تولید)، معادل ۸۰۰ میلیون تومان

ه) ماهیانه ۱۵۰۰ جفت کفش تولید و با قیمت ۶۰۰ هزار تومان فروخته می شود.

و) هزینه فرصت (هزینه پنهان) کارفرما برای شاغل شدن در یک شرکت مهندسی، ماهیانه ۲۰ میلیون تومان است.

① ۶,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ② ۷,۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ③ ۶,۸۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ④ ۶,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰

۸ با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک باغدار به همراه دوازده نفر کارگر و یک مهندس کشاورزی با تولید هفتونیم تن میوه به ارزش ششونیم میلیارد تومان، کدام مورد است؟

۱	اجاره ماهیانه باغ	۶۰ میلیون تومان
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر کارگر	$\frac{1}{3}$ اجاره وسایل
۳	خرید منزل مسکونی صاحب باغ	۱۰۰ میلیون تومان
۴	اجاره وسایل و ابزار مورد نیاز	۷۵ میلیون تومان
۵	خرید سم و کود مناسب	۴۰ میلیون تومان
۶	کرایه حمل و نقل محصول	۲۰ میلیون تومان
۷	حقوق ماهیانه باغدار و مهندس	۱۲۰ میلیون تومان

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

- ① ۵۰۵ میلیون تومان سود ② ۶۰۵ میلیون تومان سود ③ ۵۰۵ میلیون تومان ضرر ④ ۶۰۵ میلیون تومان ضرر

۹ فرض کنید تورم امسال ۳۲٪ بوده و هزینه تولید نیز به همین میزان افزایش یابد. در صورتی که تقاضا هیچ تغییری نکند و تولیدکنندگان بخواهند بدون تحمل زیان به فعالیت خود برای سال آینده ادامه دهند، کدام مورد درباره سود، درست است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

- ① نرخ سود کاهش می‌یابد. ② نرخ سود افزایش می‌یابد. ③ میزان رقم سود تغییر نمی‌کند. ④ نرخ سود تغییر نمی‌کند.

۱۰ تولیدکننده‌ای در طول سال نصف تولیدات خود را به ارزش هر محصول بیست هزار تومان فروخته است. اگر تعداد محصول تولیدشده ۸۰۰ واحد و هزینه تولید هر محصول ده هزار تومان باشد. پاسخ پرسش زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

الف: درآمد تولیدکننده چند تومان است؟
ب: سود تولیدکننده، چقدر است؟

- ① ۸,۰۰۰,۰۰۰ - سود نداشته است. ② ۱۶,۰۰۰,۰۰۰ - زیان کرده است.
③ ۸,۰۰۰,۰۰۰ - ۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان ④ ۱۶,۰۰۰,۰۰۰ - ۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان

درس دوم: انتخاب نوع کسب و کار

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

۱۱ کدام مورد، در ارتباط با «هویت قانونی یک شرکت تجاری» درست است؟

- ① شرکت‌ها مانند انسان‌ها نمی‌توانند با افراد یا شرکت‌های دیگر قرارداد تجاری داشته باشند.
② منظور از هویت قانونی، مربوط به هر نوع کسب‌وکار شخصی و شرکتی می‌شود.
③ یک شرکت به مثابه یک انسان، دارای هویت و دارایی است.
④ فقط شرکت‌های سهامی، دارای هویت قانونی هستند.

۱۲) کدام مورد به‌ترتیب، مربوط به ویژگی‌های هریک از کسب‌وکارهای «تعمیرکاران»، تعاونی کشاورزان پنبه، شرکت سهامی و مؤسسه

مرجع: سراسری- ۱۴۰۳

حمایت از کودکان» است؟

- ۱) آزادی عمل - ایجاد زنجیره توزیع - مقیاس تولید بالا - مأموریتی غیرسودآور
- ۲) کوچک مقیاس - مالکیت کامل سود - امکان افزایش سرمایه - تأمین نیازمندی‌های اعضا
- ۳) بار سنگین مسئولیت - حق رأی بر مبنای مالکیت سرمایه - تأخیر در تصمیم‌گیری - مشکل تأمین مالی
- ۴) تخصص‌گرایی - محدوده عمل ملی و بین‌المللی - قوانین پیچیده‌تر - تقسیم سود به تناسب مالکیت سرمایه

درس سوم: اصول انتخاب درست

مرجع: خارج از کشور- ۱۳۹۸

۱۳) معنا و مفهوم اصطلاح «کمیابی» از نظر اقتصاددانان، کدام است؟

- ۱) منابع و امکانات و ثروت‌های طبیعی محدود است - روش‌های استفاده از منابع و امکانات متنوع است.
- ۲) انسان در بهره‌برداری از منابع و امکانات موجود محدودیت دارد. - منابع و امکانات موجود محدود است.
- ۳) انسان در بهره‌برداری از منابع و امکانات محدودیت دارد - منابع و ثروت طبیعی کاربردهای گوناگون دارند.
- ۴) منابع و امکانات موجود امکان مصارف متعدد دارند - با روش‌های مختلفی می‌توان از منابع و امکانات در دسترس استفاده کرد.

مرجع: سراسری- ۱۴۰۲

۱۴) کدام مورد، هزینه فرصت اجتماعی «کمک‌های بلاعوض به فقرا» را تبیین می‌کند؟

- ۱) کمک به افراد کم‌توان مالی، انتظار آنها را افزایش می‌دهد و به عدم فعالیت اقتصادی تشویق می‌کند.
- ۲) دولت باید از همه مردم مالیات بیشتر بگیرد که در بیشتر اوقات امکان‌پذیر نیست.
- ۳) کمک دولت به افراد نیازمند، سبب افزایش اشتغال در جامعه می‌شود.
- ۴) با اختصاص منابع به این نوع کمک‌ها، سرمایه برای فعالیت‌های مولد کاهش می‌یابد.

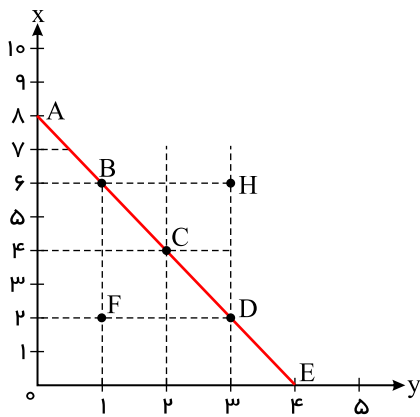
۱۵) فردی با سرمایه ۳۰۰ میلیون تومان قصد دارد در یکی از موارد زیر سرمایه‌گذاری کند. با توجه به اصل هزینه فرصت، کدام مورد

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۲

را انتخاب خواهد کرد و هزینه فرصت این انتخاب چند میلیون تومان است؟

- خرید و فروش وسایل ورزشی با بازدهی سالانه ۲۰ درصد
- راه‌اندازی یک کارگاه کوچک وسایل آرمایشگاهی با سود ۱۰۲ میلیون تومان در دو سال
- سپرده‌گذاری در بانک با سود سالیانه ۱۸ درصد
- سرمایه‌گذاری در بازار بورس با سود ماهیانه ۷ میلیون تومان

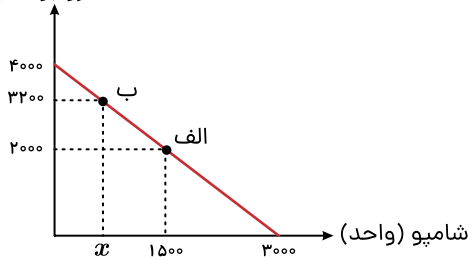
- ۱) سپرده‌گذاری در بانک - ۱۶۵
- ۲) راه‌اندازی یک کارگاه کوچک - ۱۶۵
- ۳) سرمایه‌گذاری در بورس - ۶۰
- ۴) خرید و فروش وسایل ورزشی - ۶۰

۱۶) مرز امکانات بودجه (قید بودجه) خانواده‌ای برای خرید دو گروه کالا (x) و خدمات (y) به شکل زیر ترسیم شده است. اگر قیمت کالا معادل ۵ واحد پولی ($P(x) = 5$) و قیمت خدمات معادل ۱۰ واحد ($P(y) = 10$) باشد، با توجه به نقاط روی خط قید بودجه، کدام مورد درست نیست؟
مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

- ۱) قید بودجه برای این خانواده با هر ترکیبی از x و y ، یکسان است.
- ۲) برای به‌دست آوردن یک واحد (y) بیشتر، باید یک واحد (x) از دست بدهد.
- ۳) برای به دست آوردن یک واحد بیشتر از (x) مستلزم از دست دادن (y) بیشتر است.
- ۴) حرکت از بالا به پایین خط بودجه (E, D, C, B, A) به معنی از دست دادن کالای x است.

دارو (واحد)

۱۷) داروخانه‌ای نیاز خود به دارو و شامپو را با مبلغی معادل هجده میلیون تومان تأمین کرده است. با توجه به نمودار قید بودجه زیر به‌ترتیب (از راست به چپ):

الف: هزینه فرصت داروخانه برای حرکت از نقطه «ب» به نقطه «الف» مرجع: سراسری - ۱۴۰۳
چند ریال است؟

ب: چه تعداد شامپو در نقطه «ب» خریداری می‌شود؟

(قیمت هر واحد دارو ۴۵۰۰ تومان و هر واحد شامپو ۶۰۰۰ تومان است.)

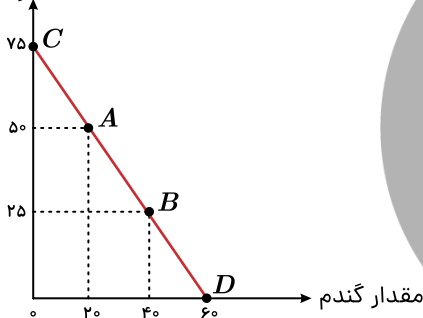
۴) $600 - 540,000,000$

۳) $600 - 54,000,000$

۲) $750 - 54,000,000$

۱) $750 - 540,000,000$

مقدار جو

۱۸) براساس اطلاعات ارائه‌شده، پاسخ پرسش‌های زیر، به‌ترتیب، کدام است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

– هزینه تولید دو محصول یکسان است.

– قیمت جو، ۲۰ درصد ارزان‌تر از گندم است.

– قیمت گندم برای هر تن ۵ میلیون تومان است.

الف: در کدام نقطه، ارزش تولید گندم بیشتر از سایر نقاط است؟

ب: بهترین تصمیم، براساس کدام اصل گرفته می‌شود؟

۱) A – براساس مقایسه منافع هر یک از حالت‌ها انجام می‌شود.

۲) A – براساس تفاوت هزینه و درآمد که باید حداکثر باشد.

۳) D – براساس مقایسه هزینه‌ها که باید کمترین هزینه را داشته باشد.

۴) D – براساس هزینه فرصت که باید ارزش دومین انتخاب پایین‌تر از منافع گزینه انتخاب‌شده باشد.

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۱۹) برای تصمیم درست و منطقی در هر کسب‌وکار، رعایت چه قوانین و اصولی الزامی است؟

۲) هزینه‌های تولید – مزیت نسبی – میزان نقدینگی

۱) هزینه فرصت – هزینه‌های تولید – میزان نقدینگی

۴) هزینه فرصت – بی‌توجهی به هزینه‌های هدررفته – قید بودجه

۳) قید بودجه – مزیت نسبی – درآمد ناخالص داخلی

۲۰) تصمیمات زیر به ترتیب مصداق مناسبی برای کدام اشتباه‌های رایج در تصمیم‌گیری است؟

– زیبا به جشن تولد دوستش دعوت شده است. همچنین برای کاهش وزن و بیماری دیابت خود تحت رژیم غذایی خاصی است اما مقداری از کیک تولد را می‌خورد.

مرجع: سراسری- ۱۴۰۲

– مجتبی پیراهن ۴۵۰ هزار تومانی که ۵۰٪ تخفیف دارد را بر پیراهن ۱۶۵ هزار تومانی ترجیح می‌دهد.

– پدر مریم اخیراً علی‌رغم نبود مشتری کافی برای میوه آناناس تصمیم گرفته است زمین بیشتری به این محصول اختصاص دهد.

۱) بی‌مبری زیاد – اثرگذاری حقه‌های فروش – خودرأی بودن و اعتمادبه‌نفس زیاد

۲) بی‌مبری زیاد – عدم استفاده از معیار هزینه فرصت – چسبیدن به وضعیت فعلی

۳) اعتمادبه‌نفس بیش از حد – صرفه‌جویی بیش از حد – چسبیدن به وضعیت فعلی

۴) اعتمادبه‌نفس بیش از حد – توجه به هزینه‌های در رفته – خودرأی بودن و اعتمادبه‌نفس زیاد

۲۱) عبارتهای زیر به ترتیب به کدام اشتباه‌های رایج در تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

مرجع: سراسری- ۱۴۰۲

– وقتی کتابی را که خریده‌ایم آن را دوست نداریم اما به خاطر پولی که داده‌ایم تا آخرش می‌خوانیم.

– شخصی برای تکمیل نورپردازی باغچه منزل خود، زیر بار سنگین پرداخت اقساط آن می‌رود.

– لباس فروشی که حاضر نیست پیشنهاد شریک خود را برای فروش از طریق شبکه‌های اجتماعی بپذیرد.

۱) بی‌توجهی به هزینه‌های در رفته – بی‌مبری زیاد – چسبیدن به وضعیت فعلی ۲) اعتماد به نفس بیش از حد – بی‌مبری زیاد – چسبیدن به وضعیت فعلی

۳) اعتماد به نفس بیش از حد – خودرأی بودن – توجه به هزینه‌های در رفته ۴) بی‌مبری زیاد – خودرأی بودن – توجه به هزینه‌های در رفته

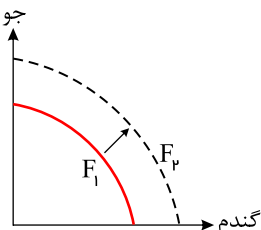
درس چهارم: مرز امکانات تولید

۲۲) پژوهشگران مرکز تحقیقات ژنتیک ایران اعلام کردند: «نوع جدیدی از بذر گندم و جو تولید و به بازار عرضه کردند که تعداد

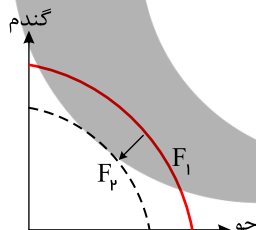
محصول در هر خوشه را از ۱۰ عدد به ۳۰ عدد افزایش می‌دهد.» با توجه به رابطه رشد و پیشرفت علمی و اقتصادی و تأثیر آن بر منحنی

مرجع: سراسری- ۱۴۰۲

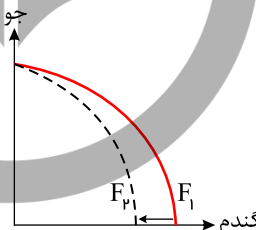
امکانات تولید، کدام شکل صحیح است؟

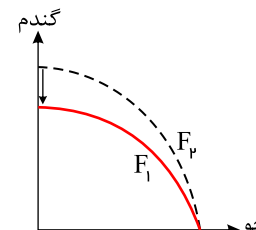
۴

۳

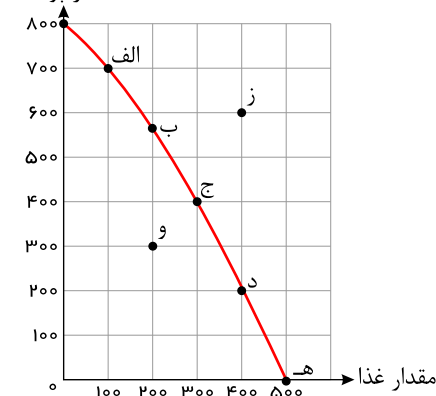

۲

۱

مقدار پوشاک

۲۳) نمودار زیر، منحنی مرز امکانات تولید کشوری را نشان می‌دهد. هرکدام از شرایط زیر

به کدام‌یک از موارد «انتقال مرز امکانات تولید، جابه‌جا شدن روی منحنی مرز امکانات یا بدون

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۲

تغییر» اشاره می‌کند؟

– خط تولید با پدیده بیکاری دوره‌ای مواجه شده است.

– یک فناوری جدید منابع موجود برای تولید هر دو محصول را افزایش داده است.

– افزایش تقاضا برای غذا سبب شده است منابع به سمت تولید بیشتر غذا هدایت شود.

۱) انتقال – انتقال – جابه‌جا شدن

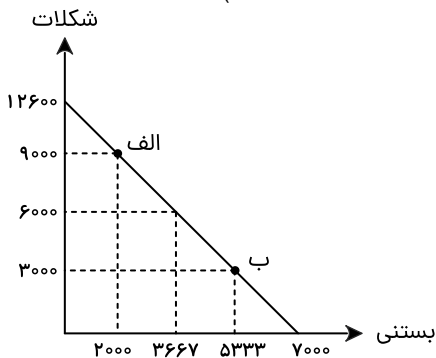
۲) انتقال – جابه‌جا شدن – انتقال

۳) بدون تغییر – جابه‌جا شدن – انتقال

۴) بدون تغییر – انتقال – جابه‌جا شدن

۲۴ تولیدکننده‌ای به‌دلیل سفارش مشتریان، تولید خود را از نقطه «الف» به نقطه «ب» جابه‌جا نمود. در شرایط جدید، کدام مورد هزینه فرصت را به‌درستی نشان می‌دهد؟ (قیمت هر واحد شکلات ۲۵۰۰ تومان و قیمت هر عدد بستنی ۴۵۰۰ تومان است). مرجع: سراسری-۱۴۰۳

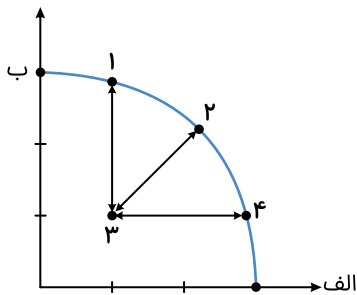
- ۱ هزینه فرصت انتخاب جدید، برابر ۲۱ میلیون تومان است.
- ۲ هزینه فرصت انتخاب جدید، برابر ۱۵ میلیون تومان است.
- ۳ مابه‌التفاوت هزینه فرصت انتخاب قبل و انتخاب جدید ۱۷ میلیون تومان است.
- ۴ مابه‌التفاوت هزینه فرصت انتخاب قبل و انتخاب جدید ۱۲ میلیون تومان است.

۲۵ با توجه به الگوی مرز امکانات تولید، کدام مورد درک بهتری در استفاده از منابع کمیاب ارائه می‌دهد؟ مرجع: سراسری-۱۴۰۲

- ۱ تولید در خارج از مرز امکانات، قابل دستیابی است به شرط آن که منابع کمیاب موجود با مدیریت صحیح به تولید کالا اختصاص یابد.
- ۲ تولید کالا باید درون مرز امکانات تولید انجام پذیرد، به شرط آن که منابع کمیاب موجود با مدیریت صحیح به تولید کالا اختصاص یابد.
- ۳ یک تولیدکننده بهتر است بر روی مرز امکانات، تولید کند و هر نقطه روی آن نشان می‌دهد که منابع کمیاب بین تولید دو کالای موردنظر تقسیم شده است.
- ۴ یک تولیدکننده بهتر است درون مرز امکانات، تولید کند و هر نقطه در این محدوده نشان می‌دهد که منابع کمیاب بین تولید دو کالای موردنظر تقسیم شده است.

۲۶ کدام مورد درباره مرز امکانات تولید، نادرست است؟ مرجع: سراسری-۱۴۰۳

- ۱ هرگاه تولید یک شرکت ناکارا باشد، برای تولید بیشتر یک کالا، باید از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.
- ۲ آنچه یک شرکت تولیدی با استفاده از منابع موجود می‌تواند تولید کند و یا نمی‌تواند را نشان می‌دهد.
- ۳ محاسبه هزینه فرصت یک شرکت، هنگامی که بیش از یک کالا را تولید می‌کند، ممکن می‌باشد.
- ۴ در صورتی که تولید کارا باشد، هر نوع بده - بستان در فضای تولید دو کالا را نشان می‌دهد.

۲۷ کدام مورد، به‌ترتیب در رابطه با نقاط مشخص‌شده در الگوی مرز امکانات تولید، درست است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

الف: تغییر مکان از نقطه ۳ به نقطه ۴

ب: تغییر وضعیت از نقطه ۴ به نقطه ۱

ج: تغییر مکان از نقطه ۲ به نقطه ۳

۱

نیازی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست - متحمل هزینه فرست می‌شود - ناکارایی منابع تولید

۲ رکود اقتصادی سبب این تغییر وضعیت شده است - عوامل و منابع تولیدی در حالت کارا هستند - کارایی منابع تولید

۳ نیازی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر نیست - عوامل و منابع تولیدی در حالت کارا هستند - کارایی منابع تولید

۴ باید منابع تولید یک کالا به تولید کالای دیگر منتقل شود - متحمل هزینه فرست می‌شود - ناکارایی منابع تولید

فصل دوم: بازیگران اصلی در میدان اقتصاد درس پنجم: بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟

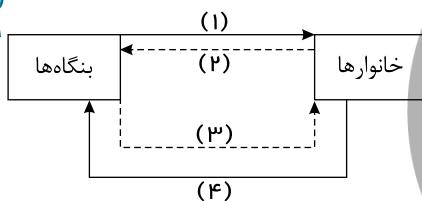
۲۸ در جریان چرخه فعالیت‌های اقتصادی، کدام مورد بیان مناسبی در رابطه با تعاملات بین بازیگران کلیدی است؟ مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۱ خانوارها با درآمدی که از فروش عوامل تولید کسب کرده‌اند، خدمات موردنیاز خود را از بنگاه خریداری می‌کنند.

۲ خانوارها باید منابع را از کارخانه‌های تولیدی خریداری کنند و نیروی کار را به بنگاه‌ها اجاره دهند.

۳ بازار فقط شامل مجموعه خریداران و فروشندگان چیزی در مکان خاصی است.

۴ بنگاه‌ها در مبادلات خود با خانوارها باید به‌صورت حقیقی در بازار حضور یابند.

۲۹ شکل زیر جریان چرخه اقتصادی بین خانوارها و بنگاه‌ها را نشان می‌دهد. کدام مورد درست است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۱ جریان «۴» و «۲» بیانگر عرضه و تقاضای بازار کالا است.

۲ رابطه شماره «۱» و «۴» به‌ترتیب بازار عوامل تولید و کالا و خدمات را بیان می‌کند.

۳ رابطه بنگاه‌ها و خانوارها در شماره «۳» و «۴» به‌ترتیب جریان درآمد و عوامل تولید را نشان می‌دهد.

۴ جریان شماره «۴» و «۲» به‌ترتیب، مجموعه خریداران و فروشندگان کالاها و خدمات را نشان می‌دهد.

۳۰ موارد زیر، به‌ترتیب به کدام گروه از تصمیم‌گیرندگان و بازیگران در اقتصاد ارتباط دارد؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

الف: کسب‌وکارهای خویش‌فرما

ب: ارائه سرمایه برای تولید کالاها و خدمات

ج: اجاره دادن زمین

۴ بنگاه - خانوار - بنگاه

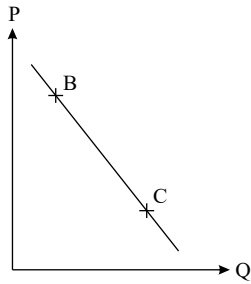
۳ بنگاه - خانوار - خانوار

۲ خانوار - شرکت‌ها - بنگاه

۱ خانوار - شرکت‌ها - خانوار

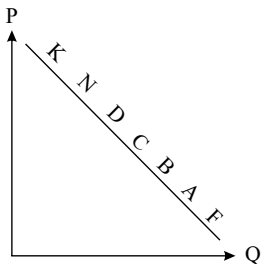
۳۱ با فرض اینکه نقاط B و C بر روی منحنی «.....» قرار داشته باشد، وضع نقطه B در مقایسه با نقطه C چگونه است؟

مرجع: سراسری - ۱۳۹۸

- ۱ تقاضا - قیمت و مقدار کمتر
- ۲ عرضه - قیمت و مقدار بیشتر
- ۳ تقاضا - قیمت بیشتر و مقدار کمتر
- ۴ عرضه - قیمت کمتر و مقدار بیشتر

۳۲ با توجه به نمودار، به ترتیب علت حرکت در روی منحنی از نقطه B به A و D به N ، کدام مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۸

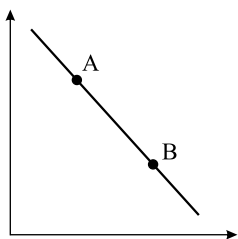
است؟

- ۱ منحنی: عرضه - قیمت، افزایش عرضه - کاهش تقاضا
- ۲ منحنی: تقاضا - قیمت، افزایش قیمت - کاهش قیمت
- ۳ منحنی: تقاضا - قیمت، کاهش قیمت - افزایش قیمت
- ۴ منحنی: عرضه - قیمت، افزایش تقاضا - کاهش قیمت

۳۳ کدام مورد، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند:

«با توجه به نمودار منحنی که در شکل زیر نشان داده شده است، حرکت منحنی از نقطه به نقطه

مرجع: سراسری - ۱۴۰۱

بیانگر کاهش قیمت کالا است.»

- ۱ تقاضا، B ، A
- ۲ تقاضا، A ، B
- ۳ عرضه، A ، B
- ۴ عرضه، B ، A

۳۴ رابطه قیمت و تقاضا در کالاهای جانشین و مکمل مانند برنج، ماکارانی، قند و چای را در نظر بگیرید. کدام مورد درست است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

- ۱ با افزایش قیمت برنج، تقاضای ماکارانی افزایش می‌یابد.
- ۲ افزایش قیمت قند، موجب افزایش تقاضای چای می‌شود.
- ۳ با کاهش قیمت برنج تقاضای ماکارانی افزایش می‌یابد.
- ۴ کاهش قیمت قند، تقاضای قند را کاهش می‌دهد.

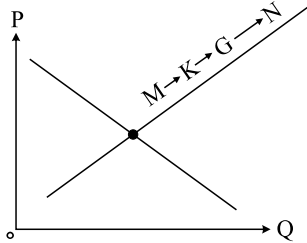
مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

۳۵ کدام مورد در ارتباط با کالاهای مکمل، درست است؟

- ۱ با افزایش قیمت مرغ، تقاضا برای ماهی افزایش می‌یابد.
- ۲ با افزایش قیمت لوازم اصلی موتور اتومبیل، تقاضا برای اتومبیل افزایش می‌یابد.
- ۳ هرگاه قیمت بنزین افزایش یابد، تقاضا برای تردد با اتومبیل شخصی، کاهش می‌یابد.
- ۴ هرگاه تقاضا برای فرش دستباف افزایش یابد، قیمت فرش ماشینی کاهش می‌یابد.

مرجع: سراسری- ۱۴۰۰

۳۶ با توجه به نمودار منحنی « » علت حرکت از نقطه M به N ، کدام است؟

- ۱ عرضه - قیمت بالاتر و عرضه کمتر
- ۲ تقاضا - قیمت پایین‌تر و تولید بیشتر
- ۳ عرضه - قیمت بیشتر و عرضه بیشتر
- ۴ تقاضا - توانایی تولید و کمتر و قیمت بالاتر

مرجع: سراسری- ۱۴۰۳

۳۷ با توجه به جدول زیر، پاسخ پرسش‌های زیر، به‌ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

الف: درآمد تولیدکننده، در قیمت ۵۰۰/۰۰۰، چند میلیون ریال است؟

ب: در کدام قیمت، وضعیت کمبود عرضه وجود دارد؟

ج: مصرف‌کنندگان، در قیمت ۱۰۰/۰۰۰، چند میلیون تومان پرداخت کرده‌اند؟

ردیف	تقاضا (کیلو)	قیمت (ریال)	عرضه (کیلو)
۱	۵۰۰۰	۵۰/۰۰۰	۲۰۰
۲	۲۵۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۴۰۰
۳	۱۰۰۰	۲۵۰/۰۰۰	۱۰۰۰
۴	۷۵۰	۴۰۰/۰۰۰	۱۵۰۰
۵	۵۰۰	۵۰۰/۰۰۰	۲۰۰۰

۲۵ - ۴۰۰/۰۰۰ - ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ (۲)

۴۰ - ۵۰/۰۰۰ - ۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰ (۴)

۲۵ - ۱۰۰/۰۰۰ - ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ (۱)

۴ - ۲۵۰/۰۰۰ - ۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰ (۳)

مرجع: سراسری- ۱۴۰۳

۳۸ کدام مورد، تفسیر اقتصاددانان نسبت به دو گزاره زیر است؟

- با آنکه درآمد مصرف‌کنندگان تغییر نکرده است، با افزایش قیمت، تقاضا برای آن افزایش می‌یابد.

- با آنکه قیمت نان ثابت است ولی با افزایش درآمد، نان کمتری می‌خرند.

۱ قانون تقاضا برای کلیه کالاهای یکسان است به شرط اینکه فقط قیمت یک کالا تغییر کند و سایر عوامل ثابت باشد.

۲ پیش‌بینی قیمت آینده و تغییر سلیقه مصرف‌کننده برای کالاهای مکمل و جانشین اثر یکسانی دارد.

۳ پیش‌بینی قیمت کالا در آینده و ویژگی کالای پست، دو رفتار مغایر با قانون تقاضا را توجیه می‌کند.

۴ افزایش درآمد مصرف‌کننده، رفتار مغایر با قانون تقاضا را توضیح می‌دهد.

۳۹ با توجه به نمودار زیر:

مرجع: سراسری - ۱۴۰۰

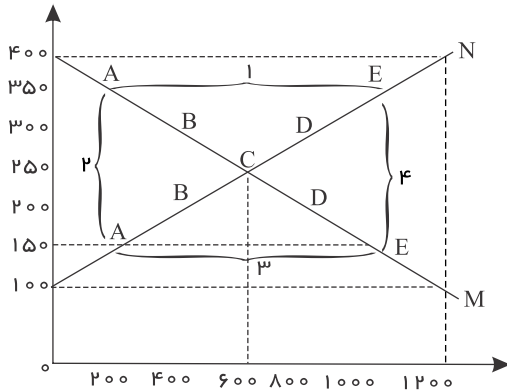
الف) کدام شماره، بیانگر مازاد عرضه است؟

ب) به ترتیب، نقطه تعادلی بازار، میزان قیمت و مقدار تعادلی کدام است؟

ج) کدام شماره، مبین مفهوم کمبود عرضه است؟

د) کدام حروف به ترتیب، بیانگر منحنی عرضه و تقاضا است؟

ه) کدام دو عدد بیانگر «عرضه صفر» است؟ و کدام دو عدد مبین «تقاضای صفر» است؟

۱ الف) ۱ ب) $C - 250 - 600$ ج) ۳ د) M و N ه) $1200, 400$ و $1200, 100$

۲ الف) ۱ ب) $B - 250 - 600$ ج) ۴ د) M و N ه) $400, 1200$ و $1200, 100$

۳ الف) ۳ ب) $B - 600 - 250$ ج) ۲ د) N و M ه) $400, 1200$ و $100, 1200$

۴ الف) ۳ ب) $C - 600 - 250$ ج) ۱ د) N و M ه) $1200, 400$ و $100, 1200$

۴۰ جدول زیر، نمودار: «تقاضا، عرضه، قیمت» در یک جامعه بازاری فرضی است، به ترتیب کدام ردیف‌های جدول بیانگر:

مرجع: سراسری - ۱۴۰۰

الف) برابری میان «تقاضا و عرضه» است و نام اصطلاح اقتصادی آن کدام است؟

ب) کمبود عرضه است؟

ج) مازاد عرضه است؟

ردیف	قیمت «به ریال»	مقدار تقاضا «به کیلو»	مقدار عرضه «به کیلو»
۱	۱۰۰	۱۲۰۰	۰
۲	۱۵۰	۱۰۰۰	۲۰۰
۳	۲۰۰	۸۰۰	۴۰۰
۴	۲۵۰	۶۰۰	۶۰۰
۵	۳۰۰	۴۰۰	۸۰۰
۶	۳۵۰	۲۰۰	۱۰۰۰
۷	۴۰۰	۰	۱۲۰۰

۱ الف) ردیف: ۴ - مقدار قیمت تعادلی ب) ردیف: ۳ ج) ردیف: ۵ د) الف) ردیف: ۴ - مقدار تعادلی ب) ردیف: ۵

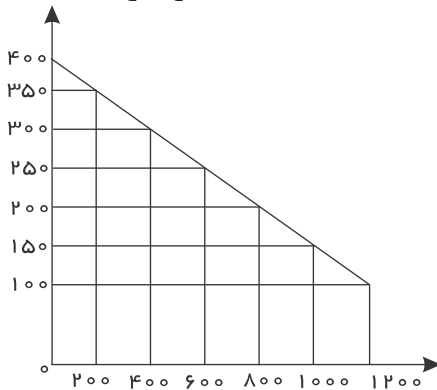
۲ الف) ردیف: ۷ - قیمت و مقدار تعادلی ب) ردیف: ۵ ج) ردیف: ۳ د) الف) ردیف: ۷ - قیمت تعادلی ب) ردیف: ۳

۴۱ کدام گروه از مشخصات در رابطه با نمودار منحنی ترسیم‌شده در شکل زیر در آن درست است؟

۱

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۰

معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش و با کاهش آن مقدار تقاضا افزایش می‌یابد - رابطه بین تقاضا و قیمت یک رابطه معکوس است - این منحنی مبین چگونگی رفتار اقتصادی مصرف‌کنندگان است - در این نمودار محور افقی بیانگر «مقدار» و محور عمودی مبین «قیمت کالا» است.

۲

معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار عرضه کالا افزایش و با کاهش آن کاهش می‌یابد - موقعیت منحنی از راست به چپ نزولی است - رابطه بین تقاضا و قیمت یک رابطه غیرمستقیم است - این منحنی بیانگر چگونگی رفتار اقتصادی «تولیدکنندگان» است.

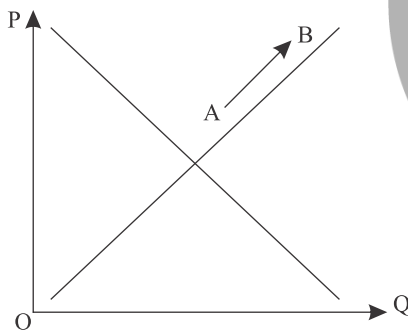
۳

معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش و با کاهش آن مقدار تقاضا افزایش می‌یابد - رابطه بین تقاضا و قیمت یک رابطه مستقیم است - این منحنی بیانگر چگونگی رفتار اقتصادی تولیدکنندگان است - نقطه تعادل همان نقطه تقاطع «قیمت و مقدار» است.

۴

معنا و مفهوم آن این است که با افزایش قیمت، مقدار عرضه کالا افزایش و با کاهش آن کاهش می‌یابد - رابطه بین عرضه و قیمت یک رابطه مستقیم است - این منحنی بیانگر چگونگی رفتار تولیدکنندگان است - موقعیت منحنی از راست به چپ صعودی است.

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۰

۴۲ با توجه به نمودار منحنی «.....» علت حرکت از نقطه A به B کدام است؟

۱ تقاضا - افزایش عرضه

۲ عرضه - کاهش قیمت کالا

۳ تقاضا - کاهش مقدار عرضه

۴ عرضه - افزایش قیمت کالا

۴۳) جدول زیر، نمودار: «تقاضا، عرضه، قیمت» در یک جامعه بازاری فرضی است، در این صورت کدام یک از ردیف‌های جدول، بیانگر:

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۰

الف) مازاد عرضه است؟

ب) برابری میان «تقاضا و عرضه است و نام «اصطلاح اقتصادی» آن کدام است؟

ج) کمبود عرضه است؟

ردیف	قیمت «به ریال»	مقدار تقاضا «به کیلو»	مقدار عرضه «به کیلو»
۱	۱۰۰	۱۲۰۰	۰
۲	۱۵۰	۱۰۰۰	۲۰۰
۳	۲۰۰	۸۰۰	۴۰۰
۴	۲۵۰	۶۰۰	۶۰۰
۵	۳۰۰	۴۰۰	۸۰۰
۶	۳۵۰	۲۰۰	۱۰۰۰
۷	۴۰۰	۰	۱۲۰۰

۱) الف) ردیف: ۳ (ب) ردیف: ۴ - قیمت تعادلی (ج) ردیف: ۳

۲) الف) ردیف: ۳ (ب) ردیف: ۵ - مقدار تعادلی (ج) ردیف: ۴

۳) الف) ردیف: ۵ (ب) ردیف: ۴ - قیمت و مقدار تعادلی (ج) ردیف: ۳

درس ششم: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

۴۴) کدام عملکرد دولت، «امنیت خرید و فروش در بازار» را تضمین می‌کند؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

۱) مبارزه با ورود کالاهای قاچاق خارجی

۲) تعریف و اجرای دقیق حقوق مالکیت

۳) نظارت بر وجود اطلاعات دقیق و درست

۴) نظارت بر کلیه خرید و فروش‌ها از طریق مالیات بر ارزش افزوده

۴۵) در هنگام عدم تعادل، در وضعیت کمبود تقاضا در بازار، دولت از ابزار مالیات‌گیری جهت بهبود عملکرد بازار استفاده می‌کند، از کدام

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

نوع مالیات و با چه هدفی مالیات گرفته می‌شود؟

۱) مالیات مستقیم - کسب درآمد

۲) مالیات مستقیم - کاهش مصرف

۳) مالیات غیرمستقیم - حمایت از مصرف‌کننده

۴) مالیات غیرمستقیم - کاهش مصرف

۴۶ با توجه به جدول میزان مالیات پرداختی در یک جامعه برای موارد «الف» و «ب» به ترتیب چند میلیون تومان است؟

الف: مجموع میزان مالیات مستقیم پرداختی

ب: مجموع میزان مالیات غیرمستقیم پرداختی

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

تعارف‌های گمرکی	۱۸۰ میلیون تومان
مالیات بر درآمد اشخاص	$\frac{1}{5}$ مالیات بر دارایی
مالیات بر دارایی	۲۴۰ میلیون تومان
عوارض خودرو	۳۵ میلیون تومان
مالیات شکر	۱۵ میلیون تومان

۴ ۳۰۴ و ۲۳۰

۳ ۳۰۴ و ۲۱۵

۲ ۲۸۸ و ۲۳۰

۱ ۲۸۸ و ۲۱۵

۴۷ یک دامدار، شیر تولیدی خود را به کارگاه تولید محصولات لبنی ۲ میلیون تومان می‌فروشد. کارگاه خامه تولیدشده از شیر را به شیرینی‌پزی به قیمت ۳ میلیون تومان می‌فروشد و شیرینی‌پز یک کیک درست‌شده از خامه را به مغازه‌دار ۴ میلیون تومان می‌فروشد و مغازه‌دار آن کیک را به قیمت ۵ میلیون تومان به مشتری می‌فروشد. اگر نرخ VAT ده درصد باشد، مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری‌شده و مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری‌شده توسط مغازه‌دار به ترتیب چند هزار تومان است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۱ پانصد - صد

۲ چهارصد - صد

۳ نهصد - چهارصد

۴ یک میلیون و چهارصد - چهارصد

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۴۸ با توجه به اثر هریک از روش‌های درآمدزایی دولت، کدام یک از موارد زیر درست نیست؟

- ۱ درآمد ناشی از فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر به دلیل نوسان قیمت و وابستگی به قیمت بازارهای بین‌المللی، درآمد قابل اطمینانی نیست.
- ۲ ایجاد بدهی از طریق قرض از مردم در هنگام سرمایه‌گذاری عمرانی با فروش اوراق مشارکت، یک نوع درآمد پایدار و مؤثر در اقتصاد کشور است.
- ۳ اگر درآمد حاصل از فروش دارایی‌ها به خلق دارایی جدید منجر نشود، حتماً نسل‌های آینده متضرر می‌شوند.
- ۴ درآمد حاصل از مالیات‌ها فراتر از کسب درآمد است زیرا رفتار مصرف‌کنندگان را اصلاح می‌کند.

۴۹ هر یک از عبارتهای زیر به کدام نوع مالیات اشاره دارد؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

- مالیاتی که از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند.

- معمولاً برای حمایت از منابع داخلی نیز به کار گرفته می‌شود.

- مهم‌ترین نوع مالیات است.

- اساس و مبنای آن ثروت مؤدی است.

۱ مالیات بر درآمد - مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده

۲ مالیات بر درآمد - عوارض گمرکی - مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده

۳ مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر ارزش افزوده

۴ مالیات بر ارزش افزوده - عوارض گمرکی - مالیات بر درآمد اشخاص - مالیات بر ارزش افزوده

۵۰ با توجه به جدول زیر که میزان مالیات پرداختی در یک جامعه را ارائه می‌دهد، پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

الف: مجموع میزان مالیات مستقیم چند میلیون تومان است؟

ب: مجموع میزان پرداختی برای مهم‌ترین نوع مالیات چند میلیون تومان است؟

ج: افراد این جامعه چند میلیون تومان مالیات غیرمستقیم پرداخته‌اند؟

مالیات بر مصرف	۲۰۰ میلیون تومان
مالیات بر درآمد اشخاص	۸۰ میلیون تومان
مالیات بر دارایی	$\frac{1}{3}$ مالیات بر درآمد
مالیات بر درآمد	۳۳۰ میلیون تومان
عوارض نوسازی	۲۵ درصد مالیات بر مصرف
VAT	۲ برابر مالیات بر دارایی

۴۷۰, ۸۰, ۴۴۰ (۴)

۲۵۰, ۱۱۰, ۵۲۰ (۳)

۴۷۰, ۸۰, ۵۲۰ (۲)

۲۵۰, ۱۱۰, ۴۴۰ (۱)

۵۱ در صورتی‌که درآمد کارگاهی در سال گذشته چهار برابر هزینه‌های تولید آن کارگاه و سود حاصل بیست و چهار میلیون تومان باشد،

پاسخ پرسش‌های زیر، به‌ترتیب از راست به چپ، کدام است؟

الف: هزینه‌های تولید، آن کارگاه، چند میلیون تومان بوده است؟

ب: میزان درآمد کارگاه در سال گذشته، چند میلیون تومان بوده است؟

ج: مبلغ قابل محاسبه برای پرداخت مهم‌ترین نوع مالیات این واحد تولیدی، چند میلیون تومان بوده است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۳۲ - ۳۲ - ۸ (۴)

۲۴ - ۳۲ - ۸ (۳)

۳۲ - ۲۴ - ۶ (۲)

۲۴ - ۳۰ - ۶ (۱)

۵۲ هر کدام از موارد زیر به‌ترتیب، به کدام نوع مالیات اشاره دارد؟

- معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی به کار گرفته می‌شوند.

- مهم‌ترین نوع مالیات است.

- آنچه از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند.

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۲ عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر دارایی - مالیات بر ارث

۱ مالیات بر مصرف - ثروت مؤدی - ارث

۴ تعرفه‌های گمرکی - مالیات بر درآمد اشخاص - ارزش افزوده

۳ عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر درآمد اشخاص - مصرف

۵۳ کدام مورد درباره تأمین منابع مالی دولت، برای ارائه خدمات و کالاهای عمومی، درست است؟

۱ فروش اوراق مشارکت - ایجاد بدهی - عوارض نوسازی

۲ تعرفه‌های گمرکی - خرید اوراق مشارکت - قرض از مردم

۳ پرداخت یارانه - فروش دارایی‌های تجدیدنپذیر - تعرفه‌های گمرکی

۴ تعرفه‌های گمرکی - فروش دارایی‌های تجدیدنپذیر - خرید اوراق مشارکت

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

درس هفتم: تجارت بین الملل

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

۵۴) مفهوم «مقرون به صرفه بودن» در تجارت، با کدام عبارت متناسب است؟

۴) رونق اقتصادی

۳) مزیت اقتصادی

۲) کاهش تعرفه‌ها

۱) بهبود عملکرد بازار

۵۵) کشور «الف» و «ب» فقط دو محصول برنج و چای تولید می‌کنند. کشور «الف» به ازای هر کیلو چای که تولید می‌کند، از تولید ۵ کیلو

برنج صرف نظر می‌کند. کشور «ب» به ازای هر کیلو چای که تولید می‌کند، از تولید ۸ کیلو برنج صرف نظر می‌کند. با توجه به اطلاعات

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

ارائه شده، کشور «الف» دارای کدام مزیت است؟

۴) مزیت مطلق در تولید چای

۳) مزیت مطلق در تولید برنج

۲) مزیت نسبی در تولید چای

۱) مزیت نسبی در تولید برنج

۵۶) با توجه به جدول زیر، با فرض اینکه هر سه کشور از نظر عوامل تولید یکسان هستند، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب از «الف» تا

«ج»، کدام است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

محصول کشور	«الف» (واحد)	«ب» (واحد)	«ج» (واحد)
ترکیه	۷۹۰	۱۵۴۰	۱۲۳۵
آلمان	۹۷۰	۸۵۰	۷۰۷
کنیا	۵۸۰	۳۹۸	۶۹۰

الف: کدام کشور در تولید کالای «ب» مزیت مطلق دارد؟

ب: اگر هزینه فرصت تولید کالای «الف» در کشور کنیا ۴۵۰ واحد، کالای «ب» ۵۴۰ واحد و کالای «ج» ۳۹۹ واحد باشد، این کشور در تولید

چه کالایی مزیت نسبی دارد؟

ج: کدام مورد، در رابطه با کشور آلمان درست است؟

۱) آلمان - «ج» - در تولید کالای «الف» و «ب» از مزیت مطلق برخوردار است و باید کالای «ج» را از ترکیه وارد کند.

۲) ترکیه - «ج» - با اینکه در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد، اما بهتر است کالای «ج» را از ترکیه وارد کند.

۳) آلمان - «ب» - در تولید کالای «الف» و «ب» از مزیت مطلق برخوردار است و باید کالای «ج» را از ترکیه وارد کند.

۴) ترکیه - «ب» - با اینکه در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد، اما بهتر است کالای «ج» را از کنیا وارد کند.

۵۷) با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر که مربوط به سه کشوری که از نیروی کار و سرمایه و دانش فنی یکسانی برخوردارند، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب، کدام است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

الف: کدام کشور، در تولید دارو مزیت مطلق دارد؟

ب: کدام رابطه تجاری برای کشور C ، مناسب است؟

ج: کشور B ، باید منابع خود را به تولید کدام کالا اختصاص دهد؟

کشور	میزان تولید دارو	میزان تولید پوشاک
A	۱۶۰ واحد	۱۲۰ واحد
B	۸۷ واحد	۷۰ واحد
C	۶۵ واحد	۴۵ واحد

- ۱) C - با برخورداری از مزیت نسبی در پوشاک باید داروی مورد نیاز خود را از کشور A وارد کند - پوشاک
- ۲) A - با برخورداری از مزیت نسبی در پوشاک باید داروی مورد نیاز خود را از کشور A وارد کند - پوشاک
- ۳) C - باید پوشاک مورد نیاز خود را از کشور A وارد کند و منابع خود را در تولید دارو متمرکز کند - دارو
- ۴) A - باید پوشاک مورد نیاز خود را از کشور A وارد کند و منابع خود را در تولید دارو متمرکز کند - دارو

۵۸) کدام مورد در رابطه با قرارداد «گات» درست است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

- ۱) کشورهای آلمان و اروپای شرقی و ایالات متحده در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند.
- ۲) کنگره آمریکا، تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد افزایش داد و سایر کشورها به تلافی این اقدام، تجارت خود را با آمریکا کاهش دادند و قرارداد تجارت آزاد، مشهور به «گات» را امضا کردند.
- ۳) سیاست‌های حمایت‌گرایانه ایالات متحده و برخی کشورهای اروپایی باعث به وجود آمدن مشکلاتی شده بود که کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل به نام گات در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد.
- ۴) بیست و سه کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

۵۹) وضع تعرفه‌های گوناگون بر واردات برای حمایت از صنایع داخلی که به آن اشاره می‌شود، به ترتیب به کدام کشور اختصاص دارد؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

الف: افزایش تعرفه‌های گمرکی تا ۵۲ درصد در دوره بین دو جنگ جهانی

ب: اعلام ممنوعیت واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا چینی در سال ۱۷۰۱

ج: وضع تعرفه‌های حمایتی متعدد بر کالاهای وارداتی در اوایل قرن نوزدهم

- ۱) آمریکا - آلمان - اروپای شرقی
- ۲) آمریکا - انگلستان - آلمان
- ۳) انگلستان - آلمان - آمریکا
- ۴) انگلستان - اروپای شرقی - آمریکا

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۶۰ دولت‌ها با چه هدفی، تعرفه‌های واردات را افزایش می‌دهند؟

- ۱ گسترش روابط اقتصادی با کشورهایی که دیدگاه سیاسی نزدیک به هم دارند.
- ۲ حمایت از صنایع داخلی و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر
- ۳ کاهش تنش و اختلاف سیاسی و اقتصادی بین کشورها
- ۴ تنظیم بازار از طریق افزایش واردات

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۶۱ کدام سیاست اقتصادی، جهت مقابله با تحریم‌های تجاری مناسب است؟

- ۱ افزایش درآمد سرانه
- ۲ افزایش ارزش پولی صادرات و واردات
- ۳ کاهش حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول ملی
- ۴ افزایش نسبت صادرات غیرنفتی به تولید کل

۶۲ به موجب فعالیت تعدادی از دانشمندان ایرانی، بذر صیفی‌جات متناسب با کویر و آب‌های شور تولید و به بازارهای بین‌المللی صادر شده است. کدام مورد اثر فعالیت آنها را بر استحکام اقتصادی کشور بیان می‌کند؟

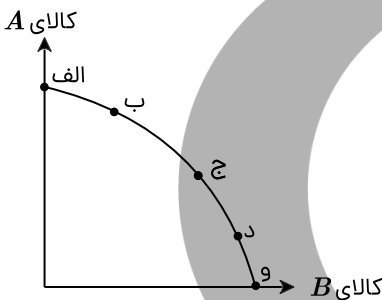
مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

- ۱ مقابله با تحریم‌های مالی
- ۲ خلق مزیت اقتصادی
- ۳ تأمین کالاهای راهبردی
- ۴ رشد اقتصادی و کاهش فقر

فصل سوم: اقتصاد رشد و پیشرفت درس هشتم: رکود، بیکاری و فقر

۶۳ با توجه به منحنی مرز امکانات تولید، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب، کدام است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

الف: اگر حرکت بر روی منحنی به سمت راست و با شیب منفی باشد، تولید کالای A، چه تغییری خواهد داشت؟

ب: افزایش منابع و مواد اولیه جدید که سبب تولید بیشتر هر دو کالای A و B شود، بیانگر چیست؟

- ۱ ثابت می‌ماند - استفاده کارا از مواد اولیه جدید
- ۲ کاهش می‌یابد - رشد اقتصادی و انتقال مرز امکانات
- ۳ افزایش می‌یابد - توسعه ظرفیت‌های تولید
- ۴ افزایش می‌یابد - استفاده کارا از منابع

۶۴ اگر کارخانه‌ای به دلیل کاهش فروش، مجبور شود به‌طور موقت تعدادی از کارگرها را بیکار کند، با توجه به جدول زیر، این کارخانه از

کدام نوع بیکاری برخوردار است و نرخ بیکاری چند درصد است؟

جمعیت کل (نفر)	جمعیت زیر ۱۵ سال (نفر)	جمعیت غیرفعال (نفر)	جمعیت شاغل (نفر)
۳,۸۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

- ۱ دوره‌ای - ۲۰
- ۲ اصطکاکی - ۲۰
- ۳ اصطکاکی - ۳۰
- ۴ دوره‌ای - ۳۰

۶۵) اطلاعات یک جامعه فرضی مطابق جدول زیر است. اگر یک درصد از جمعیت شاغلین، به امید یافتن شغل بهتر، کار خود را ترک کنند، دچار چه نوع بیکاری شده‌اند و جمعیت شاغلین در این حالت چقدر است؟

جمعیت کل	جمعیت پایین‌تر از ۱۵	جمعیت غیر فعال	جمعیت بیکار
۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۵٪ جمعیت کل	۳۰٪ جمعیت بالای ۱۵	۲,۰۰۰,۰۰۰

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

- ۱) اصطکاکي - ۳,۹۵۰,۰۰۰ ۲) اصطکاکي - ۳,۹۱۰,۵۰۰ ۳) ساختاري - ۳,۹۵۰,۰۰۰ ۴) ساختاري - ۴,۹۱۰,۵۰۰

۶۶) کشوری در سال گذشته با رکود اقتصادی مواجه گردید. در نتیجه تعداد جمعیت بیکار آن به ۴,۲۰۰,۰۰۰ نفر رسید. با توجه به جمعیت فعال این کشور که ۳۲,۰۰۰,۰۰۰ نفر بود؛ پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب، کدام است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

- جمعیت شاغل این کشور چند نفر بود؟
– این کشور دارای کدام نوع بیکاری بود؟
– نرخ بیکاری در این کشور چند درصد بود؟
– کدام سیاست پولی، می‌تواند شرایط اقتصادی این کشور را بهبود دهد؟
- ۱) ۲۷,۸۰۰,۰۰۰ - دوره‌ای - ۱۳ درصد - انبساطی ۲) ۳۶,۲۰۰,۰۰۰ - دوره‌ای - ۱۳ درصد - انقباضی
۳) ۳۶,۲۰۰,۰۰۰ - ساختاری - ۱۲٫۵ - انقباضی ۴) ۲۷,۸۰۰,۰۰۰ - ساختاری - ۱۲٫۵ - انقباضی

۶۷) هر یک از عبارتهای زیر به‌ترتیب مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

نوع بیکاری	تعریف
«ج»	هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.
«ب»	در همه کشورهای وجود دارد و کوتاه‌مدت است.
«الف»	افرادی که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند.
«د»	عدم تطابق مهارت‌ها

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

- بیکاری دوره‌ای
– بیکاری ساختاری
– بیکاری اصطکاکي
– بیکاری اصطکاکي
- ۱) «د» - «ج» - «ب» - «ج» ۲) «ج» - «د» - «ب» - «الف» ۳) «الف» - «ج» - «ب» - «د» ۴) «الف» - «د» - «ج» - «د»

۶۸) جمعیت کشوری در سال ۹۹، ۷۸,۶۰۰,۰۰۰ نفر بود. این کشور از ۵۵,۲۰۰,۰۰۰ نفر جمعیت بالاتر از پانزده سال، ۲۷,۴۰۰,۰۰۰ نفر شاغل و ۴,۹۵۰,۰۰۰ نفر بیکار برخوردار بود. پاسخ موارد خواسته‌شده، به‌ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

- الف: جمعیت پایین‌تر از پانزده سال
ب: جمعیت غیر فعال
ج: نرخ بیکاری
- ۱) ۱۳٫۵ - ۲۳,۴۰۰,۰۰۰ ۲) ۱۳٫۵ - ۲۲,۸۵۰,۰۰۰ ۳) ۱۵٫۳ - ۳۲,۳۵۰,۰۰۰ ۴) ۱۵٫۳ - ۲۲,۸۵۰,۰۰۰
– ۳۲,۳۵۰,۰۰۰ – ۳۲,۳۵۰,۰۰۰ – ۲۳,۴۰۰,۰۰۰ – ۲۳,۴۰۰,۰۰۰

۶۹) کشوری با ۴۵ میلیون نفر جمعیت و تعداد ۳ میلیون نفر بیکار با رکود اقتصادی مواجه است. در صورتی که جمعیت پایین‌تر از ۱۵ سال آن ۱۰ میلیون نفر و افراد شاغل ۹ میلیون نفر باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟
مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

الف: این کشور، دچار کدام نوع بیکاری است؟

ب: نرخ بیکاری در این کشور، چند درصد است؟

ج: جمعیت غیرفعال این کشور، چند میلیون نفر است؟

- ۱) دوره‌ای - ۲۵ - ۲۳ ۲) اصطکاکی - ۲۵ - ۲۴ ۳) دوره‌ای - ۲۴ - ۲۳ ۴) اصطکاکی - ۲۴ - ۲۴٫۲

درس نهم: تورم و کاهش قدرت خرید

۷۰) در چه نوع معاملاتی، در حقیقت پول نقد بین افراد رد و بدل نمی‌شود بلکه بانک موجودی حسابی را کاهش و موجودی حساب دیگری را افزایش می‌دهد؟
مرجع: سراسری - ۱۴۰۰

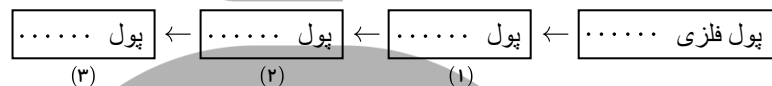
۱) معادلات با پول الکترونیکی (بیت‌کوین)

۲) معاملاتی که با «چک» انجام می‌شود.

۳) معاملات ارزی

۴) در اعطای تسهیلات مالی

۷۱) با توجه به سرگذشت پول، کدام مورد مسیر تکاملی پول را به‌درستی تکمیل می‌کند؟
مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

کالاهای با دوام ←

۲) اسکناس - تحریری - ثبتي

۱) تحریری - ثبتي - دیجیتالی

۴) کاغذی - تحریری - الکترونیکی

۳) تحریری - الکترونیکی - بیت کوین

۷۲) نقش اصلی پول در مبادلات چیست و با افزایش سطح عمومی قیمت‌ها، کدام وظیفه پول به‌درستی تحقق نمی‌یابد؟
مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۱) وظیفه سنجش ارزش - وسیله پرداخت آتی

۲) وظیفه سنجش ارزش - وسیله پرداخت در مبادله

۳) وظیفه تسهیل مبادلات - وسیله پرداخت در مبادلات

۴) وظیفه تسهیل مبادله - وظیفه پس‌انداز و حفظ ارزش پول

۷۳) کدام مورد، علت اصلی به‌وجود آمدن اسکناس توسط دولت‌ها شد؟
مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۱) قابلیت تبدیل به واحدهای کوچک‌تر را نداشت.

۲) قدرت نقد کردن رسیدها کاهش یافته بود.

۳) دولت‌ها هم بتوانند از اسکناس‌ها در مبادلات خود استفاده کنند.

۴) شناسایی و اعتبارسنجی رسیدهای صرافان توسط مردم سخت شده بود.

۷۴) کدام‌یک از ویژگی‌های پول، برای «بیت‌کوین» باید اتفاق بیفتد تا به‌عنوان پول رایج شناخته شود؟
مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۱) به‌راحتی در دسترس همه افراد جامعه باشد.

۲) دارای ویژگی سنجش ارزش کالاها و خدمات باشد.

۳) مانند پول تحریری، خصوصیت اعتباری آن مورد قبول همه باشد.

۴) مانند پول کاغذی دارای پشتوانه نزد بانک مرکزی باشد.

۷۵) کدام مورد به ترتیب، در رابطه با سه وظیفه پول درست است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

الف: وسیله پرداخت‌های آینده

ب: وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش

ج: وسیله پرداخت در مبادلات

۱) رد و بدل حواله‌های بانکی - خرید اقساطی - آسان‌سازی مبادله

۲) نگهداری پول برای رفع نیازهای آینده - خرید اقساطی - میزان برابری یورو با ریال

۳) رد و بدل کردن حواله‌های بانکی - پرداخت هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی - آسان‌سازی مبادله

۴) نگهداری پول برای رفع نیازهای آینده - پرداخت هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی - میزان برابری یورو با ریال

۷۶) اطلاعات ارائه‌شده در جدول زیر، مربوط به یک جامعه فرضی است، با توجه به مندرجات این جدول:

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۸

الف) ارزش پولی سپرده غیر دیداری چقدر است؟

ب) کل نقدینگی این جامعه کدام است؟

۱	شبه پول	۱۶۳۰ واحد
۲	ارزش پولی سپرده‌های دیداری مردم	۱۲۰ واحد
۳	ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها	$\frac{۲}{۳}$ موجودی مسکوکات
۴	ارزش پولی مجموع مسکوکات در دست مردم	۱۲۰۰ واحد
۵	ارزش پولی سپرده قرض‌الحسنه	۴۸۰ واحد

۱) الف) ۱,۵۱۰ (ب) ۵,۳۰۵

۲) الف) ۲,۱۷۰ (ب) ۵,۰۸۰

۳) الف) ۱,۱۵۰ (ب) ۴,۲۵۰

۴) الف) ۲,۱۷۰ (ب) ۴,۰۰۸

۷۷) اطلاعات ارائه‌شده در جدول زیر، مربوط به یک جامعه فرضی است. با توجه به مندرجات جدول:

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۹

الف) ارزش پولی مسکوکات موجود در دست مردم، چقدر است؟

ب) میزان حجم شبه پول این جامعه چیست؟

ج) کل نقدینگی این جامعه، کدام است؟

۱	ارزش پولی مجموع حساب‌های پس‌انداز کوتاه مدت و بلند مدت	۱۲۸۰ واحد
۲	ارزش پولی مجموع مسکوکات در دست مردم	$\frac{۲}{۵}$ موجودی اسکناس‌ها
۳	ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها	۲۰۰۰ واحد
۴	ارزش پولی سپرده‌های دیداری	۱۸۰ واحد
۵	چک پول	۲۳۰ واحد

۱) الف) ۸۰۰ (ب) ۲۰۱۰ (ج) ۵۸۰۰

۲) الف) ۸۰۰ (ب) ۱۲۸۰ (ج) ۴,۴۹۰

۳) الف) ۸۲۰ (ب) ۲۰۱۰ (ج) ۵۸۰۰

۴) الف) ۸۲۰ (ب) ۲۱۰۰ (ج) ۵۰۸۰

۷۸) جدول زیر مبین اطلاعات ارائه‌شده در یک جامعه مفروض است. با توجه به مندرجات جدول:

مرجع: سراسری - ۱۴۰۰

الف) ارزش پولی مسکوکات موجود در دست مردم چقدر است؟

ب) میزان حجم پول این جامعه، کدام است؟

ج) کل نقدینگی این جامعه، کدام است؟

۱	ارزش پولی مجموع سپرده‌های دیداری و چک پول	۱۰۰۰ واحد
۲	ارزش پولی سپرده‌های دیداری	۱۸۰ واحد
۳	ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها	۲۰۰۰ واحد
۴	ارزش پولی مجموع مسکوکات در دست مردم	$\frac{۲}{۵}$ موجودی اسکناس‌ها
۵	شبه پول	۱۲۸۰ واحد

- ۱) الف) ۸۰۰ (ب) ۲۰۱۰ (ج) ۵۸۰۰ (۲) الف) ۸۰۰ (ب) ۳۸۰۰ (ج) ۵۰۸۰
۳) الف) ۸۲۰ (ب) ۲۰۱۰ (ج) ۵۸۰۰ (۴) الف) ۸۲۰ (ب) ۲۱۰۰ (ج) ۵۰۸۰

۷۹) جدول زیر نمایانگر اطلاعات ارائه‌شده در یک جامعه فرضی است. با توجه به مندرجات جدول:

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۰

الف) میزان «حجم پول» این جامعه چقدر است؟

ب) ارزش پولی چک پول کدام است؟

ج) «کل نقدینگی» این جامعه، کدام است؟

۱	ارزش پولی مجموع سپرده‌های دیداری و چک پول	۱۲۰۰ واحد
۲	ارزش پولی مجموع مسکوکات در دست مردم	$\frac{۲}{۳}$ موجودی اسکناس‌ها
۳	ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها	۱۵۰۰ واحد
۴	ارزش پولی سپرده‌های دیداری مردم	۱۲۰ واحد
۵	شبه پول	۱۶۳۰ واحد

- ۱) الف) ۳۷۰۰ (ب) ۱۰۸۰ (ج) ۵۳۳۰ (۲) الف) ۲۱۷۰ (ب) ۱۰۰۸ (ج) ۵۳۳۰
۳) الف) ۲۷۱۰ (ب) ۱۰۰۸ (ج) ۵۰۳۳ (۴) الف) ۲۱۷۰ (ب) ۱۰۸۰ (ج) ۵۰۳۳

۸۰) کدام‌یک از پول‌های زیر، خصوصیتی اعتباری دارند؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

- ۱) تهاتری - ثبتي - الكترونيكي (۲) فلزي - تحريري - اسكناس (۳) كاغذي - تحريري - الكترونيكي (۴) تهاتري - ثبتي - اسكناس

۸۱) پاسخ درست هر یک از پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

– مبادلات با کالاهای بادوام و قابل تقسیم به تکه‌های کوچک، جایگزین کدام وسیله مبادله گردید؟

– استفاده از کدام مورد در مبادلات، سبب رونق دربانوردی گردید؟

– کدام اصطلاح برای چک استفاده می‌شود؟

– پشتوانه نخستین اسکناس‌ها چه بود؟

- ۱) تهاتری - کالای بادوام - تحریری - طلا و نقره نزد صرافان (۲) پایاپای - کالای بادوام - ثبتي - رسید کاغذی نزد صرافان
۳) پایاپای - طلا و نقره - تحریری - رسید کاغذی نزد صرافان (۴) تهاتری - طلا و نقره - ثبتي - طلا و نقره نزد صرافان

۸۲ جدول زیر، قیمت سه کالای مختلف را طی یک سال نشان می‌دهد. اگر نرخ تورم در قیمت این سه کالا برابر باشد، «قیمت کالای A در

مرجع: سراسری- ۱۴۰۱

ابتدای سال» و «قیمت کالای C در انتهای سال» به‌ترتیب کدام است؟

کالا	قیمت (ریال)	
	ابتدا سال	انتهای سال
A	?	۶۶۵۵۲
B	۶۳۴۰۰	۷۲۸۱۲۰
C	۹۵۴۰۰	?

۱۷۱۷۲
- ۱۱۹۷۹ (۴)

۱۱۲۵۷۲
- ۱۱۹۷۹ (۳)

۱۱۲۵۷۲
- ۵۶۴۰۰ (۲)

۱۷۱۷۲
- ۵۶۴۰۰ (۱)

۸۳ میزان تولید کل کشوری در سه سال متوالی به‌ترتیب ۳۰۰، ۴۲۵ و ۶۷۴ میلیارد ریال شده است. با انتخاب سال اول، به‌عنوان

سال پایه، میزان تولید کل این جامعه در سه سال موردنظر برحسب قیمت‌های سال پایه به ۳۸۶، ۳۰۰ و ۶۳۲ تغییر می‌یابد. پاسخ

مرجع: سراسری- ۱۴۰۱

پرسش‌های «الف»، «ب» و «ج» کدام است؟

الف- افزایش مقدار تولید در سال دوم و سوم، به‌ترتیب کدام است؟

ب- افزایش قیمت‌ها در سال دوم و سوم، به‌ترتیب کدام است؟

ج- پدیده تورم در سال دوم و سوم در این جامعه، به‌ترتیب کدام است؟

(۲) الف: ۳۳۲، ۸۶ - ب: ۴۲۰، ۳۹۰ - ج: ۴۲۰، ۳۹۰

(۱) الف: ۳۳۲، ۸۶ - ب: ۴۲۰، ۳۹۰ - ج: ۴۲۰، ۳۹۰

(۴) الف: ۳۳۲، ۸۶ - ب: ۴۲۰، ۳۹۰ - ج: ۴۲۰، ۳۹۰

(۳) الف: ۳۳۲، ۸۶ - ب: ۴۲۰، ۳۹۰ - ج: ۴۲۰، ۳۹۰

۸۴ با توجه به اطلاعات ارائه‌شده پیرامون سطح عمومی قیمت‌ها در یک سال مشخص برای سه کشور «A»، «B» و «C»، سطح عمومی

مرجع: سراسری- ۱۴۰۲

قیمت‌ها در انتهای سال برای کشور «A» و ابتدای سال برای کشور «B» به‌ترتیب چند واحد پولی است؟

قیمت کشور	ابتدای سال (واحد پولی)	انتهای سال (واحد پولی)	نرخ تورم (درصد)
A	۴۰۰	؟	$\frac{1}{2}C$
B	؟	۴۴۸	سه برابر A
C	۲۰۰	۲۸۰	۴۰

۳۲۵، ۵۲۰ (۴)

۲۸۰، ۵۲۰ (۳)

۳۲۵، ۴۸۰ (۲)

۲۸۰، ۴۸۰ (۱)

کالا	قیمت	ابتدای سال (به ریال)	انتهای سال (به ریال)
A		۱۵۳/۶۰۰	۱۹۲/۰۰۰
B		۷۴۰/۰۰۰	؟
C		؟	۷۲۶/۲۵۰

۸۵ در جدول زیر، قیمت‌های مربوط به سه کالای مختلف در یک سال معین ارائه شده است. در صورتی که نرخ تورم در این دو سال یکسان باشد، قیمت کالای B در انتهای سال و کالای C در ابتدای سال به ترتیب چند ریال است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

۶۲۵,۰۰۰,۹۷۵,۰۰۰ (۲)

۵۸۱,۰۰۰,۹۷۵,۰۰۰ (۱)

۶۲۵,۰۰۰,۹۲۵,۰۰۰ (۴)

۵۸۱,۰۰۰,۹۲۵,۰۰۰ (۳)

۸۶ جدول مقابل، شاخص قیمت‌ها را در سه کشور «الف»، «ب» و «ج» نشان می‌دهد. اگر درصد تغییر (cpi) برای هر سه کشور یکسان باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

کشور	شاخص قیمت‌ها انتهای سال	شاخص قیمت‌ها ابتدای سال
«الف»	؟	۷۶,۸۰۰
«ب»	۶۶۱,۲۰۰	۵۷۰,۰۰۰
«ج»	۳۶۳,۰۴۰	؟

الف: شاخص قیمت‌های ابتدایی سال، در کشور «ج» کدام است؟

ب: شاخص قیمت‌های انتهای سال، در کشور «الف» چقدر است؟

۹۲,۰۰۰ - ۳۱۲,۵۰۰ (۴)

۹۰,۲۵۴ - ۳۱۲,۹۶۵/۵ (۳)

۸۹,۸۵۸ - ۳۱۲,۵۰۰ (۲)

۸۹,۰۸۸ - ۳۱۲,۹۶۵/۵ (۱)

۸۷ در سال جاری هزینه سبد بازار مصرف‌کننده ۲۵ میلیارد تومان است. اگر هزینه بازار در سال قبل ۲۰ میلیارد تومان باشد. پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

الف: درصد تغییر شاخص قیمت مصرف‌کننده، چقدر است؟

ب: کدام عامل، می‌تواند سبب کاهش شاخص cpi شود؟

۲۰ - فروش اوراق مشارکت (۴)

۲۰ - افزایش ظرفیت‌های تولیدی (۳)

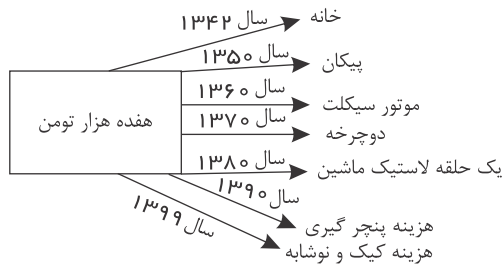
۲۵ - افزایش ظرفیت‌های تولیدی (۲)

۲۵ - خرید اوراق مشارکت (۱)

۸۸ با توجه به نمودار زیر در رابطه با قدرت خرید پول:

مرجع: سراسری- ۱۴۰۰

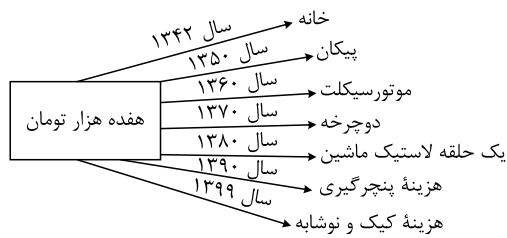

الف) نتیجه کاهش قدرت خرید پول، کدام است؟
ب) پول در مقابل چه چیزی قدرت خرید خود را حفظ نکرده است؟

ج) یکی از دلایل مهم کاهش قدرت خرید پول جامعه، کدام است؟

د) رابطه پول با چه چیزی یک رابطه غیرمستقیم است؟
ه) چرا گفته می‌شود قدرت خرید پول دستخوش تغییر است؟
و) قدرت خرید پول جامعه وابسته به چیست؟

- ۱ الف) تورم ب) سطح عمومی قیمت‌ها ج) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه د) سطح عمومی قیمت‌ها ه) چون یک واحد پول نتوانسته ارزش خود را در طول زمان حفظ کند. و) سطح عمومی قیمت‌ها
- ۲ الف) تورم رکودی ب) افزایش نقدینگی ج) نابرابری عرضه و تقاضای کل جامعه د) سطح عمومی قیمت‌ها ه) چون ارزش پول متناسب با رونق و شکوفایی اقتصادی افزایش هماهنگ نداشته است. و) سطح عمومی قیمت‌ها
- ۳ الف) تورم رکودی ب) سطح عمومی قیمت‌ها ج) نابرابری عرضه و تقاضای کل جامعه د) حجم پول در گردش ه) چون یک واحد پول نتوانسته ارزش خود را در طول زمان حفظ کند. و) قدرت موازنه پرداختی‌های خارجی آن است.
- ۴ الف) تورم ب) افزایش نقدینگی ج) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه د) حجم پول در گردش ه) چون ارزش پول متناسب با شکوفایی اقتصادی افزایش هماهنگ نداشته است. و) قدرت موازنه پرداختی‌های خارجی آن است.

۸۹ با توجه به نمودار تصویری روبه‌رو در رابطه با قدرت خرید پول:

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۰

الف) نتیجه کاهش قدرت خرید پول، کدام است؟

ب) پول در مقابل چه چیزی قدرت خرید خود را حفظ نکرده است؟

ج) یکی از دلایل مهم کاهش قدرت خرید پول جامعه، کدام است؟

د) رابطه پول با چه چیزی یک رابطه غیرمستقیم است؟

ه) چرا گفته می‌شود قدرت خرید پول دستخوش تغییر است؟

و) قدرت خرید پول جامعه وابسته به چیست؟

۱

الف) تورم رکودی (ب) سطح عمومی قیمت‌ها (ج) نابرابری عرضه تقاضا و کل جامعه (د) حجم پول در گردش (ه) چون یک واحد پول توانسته ارزش خود را در طول زمان حفظ کند. (و) قدرت موازنه پرداختی‌های خارجی آن است.

۲

الف) تورم رکودی (ب) افزایش نقدینگی (ج) نابرابری عرضه و تقاضای کل جامعه (د) سطح عمومی قیمت‌ها (ه) چون ارزش پول متناسب با رونق و شکوفایی اقتصادی افزایش هماهنگ نداشته است. (و) سطح عمومی قیمت‌ها

۳

الف) تورم (ب) افزایش نقدینگی (ج) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه (د) حجم پول در گردش (ه) چون ارزش پول متناسب با رونق و شکوفایی اقتصادی افزایش هماهنگ نداشته است. (و) قدرت موازنه پرداختی‌های خارجی آن است.

۴

الف) تورم (ب) سطح عمومی قیمت‌ها (ج) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه (د) سطح عمومی قیمت‌ها (ه) چون یک واحد پول توانسته ارزش خود را در طول زمان حفظ کند. (و) سطح عمومی قیمت‌ها

۹۰ جهت مقاوم‌سازی اقتصاد کشور که با مشکلات «تورم»، «فقر» و «تحریم» روبه‌رو است، به‌ترتیب چه راهکارهایی مناسب است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۱ سیاست پولی انبساطی - بهبود فضای کسب‌وکار - خودکفایی

۲ سیاست پولی انقباضی - بهبود توزیع درآمد - تنوع شرکای تجاری

۳ سیاست پولی انبساطی - سیاست افزایش نقدینگی - خلق مزیت اقتصادی

۴ سیاست پولی انقباضی - کاهش وابستگی به اقتصاد تک‌محصولی - خلق مزیت اقتصادی

۹۱ کدام مورد، دربردارنده پاسخ درست برای پرسش‌های زیر است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

- کدام روش را کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به کار می‌گیرند؟

- در حالت رکود اقتصادی کدام سیاست اعمال می‌شود؟

- کدام‌یک از سیاست‌های پولی برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌شود؟

۱ افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات - فروش اوراق مشارکت - سیاست مالی انقباضی

۲ افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات - خرید اوراق مشارکت - سیاست مالی انبساطی

۳ سیاست بازار باز - خرید اوراق مشارکت - سیاست پولی انقباضی

۴ سیاست بازار باز - فروش اوراق مشارکت - سیاست پولی انبساطی

۹۲ کدام مورد درباره «رابطه تورم و نقدینگی» درست است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

۱ تورم، همان افزایش نقدینگی است به شرطی که با افزایش تولید هماهنگ باشد.

۲ دولت جهت کاهش نرخ تورم، از سیاست افزایش حجم پول در گردش استفاده می‌کند.

۳ با افزایش نقدینگی، توانایی سرمایه‌گذاران افزایش می‌یابد در نتیجه با افزایش تولید، تورم مهار می‌شود.

۴ هنگام کمبود عرضه، افزایش نقدینگی، توانایی پرداخت برای قیمت‌های بالاتر را در تقاضاکنندگان افزایش می‌دهد.

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

۹۳) بانک مرکزی هنگام تورم، از کدام ابزار پولی استفاده می‌کند؟

- ۱) افزایش نقدینگی
- ۲) تسهیل استفاده بیشتر از چک‌پول
- ۳) افزایش سپرده‌های دیداری
- ۴) محدود کردن افتتاح حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت

درس دهم: مقاومت‌سازی اقتصاد

۹۴) هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش از تاریخ معاصر ایران است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

- بهبود خدمات پستی و انتقال وجوه بین شهرها
- اقتصاد یکپارچه و مستقل هماهنگ با لایه‌های دینی و اجتماعی و فرهنگی کشور
- نظام نوین در مالیات‌ستانی
- تأسیس شرکت اسلامی

- ۱) قاجار - حکومت صفویه - پهلوی - قاجار
- ۲) پهلوی - قاجار - نیمه دوم حکومت صفویه - قاجار
- ۳) قاجار - حکومت صفویه - پهلوی - دوران شکوفایی تمدن اسلامی
- ۴) پهلوی - قاجار - نیمه دوم حکومت صفویه - دوران شکوفایی تمدن اسلامی

درس یازدهم: رشد و پیشرفت اقتصادی

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۹۵) کدام مورد به‌ترتیب «منشأ رشد اقتصادی» و «مؤلفه اندازه‌گیری پیشرفت اقتصادی» را ارائه می‌دهد؟

- ۱) آموزش نیروی انسانی - افزایش عرضه نیروی کار
- ۲) آموزش نیروی انسانی - میانگین سال‌های تحصیل
- ۳) سرانه درآمد ناخالص داخلی - افزایش عرضه نیروی کار
- ۴) سرانه درآمد خالص داخلی - میانگین سال‌های تحصیل

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

۹۶) در عبارت‌های زیر، به چند ویژگی کشورهای پیشرفته اشاره شده است؟
- علاقه‌مندی به کسب درآمد و روحیه فردی برای تلاش اقتصادی در این کشورها برجسته است.

- از سطح سواد و بهداشت عمومی بالایی برخوردارند.
- در برابر شوک‌های اقتصادی، قدرت مقاومت دارند.
- درآمدها به‌صورت عادلانه‌تری توزیع شده است.
- قیمت‌ها از ثبات کامل برخوردار است.
- در سطح منطقه و جهان تأثیرگذارند.
- این کشورها فاقد بیکاری هستند.

- ۱) شش
- ۲) پنج
- ۳) چهار
- ۴) سه

۹۷) مندرجات جدول زیر مربوط به اطلاعات استخراجی از حساب‌های ملی کشوری فرضی است. با توجه به داده‌های مذکور، سهم تولید خارجی‌ان مقیم کشور کدام است؟

مرجع: سراسری - ۱۳۹۸

۱	تولید ناخالص ملی	۲۵۵ هزار میلیارد ریال
۲	سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	۱۵ هزار میلیارد ریال
۳	تولید ناخالص داخلی	۲۵۰ هزار میلیارد ریال

- ۱) ۱۰
- ۲) ۱۱
- ۳) ۱۲
- ۴) ۱۴

۹۸) مندرجات جدول زیر مربوط به اطلاعات استخراجی از حساب‌های ملی کشوری فرضی است. با توجه به داده‌های مذکور، سهم تولید خارجی‌ان مقیم کشور کدام است؟
مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۸

۱	تولید ناخالص ملی	۶۵۵ هزار میلیارد ریال
۲	سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	۴۵ هزار میلیارد ریال
۳	تولید ناخالص داخلی	۶۵۰ هزار میلیارد ریال

۴۵ (۴)

۴۰ (۳)

۳۵ (۲)

۳۰ (۱)

۹۹) با توجه به مندرجات جدول زیر، چنانچه ارزش مجموع اقلام مواد غذایی، پوشاک و ماشین‌آلات ۱۴۵ میلیارد ریال باشد. در این صورت:

الف) تولید ناخالص داخلی سرانه

ب) تولید ناخالص ملی

ج) تولید ناخالص داخلی در این جامعه کدام است؟

A	ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	$\frac{1}{3}$ ارزش تولید خارجی‌ان مقیم کشور
B	ارزش خدمات ارائه شده	۴۴ میلیارد ریال
C	ارزش تولید خارجی‌ان مقیم کشور	۳۳ میلیارد ریال
D	جمعیت کل کشور	۲۵ میلیون نفر

۲۲۲ (الف) ۷,۳۳ (ب) ۲۰۰ (ج) ۲۱۱ (۴)

۲۱۱ (الف) ۸,۴۴ (ب) ۱۸۹ (ج) ۲۱۱ (۳)

۲۲۲ (الف) ۷,۳۳ (ب) ۲۰۰ (ج) ۲۲۲ (۲)

۲۱۱ (الف) ۷,۳۳ (ب) ۲۰۰ (ج) ۲۱۱ (۱)

۱۰۰) اطلاعات استخراج‌شده از حساب‌های ملی کشوری با جمعیت ۸۰ میلیون نفر، مطابق جدول زیر است. اگر خالص عوامل تولید از خارج ۴۷۲۸ ریال باشد، «تولید خالص ملی» و «تولید ناخالص ملی سرانه» این کشور، به‌ترتیب چقدر است؟
مرجع: سراسری - ۱۴۰۱

ارزش افزوده بخش کشاورزی	۶۷۲۹۰ میلیارد ریال
ارزش افزوده بخش صنعت	۳۹۲۵۰۰ میلیارد ریال
ارزش افزوده بخش خدمات	۵۴۵۸۹۰ میلیارد ریال
ارزش افزوده بخش ساختمان	۱,۵ برابر ارزش افزوده بخش کشاورزی
استهلاک سرمایه	۳ درصد ارزش افزوده بخش صنعت

۷۷۲۳۸۵۰ - ۵۰۰۳۵۸ (۴)

۱۳۸۹۱۷۸۷,۵ - ۵۰۰۳۵۸ (۳)

۷۷۲۳۸۵۰ - ۹۹۳۵۹۳ (۲)

۱۳۸۹۱۷۸۷,۵ - ۹۹۳۵۹۳ (۱)

۱۰۱) کدام گزینه دربردارنده پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) به کدام دلیل در حسابداری ملی ارزش کالاهای واسطه‌ای به‌صورت مستقل محاسبه نمی‌شود؟
ب) همه فعالیت‌های تولیدی در محاسبه تولید کل جامعه مورد سنجش قرار می‌گیرد، به‌جز:

۱) ارزش آن‌ها درواقع همراه با کالاهای نهایی مورد سنجش و محاسبه قرار می‌گیرد. (الف) فعالیت تولیدی زنان در مزارع و کشتزارها

۲) جزیی از کالاهای مصرفی هستند و ارزش آن‌ها در جریان تولید محاسبه می‌شود. (ب) فعالیت تولیدی زنان در خانه و تربیت فرزندان

۳) جزیی از کالاهای سرمایه‌ای هستند و ارزش آن‌ها در فرایند تولید منظور می‌شود. (ب) کاشت میوه و سبزیجات گلخانه‌ای

۴) ارزش آن‌ها در درون کالاهای نهایی است و به‌صورت بخشی از کالاهای نهایی محسوب می‌شود. (ب) کاشت سبزیجات در منزل برای مصرف خانگی

۱۰۲ کدام گزینه، مشتمل بر پاسخ درست و کامل پرسش زیر است؟

الف) انگیزه مصرف‌کنندگان از تولید و عرضه کالا «.....» و تصمیم آن‌ها در مورد میزان تولید کالا از عواملی چون سطح قیمت آن کالا «.....» و «.....» تأثیر می‌پذیرد.

مرجع: سراسری- ۱۳۹۹

ب) کدام‌یک از فعالیت‌های زیر شرط «.....» را دارد و می‌تواند در محاسبه و سنجش تولید ناخالص داخلی جامعه منظور گردد؟

۱ الف) رفع نیازهای خانوارهای جامعه - قیمت سایر کالاها - انتظارات ب) کار با دریافت دستمزد - فعالیت تولیدی زنان در مزارع

۲ الف) رفع نیاز خانوارهای جامعه - تولید - سلیقه‌های انفرادی ب) مجاز و قانونی بودن - فعالیت‌های زیرزمینی که منافع سرشاری را می‌تواند وارد تولید ناخالص داخلی نماید.

۳ الف) کسب سود - قیمت عوامل تولید - قیمت سایر کالاها ب) مجاز و قانونی بودن - مشروعیت دادن قانونی به قاچاق برای به دام انداختن شبکه‌های گسترده آن در کشور

۴ الف) کسب سود - انتظارات - درآمد ب) کار بدون دستمزد - فعالیت تولیدی زنان در خانه و تولید کالا و خدمات به صورت غذا، بهداشت و تربیت فرزندان

۱۰۳ چنانچه در یک جامعه فرضی میزان تولید کل در طی سه سال متوالی به ترتیب سال اول: ۴۰۰۰، سال دوم: ۴۸۴۰ و سال سوم: ۵۹۶۰ هزار میلیارد ریال باشد، با انتخاب سال اول به عنوان سال پایه، میزان تولید کل جامعه در سه سال مورد نظر برحسب قیمت‌های

سال پایه به ۴۰۰۰، ۴۲۳۰ و ۴۸۶۰ تغییر می‌یابد، براساس این محاسبات به ترتیب از راست به چپ: مرجع: سراسری- ۱۳۹۹

الف) افزایش قیمت‌ها در سال دوم و سال سوم کدام است؟

ب) کدام اعداد مربوط به پدیده تورم در سال دوم و سال سوم در این جامعه است؟

ج) افزایش مقدار تولید در سال دوم و سال سوم، کدام است؟

۱ الف) ۶۱۰ - ۱۱۰۰ ب) ۱۱۰۰ - ۶۱۰ ج) ۲۳۰ - ۸۶۰ ۲ الف) ۶۱۰ - ۱۱۰۰ ب) ۱۱۰۰ - ۶۱۰ ج) ۲۳۰ - ۸۶۰

۳ الف) ۱۱۰۰ - ۶۱۰ ب) ۶۱۰ - ۱۱۰۰ ج) ۸۶۰ - ۲۳۰ ۴ الف) ۱۱۰۰ - ۶۱۰ ب) ۶۱۰ - ۱۱۰۰ ج) ۸۶۰ - ۲۳۰

۱۰۴ اطلاعات مندرج در جدول زیر مربوط به یک کشور فرضی در سه سال پیایی است. در صورتی که میزان تورم در سال دوم و سوم به ترتیب: ۳۸۷ و ۱۰۲۰ هزار میلیارد باشد، در این صورت: الف) ارزش تولید کل در سال دوم و سوم، کدام است؟ مرجع: سراسری- ۱۳۹۹

ب) مقدار افزایش تولید کل در سال دوم و سوم، کدام است؟

سال پایه - سال ۱۳۷۱

تولید کل	سال	۱۳۷۱	۱۳۷۲	۱۳۷۳
ارزش تولید کل به قیمت جاری		۳۹۰۰	۵۰۳۴	؟
ارزش تولید کل به قیمت ثابت		۳۹۰۰	؟	۸۳۹۰

۱ الف) ۹۴۱۰ ب) ۴۴۷ - ۴۴۹۰ ۲ الف) ۹۴۱۰ ب) ۱۵۲۱ - ۴۴۹۰ ۳ الف) ۷۳۷۰ ب) ۳۴۷۰ - ۷۴۷ ۴ الف) ۷۳۷۰ ب) ۱۵۲۱ - ۳۴۷۰

۱۰۵ میزان تولید کل کشوری در سه سال متوالی به ترتیب سال اول: ۱۵۰۰، سال دوم: ۱۷۰۰ و سال سوم: ۱۸۷۵ هزار میلیارد ریال

بوده است؛ با گزینش سال اول به عنوان سال پایه، میزان تولید کل در سه سال مورد نظر برحسب قیمت‌های سال پایه به ۱۵۰۰، ۱۶۵۰ و ۱۷۱۰ تغییر یافته است، براساس این محاسبات به ترتیب از راست به چپ: مرجع: خارج از کشور- ۱۳۹۹

الف) کدام اعداد مربوط به پدیده تورم در سال دوم و سال سوم در این جامعه است؟

ب) افزایش مقدار تولید در سال دوم و سال سوم، کدام است؟

ج) افزایش قیمت‌ها در سال دوم و سال سوم، کدام است؟

۱ الف) ۱۶۵ - ۵۰ ب) ۱۵۰ - ۲۱۰ ج) ۱۶۵ - ۵۰ ۲ الف) ۱۶۵ - ۵۰ ب) ۲۱۰ - ۱۵۰ ج) ۱۶۵ - ۵۰

۳ الف) ۱۶۵ - ۵۰ ب) ۱۵۰ - ۲۱۰ ج) ۱۶۵ - ۵۰ ۴ الف) ۱۶۵ - ۵۰ ب) ۲۱۰ - ۱۵۰ ج) ۱۶۵ - ۵۰

۱۰۶ جدول زیر، حاوی اطلاعات فرضی مربوط به تولید کل کشوری در سه سال پیاپی است. اگر میزان تورم در سال دوم و سوم به ترتیب: ۲۴۷ و ۱۶۳۱ هزار میلیارد ریال باشد، در این صورت به ترتیب از راست به چپ:

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۹

الف) ارزش تولید کل در سال دوم و سوم، چقدر است؟

ب) مقدار افزایش تولید در سال دوم و سوم، چقدر است؟

سال پایه، سال ۱۳۷۹ منظور شده است.

۱ الف) ۵۵۸۳ - ۶۱۶۹ ب) ۱۲۹۳ - ۱۸۷۹

۲ الف) ۵۵۸۳ - ۹۴۳۱ ب) ۱۲۹۳ - ۵۱۴۱

۳ الف) ۶۰۷۷ - ۶۱۶۹ ب) ۱۵۴۰ - ۱۸۷۹

۴ الف) ۶۰۷۷ - ۹۴۳۱ ب) ۱۵۴۰ - ۵۱۴۱

۱۰۷ چنانچه در یک جامعه فرضی میزان تولید کل در طی سه سال متوالی به ترتیب سال اول: ۴۰۰۰، سال دوم: ۴۸۴۰ و سال سوم:

۵۹۶۰ هزار میلیارد ریال باشد، با انتخاب سال اول به عنوان سال پایه، میزان تولید کل جامعه در سه سال مورد نظر بر حسب قیمت های سال

مرجع: سراسری - ۱۳۹۹

پایه به ۴۰۰۰، ۴۲۳۰ و ۴۸۶۰ تغییر می یابد، بر اساس این محاسبات به ترتیب از راست به چپ:

الف) افزایش قیمت ها در سال دوم و سال سوم کدام است؟

ب) کدام اعداد مربوط به پدیده تورم در سال دوم و سال سوم در این جامعه است؟

ج) افزایش مقدار تولید در سال دوم و سال سوم کدام است؟

۱ الف) ۶۱۰ - ۱۱۰۰ ب) ۱۱۰۰ - ۶۱۰ ج) ۲۳۰ - ۸۶۰

۲ الف) ۶۱۰ - ۱۱۰۰ ب) ۱۱۰۰ - ۶۱۰ ج) ۲۳۰ - ۸۶۰

۳ الف) ۶۱۰ - ۱۱۰۰ ب) ۱۱۰۰ - ۶۱۰ ج) ۲۳۰ - ۸۶۰

۱۰۸ اطلاعات مندرج در جدول زیر مربوط به یک کشور فرضی در سه سال پیاپی است. در صورتی که میزان تورم در سال دوم و سوم

مرجع: سراسری - ۱۳۹۹

به ترتیب: ۳۸۷ و ۱۰۲۰ هزار میلیارد باشد، در این صورت: الف) ارزش تولید کل در سال دوم و سوم، کدام است؟

ب) مقدار افزایش تولید کل در سال دوم و سوم، کدام است؟

سال پایه = سال ۱۳۷۱

تولید کل	سال	۱۳۷۱	۱۳۷۲	۱۳۷۳
ارزش تولید کل به قیمت جاری		۳۹۰۰	۵۰۳۴	؟
ارزش تولید کل به قیمت ثابت		۳۹۰۰	؟	۸۳۹۰

۱ الف) ۹۴۱۰ ب) ۴۴۹۰ - ۷۴۷

۲ الف) ۹۴۱۰ ب) ۴۴۹۰ - ۱۵۲۱

۳ الف) ۷۳۷۰ ب) ۳۴۷۰ - ۷۴۷

۴ الف) ۷۳۷۰ ب) ۳۴۷۰ - ۱۵۲۱

۱۰۹ با توجه به جدول زیر، «تولید کل به قیمت جاری» و «تولید کل به قیمت ثابت» در سال ۱۳۹۲، به ترتیب کدام است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۱

ک	سال ۱۳۹۰		سال ۱۳۹۲	
	قیمت	مقدار	قیمت	مقدار
A	۳۰۰	۱۵۰	۴۰۰	۷۵
B	۶۰	۴۰۰	۱۲۰	۷۰۰

۱ الف) ۶۵۴۰۰ - ۱۱۴۰۰۰

۲ الف) ۶۴۵۰۰ - ۱۱۴۰۰۰

۳ الف) ۶۴۵۰۰ - ۱۴۱۰۰۰

۴ الف) ۶۵۴۰۰ - ۱۴۱۰۰۰

۱۱۰ جدول زیر، ارقام تولید پوشاک و مواد غذایی در سال‌های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ (با احتساب سال ۱۳۹۵ به عنوان سال پایه) را نشان می‌دهد. رشد GDP واقعی برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ چند درصد است؟
مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

سال	مواد غذایی		پوشاک	
	قیمت (میلیون)	مقدار (تن)	قیمت (میلیون)	مقدار (تن)
۱۳۹۵	۱۰۰	۵۰۰	۵۰	۱۶
۱۳۹۶	۲۰۰	۶۰۰	۱۰۰	۲۰
۱۳۹۷	۳۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۲۵

سال	واقعی
۹۶	۱۸٫۲
۹۷	۱۹

۴

سال	واقعی
۹۶	۲۰
۹۷	۱۶٫۸

۳

سال	واقعی
۹۶	۱۸٫۲
۹۷	۲۰

۲

سال	واقعی
۹۶	۲۰
۹۷	۱۷٫۶

۱

۱۱۱ مندرجات جدول زیر، بیانگر وضعیت توزیع درآمد در کشور A در سال ۱۹۸۰ میلادی براساس شاخص دهک‌ها است.
چنانچه:

مرجع: سراسری - ۱۳۹۹

تفاوت سهام اول و چهارم: ۴ درصد

تفاوت سهام دهک دوم و هفتم: ۵٫۵ درصد

تفاوت سهام دهک پنجم و نهم: ۷ درصد

تفاوت سهام ششم و دهم: ۱۵ درصد باشد، در این صورت:

سهام دهک اول و دهک دوم و سهام دهک نهم و سهام دهک دهم به‌ترتیب چند درصد است؟

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور C مربوط به سال ۱۹۸۰ میلادی		
۱	سهام دهک اول	؟
۲	سهام دهک دوم	؟
۳	سهام دهک سوم	۶ درصد
۴	سهام دهک چهارم	۷ درصد
۵	سهام دهک پنجم	۸ درصد
۶	سهام دهک ششم	۹ درصد
۷	سهام دهک هفتم	۱۰٫۵ درصد
۸	سهام دهک هشتم	۱۲٫۵ درصد
۹	سهام دهک نهم	؟
۱۰	سهام دهک دهم	؟
مقدار درصد جمعیت کشور		مقدار درصد درآمد ملی

۲ سه - پنج - پانزده - بیست و چهار

۴ دو و نیم - شش - پانزده - بیست و چهار

۱ سه - پنج - چهارده و نیم - بیست و سه و نیم

۳ دو و نیم - شش - پانزده - بیست و سه و نیم

۱۱۲) مندرجات جدول زیر، بیانگر وضعیت توزیع درآمد در یک کشور فرضی در سال ۱۹۷۸ میلادی بر اساس شاخص دهک‌ها است،

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۹

چنانچه:

تفاوت سهام دهک اول و دهم: ۱۹ درصد

تفاوت سهام دهک دوم و نهم: ۹٫۵ درصد

تفاوت سهام دهک سوم و نهم: ۸٫۵ درصد

تفاوت سهام اول و هفتم: ۷٫۵ درصد باشد، در این صورت:

سهام دهک اول و سهام دهک سوم و سهام دهک هفتم و سهام دهک نهم به‌ترتیب چند درصد است؟

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور B مربوط به سال ۱۹۷۳ میلادی		
۱	سهام دهک اول	؟
۲	سهام دهک دوم	۵ درصد
۳	سهام دهک سوم	؟
۴	سهام دهک چهارم	۷ درصد
۵	سهام دهک پنجم	۷٫۵ درصد
۶	سهام دهک ششم	۸٫۵ درصد
۷	سهام دهک هفتم	؟
۸	سهام دهک هشتم	۱۳ درصد
۹	سهام دهک نهم	؟
۱۰	سهام دهک دهم	۲۳ درصد
صددرصد جمعیت کشور		صددرصد درآمد ملی

چهار - شش - یازده و نیم - چهارده و نیم

سه و نیم - شش و نیم - یازده و نیم - چهارده و نیم

① چهار - شش - یازده - چهارده

② سه و نیم - شش و نیم - یازده - چهارده

۱۱۳) جدول زیر گویای وضعیت توزیع درآمد کشور B در سال ۱۹۸۰ میلادی است. با توجه به دو فرمول: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰

مرجع: سراسری - ۱۳۹۸

درصد پایین و نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین، ارائه کدام شاخص:

۱	سهام دهک اول	۳ درصد
۲	سهام دهک دوم	۵ درصد
۳	سهام دهک سوم	۷ درصد
۴	سهام دهک چهارم	۹ درصد
۵	سهام دهک نهم	۱۸ درصد
۶	سهام دهک دهم	۲۱ درصد

الف) توزیع درآمد در این کشور را مناسب‌تر نشان می‌دهد؟

ب) مبین نامناسب‌تر بودن توزیع درآمد در این کشور است؟

ج) شاخصی که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد مورد استفاده قرار می‌گیرد، چگونه

محاسبه می‌شود؟

① الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول

② الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب) نسبت ۵۰ درصد پایین به ۵۰ درصد بالا ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک دهم

③ الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب) نسبت ۵۰ درصد بالا به ۵۰ درصد پایین ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک دهم

④ الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول

۱۱۴) جدول زیر گویای وضعیت توزیع درآمد در کشور C در سال ۱۹۷۹ میلادی است. با توجه به دو فرمول: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۸

درصد پایین و نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین، کدام شاخص:

الف) توزیع درآمد در این کشور را مناسب‌تر نشان می‌دهد؟

ب) بیانگر نامناسب‌تر بودن توزیع درآمد در این کشور است؟

ج) شاخصی که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد مورد استفاده قرار می‌گیرد، چگونه محاسبه می‌شود؟

۱	سهم دهک اول	۵ درصد
۲	سهم دهک دوم	۷ درصد
۳	سهم دهک سوم	۸ درصد
۴	سهم دهک چهارم	۹ درصد
۵	سهم دهک نهم	۱۷ درصد
۶	سهم دهک دهم	۲۵ درصد

۱) الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول

۲) الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب) نسبت ۵۰ درصد پایین به ۵۰ درصد بالا ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک دهم

۳) الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول

۴) الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب) نسبت ۵۰ درصد بالا به ۵۰ درصد پایین ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک دهم

۱۱۵) وضعیت توزیع درآمد در کشور A، مطابق جدول زیر است. با توجه به دو فرمول نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین و نسبت

مرجع: سراسری - ۱۴۰۱

۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین، پاسخ پرسش‌های «الف»، «ب» و «ج» کدام است؟

وضعیت توزیع درآمد در کشور A	
سهم دهک اول	۵ درصد
سهم دهک دوم	۷ درصد
سهم دهک سوم	۸ درصد
سهم دهک چهارم	۹ درصد
سهم دهک نهم	۱۷ درصد
سهم دهک دهم	۲۵ درصد

الف- کدام شاخص، توزیع درآمد در این کشور را مناسب‌تر نشان می‌دهد؟

ب- کدام شاخص، بیانگر نامناسب‌تر بودن توزیع درآمد در این کشور است؟

ج- کدام شاخص، برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین کشورهای مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد؟

الف: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین

۲) ب: نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین

ج: نسبت دهک دهم به دهک اول

الف: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین

۴) ب: نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین

ج: نسبت دهک اول به دهک دهم

الف: نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین

۱) ب: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین

ج: نسبت دهک دهم به دهک اول

الف: نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین

۳) ب: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین

ج: نسبت دهک اول به دهک دهم

۱۱۶ در جدول زیر، اطلاعات کشوری برای ۴ سال متوالی ارائه شده است. پاسخ پرسش‌های «الف» و «ب» کدام است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

الف: توزیع درآمد آن کشور در چه سالی نامناسب‌تر است؟

ب: در آن جامعه در کدام سال توزیع درآمد عادلانه‌تر است؟

سال	دهک دهم	دهک اول
۱۳۸۶	۲۰	۴
۱۳۸۷	۲۷٫۵	۵
۱۳۸۸	۳۲	۸
۱۳۸۹	۲۱	۶

۱۳۸۹ ، ۱۳۸۶ (۴)

۱۳۸۹ ، ۱۳۸۷ (۳)

۱۳۸۷ ، ۱۳۸۸ (۲)

۱۳۸۷، ۱۳۸۹ (۱)

۱۱۷ با توجه به اطلاعات وضعیت توزیع درآمد برای کشورهای A، B و C در جدول زیر، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

الف) توزیع درآمد در کدام کشور مناسب‌تر است؟

ب) کدام گروه، کمترین درصد درآمد ملی را دارد؟

ج) توزیع درآمد در کدام جامعه، مناسب‌تر است؟

کشور	سهم دهک اول	سهم دهک ششم	سهم دهک دهم
A	۴	۹	۲۸
B	۵	۸	۴ برابر دهک ششم
C	۱۰ درصد دهک دهم	۹	۳۰

(۱) B - دهک اول کشور C - A (۲) B - دهک اول کشور C - A (۳) A - دهک اول کشور B - A (۴) A - دهک اول کشور B - A

۱۱۸ بخشی از جدول شاخص دهک در دو کشور «الف» و «ب» مطابق زیر در نظر گرفته شده است. کدام مورد درست است؟

کشور «الف»		کشور «ب»		سال
سهم دهک اول	سهم دهک دهم	سهم دهک اول	سهم دهک دهم	
۳	۲۱	۵	۱۸	۱۳۷۰
۴	۲۰	۶	۱۵	۱۳۸۰
۴	۱۹	۷	۱۶	۱۴۰۰

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

(۲) توزیع درآمد در کشور «الف»، عادلانه‌تر از کشور «ب» است.

(۴) توزیع درآمد در کشور «الف»، عادلانه و در کشور «ب» ناعادلانه است.

(۱) توزیع درآمد در هر دو کشور بهبود یافته است.

(۳) توزیع درآمد در کشور «ب»، ناعادلانه‌تر از کشور «الف» است.

۱۱۹ کدام عبارت بیان مناسبی در رابطه با جدول زیر است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

کشور «ب»		کشور «الف»		
دهک اول	دهک دوم	دهک اول	دهک دوم	
۲۰	۴	۲۲	۲	۱۴۰۰
۱۹	۵	۲۱	۳	۱۴۰۱
۱۸	۶	۲۰	۴	۱۴۰۲

- ۱ توزیع درآمد در هر دو کشور بهبود یافته است.
- ۲ در کشور «ب» توزیع درآمد ناعادلانه‌تر از کشور «الف» است.
- ۳ در کشور «الف» در سال ۱۴۰۱ توزیع درآمد عادلانه‌تر از کشور «ب» است.
- ۴ در کشور «ب» در سال ۱۴۰۲ توزیع درآمد ناعادلانه‌تر از کشور «الف» است.

۱۲۰ گاهی اقتصاددانان برای محاسبه دهک‌های درآمدی، به جای به‌دست آوردن اختلاف درآمدی، کدام مورد را محاسبه می‌کنند؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

- ۱ اختلاف هزینه‌ای
- ۲ خط فقر
- ۳ یکی از معیارهای توسعه انسانی
- ۴ مجموع «هزینه و پس‌انداز» خانوارها

۱۲۱ هرگاه اقتصاددانان، برای به‌دست آوردن شاخص دهک در محاسبه درآمد مردم، دچار مشکل شوند، چه معیاری را جایگزین آن می‌کنند؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

- ۱ معیار مجموع «هزینه و پس‌انداز» خانوارها جایگزین مناسب‌تری است.
- ۲ معیار شاخص توسعه انسانی جایگزین بهتری است.
- ۳ هزینه خانوارها، چون نماینده درآمد خانوارها است.
- ۴ از معیار خط فقر استفاده می‌کنند.

فصل چهارم: اقتصاد در خانواده

درس دوازدهم: بودجه‌بندی

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۱۲۲ در کدام مورد به یکی از مراحل بودجه‌بندی اشاره شده است؟

- ۱ در تعیین میزان درآمد، با توجه به محدودیت منابع، میزان هزینه فرصت محاسبه شود.
- ۲ در مشخص کردن درآمد، محاسبه هزینه‌های هدررفته فراموش نشود.
- ۳ در صورتی‌که هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود برخی مخارج ضروری را کم کنید.
- ۴ فرصت‌هایی را که فراموش شده است، به نظر آورده شود تا درآمد افزایش یابد.

درس سیزدهم: تصمیم‌گیری در مخارج

۱۲۳ برای خرید لباس، معیارهای «عملکرد، هویت، نیاز، کیفیت و زیبایی» را در نظر بگیرید. کدام‌یک از معیارها برای هریک از افراد زیر، ضروری است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

«کارمند بخش بازرگانی، راهنمای تور گردشگری، پزشک و پرستار بیمارستان، لباس راحتی در منزل»

- ۱ زیبایی - هویت - عملکرد - نیاز
- ۲ نیاز - کیفیت - زیبایی - عملکرد
- ۳ عملکرد - زیبایی - کیفیت - هویت
- ۴ کیفیت - عملکرد - هویت - زیبایی

۱۲۴ کدام مورد به ترتیب، مراحل انجام خرید مقایسه‌ای را کامل می‌کند؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

مرحله	نام مرحله	توضیحات
اول	تعریف مسئله	برای حل چه مشکلی نیاز به خرید است
دوم	«الف»	«ب»
سوم	«ج»	آنچه عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است
چهارم	ارزیابی	سنجش گزینه‌ها براساس معیارها
پنجم	تصمیم‌گیری	انتخاب گزینه نهایی

- ① تعیین معیارها - مواردی که می‌توان مشکل را حل کرد - نیازسنجی
- ② فهرست گزینه‌ها - مواردی که می‌توان مشکل را حل کرد - تعیین معیارها
- ③ فهرست گزینه‌ها - کدام انتخاب در سطح بودجه خریدار است - نیازسنجی
- ④ تعیین معیارها - کدام انتخاب در سطح بودجه خریدار است - فهرست گزینه‌ها

درس چهاردهم: پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۱۲۵ کدام مورد در رابطه با سرمایه‌گذاری از روش خرید سهام شرکت‌ها، درست است؟

- ① سود سرمایه‌گذاری قطعی است و معمولاً از سپرده‌گذاری در بانک هم بیشتر است.
- ② در سهام هر چقدر زمان طولانی‌تری سپرده‌گذاری شود، سود بیشتری هم به آن تعلق می‌گیرد.
- ③ سود سرمایه‌گذاری در سهام قطعی نیست و تولیدکننده مستقیماً سرمایه خود را از مردم تهیه می‌کند.
- ④ در این سرمایه‌گذاری برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط، سود تعلق می‌گیرد و سهام بدون محدودیت قابل خرید و فروش است.

۱۲۶ فردی در انتهای سال پس از پرداخت واجبات مالی خود ۸۰ میلیون تومان برایش باقی ماند. او ۲۵۰۰ ورقه سهام خرید و در پایان

سال همه سهام خود را به مبلغ ۲۲۵ میلیون تومان فروخت. اگر منبع درآمد او فقط از بازار بورس باشد و کل هزینه‌هایش ۹۵ میلیون تومان شده باشد. پاسخ پرسش‌های زیر، به‌ترتیب (از راست به چپ) کدام است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

الف: قیمت اسمی هر سهم چند تومان است؟

ب: قیمت بازاری هر سهم چند ریال است؟

ج: خمس سالیانه او چند میلیون تومان است؟

- ① ۳۷,۵۰۰ - ۹۰۰,۰۰۰ - ۵
- ② ۳۲,۰۰۰ - ۹۰۰,۰۰۰ - ۱۰
- ③ ۹۰,۰۰۰ - ۹۵۰,۰۰۰ - ۵
- ④ ۹۰,۰۰۰ - ۳۲۰,۰۰۰ - ۱۰

۱۲۷ هریک از عبارتهای زیر، به ترتیب مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

مزیای حسابهای سپرده سرمایه‌گذاری	معایب حسابهای سپرده سرمایه‌گذاری	
«د»	«الف»	کوتاه‌مدت
«ب»	«ه»	بلندمدت
«و»	«ج»	قرض الحسنه

– به ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، به مشتری امتیاز دریافت وام تعلق می‌گیرد.

– نرخ سود این سپرده، تا پایان قرارداد تغییر نمی‌کند.

– نرخ سود این سپرده، می‌تواند همزمان با افزایش نرخ سود عمومی بانکها افزایش یابد.

– معمولاً مقدار حداقلی باید در این حسابها باشد، تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

- ① «و» – «ج» – «د» – «الف» ② «و» – «ب» – «د» – «ه» ③ «د» – «ب» – «و» – «ج» ④ «د» – «ج» – «و» – «الف»

۱۲۸ فردی تعداد ۲۵۰۰ برگه سهام شرکتی را خریداری کرد. بعد از شش ماه کل سهام را به مبلغ ۱۶۰ میلیون فروخت و به میزان ۴۰

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

میلیون سود کرد. پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟ (قیمت به تومان می‌باشد.)

الف: مبلغ سرمایه‌گذاری، چند میلیون تومان بوده است؟

ب: قیمت اسمی هر برگه سهام، کدام است؟

ج: قیمت بازاری هر برگه سهام، چقدر است؟

- ① ۱۴۰ – ۴۸۰۰۰ – ۶۴۰۰۰ ② ۱۴۰ – ۶۴۰۰۰ – ۴۸۰۰۰ ③ ۱۲۰ – ۴۸۰۰۰ – ۶۴۰۰۰ ④ ۱۲۰ – ۳۰۰۰۰ – ۴۶۰۰۰

۱۲۹ کدامیک از روش‌های سرمایه‌گذاری هنگام برداشت، شامل جریمه و از دست رفتن بخشی از سود است؟ مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

① خرید سهام

② خرید اوراق مشارکت

④ حسابهای سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت

③ حسابهای پس‌انداز سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت

۱۳۰ اگر فردی ۴۰۰۰ ورقه سهام شرکتی را با قیمت اولیه به مبلغ ۸ میلیون تومان خریداری کرده باشد و بعد از یک سال هر سهم را به

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

مبلغ ۵۵۰۰ تومان بفروشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟

الف: قیمت اسمی هر سهم، چند تومان است؟

ب: سود هر سهم، چند تومان است؟

ج: ارزش بازاری فروخته‌شده کل سهام، چند میلیون تومان است؟

- ① ۲۰۰۰ – ۳۵۰۰ – ۲۲ ② ۲۰۰۰ – ۱۵۰۰ – ۱۱ ③ ۳۵۰۰ – ۳۵۰۰ – ۱۹۲۵۰ ④ ۳۵۰۰ – ۱۵۰۰ – ۱۹۲۵۰

پاسخنامه تشریحی

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق: ۱ ۲ ۳ ۴

نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب‌وکارهای جدید تبدیل می‌کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق: ۱ ۲ ۳ ۴

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کند.
ریسک‌پذیر	پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳

میلیون ریال $360 = 400 \times 900,000$ = درآمد

$$\Rightarrow \text{مجموع هزینه‌ها} \begin{cases} \text{اجاره بها: } 10 \times 12 = 120 \text{ میلیون} \\ \text{حقوق کارمندان: } 12 \times 12 \times 0.7 = 100.8 \text{ میلیون} \\ \text{خرید مواد اولیه: } 178 \text{ میلیون} \\ \text{هزینه استهلاک: } \frac{25}{100} \times 100.8 = 25.2 \text{ میلیون} \\ \text{جمع هزینه‌ها: } 120 + 100.8 + 178 + 25.2 = 424 \text{ میلیون} \end{cases}$$

میلیون $360 - 424 = -64$ = سود

۶۴ میلیون ریال زیان نتیجه زیان عملکرد این بنگاه است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۴

ریال $2,640,000,000 = 2,200 \times 1,200,000$ = درآمد سالانه بنگاه

ریال $144,000,000 = 12 \times 12,000,000$ = اجاره سالانه بنگاه

ریال $153,000,000 = 15 \times 12 \times 850,000$ = حقوق سالانه همه کارکنان

ریال $45,900,000 = 153,000,000 \times \frac{30}{100}$ = هزینه استهلاک سالانه ماشین‌های تولیدی

ریال $527,900,000 = 144,000,000 + 153,000,000 + 185,000,000 + 45,900,000$ = هزینه‌های مستقیم سالانه بنگاه

ریال $2,112,100,000 = 2,640,000,000 - 527,900,000$ = سود سالانه بنگاه

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

ریال $360,000,000 = 400 \times 900,000$: درآمد سالیانه

ریال $120,000,000 = 10,000,000 \times 12$: اجاره سالانه

ریال $100,800,000 = 700,000 \times 12 \times 12$: حقوق پرداختی سالانه
ماه کارمند

ریال $25,200,000 = \frac{25}{100} \times 100,800,000$: استهلاک سالانه

ریال $424,000,000 = 120,000,000 + 100,800,000 + 178,000,000 + 25,200,000$ = مجموع هزینه سالیانه

ریال $-64,000,000 = 360,000,000 - 424,000,000$ (ضرر یا زیان) = سود یا زیان

۱ ۲ ۳ ۴ ۶

میلیون ریال 30 = اجاره سالانه کارگاه

میلیون ریال $300 = 10 \times 30$ = اجاره سالانه کارگاه $10 \times$ = هزینه خرید ماشین‌آلات

میلیون ریال $60 = 2 \times 30 =$ اجاره سالانه کارگاه $2 \times 30 =$ هزینه خرید ماده اولیه

میلیون ریال $150 =$ هزینه پرداخت حقوق سالانه

میلیون ریال $600 = 10 \times 60 =$ هزینه خرید ماده اولیه $10 \times 60 =$ درآمد حاصل از فروش محصولات

میلیون ریال $540 = 150 + 60 + 300 =$ مجموع هزینه‌های تولید کارگاه

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

میلیون ریال $60 = 540 - 600 =$ هزینه‌های تولید - درآمد = سود

توجه: خرید ماشین فرزند مدیر کارخانه جزو هزینه‌های تولید کارگاه تولیدی نیست.

۱ ۲ ۳ ۴ ۷

میلیون تومان $1200 = 12 \times 100 \times \frac{1}{8} =$ (اجاره سالانه کارگاه $\frac{1}{8} \times$) هزینه خرید سالانه ماده اولیه

میلیون تومان $480 = 12 \times 10 \times 4 =$ دستمزد سالانه مجموع کارگران

میلیون تومان $1440 = 12 \times 480 \times \frac{25}{100} =$ (دستمزد کارگران در سال $\frac{25}{100} \times$) هزینه آب، برق، گاز و اجاره سالانه

میلیون تومان $800 =$ سرمایه فیزیکی

میلیون تومان $10800 =$ تومان $10,800,000,000 \times 12 =$ درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات

میلیون تومان $240 = 12 \times 20 =$ هزینه فرصت سالانه

میلیون تومان $4160 = 240 + 1440 + 480 + 1200 =$ مجموع هزینه‌های کارگاه تولید کفش با احتساب هزینه فرصت

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

تومان $6,640,000,000 = 6640 =$ میلیون تومان $4160 - 10800 =$ مجموع هزینه‌های تولید (هزینه‌های مستقیم و هزینه فرصت) - درآمد = سود واقعی

۱ ۲ ۳ ۴ ۸

میلیون تومان $720 = 12 \times 60 =$ اجاره سالیانه باغ

میلیون تومان $3600 = 12 \times 12 \times (\frac{1}{3} \times 75) =$ حقوق سالیانه مجموع کارگران

میلیون تومان $75 =$ اجاره وسایل و ابزار مورد نیاز

میلیون تومان $40 =$ خرید سم و کود مناسب

میلیون تومان $20 =$ کرایه حمل و نقل محصول

میلیون تومان $1440 = 12 \times 120 =$ حقوق سالیانه باغدار و مهندس

میلیون تومان $5895 = 1440 + 20 + 40 + 75 + 3600 + 720 =$ مجموع هزینه‌های سالیانه

میلیون تومان $6500 =$ میلیارد تومان $6,5 =$ درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود کرده است.

میلیون تومان $605 = 5895 - 6500 =$ هزینه‌های تولید - درآمد = سود

توجه: خرید منزل مسکونی صاحب باغ جزو هزینه‌های تولید نیست.

در صورتی که همزمان با افزایش نرخ تورم و هزینه‌های تولید، تقاضای مصرف‌کنندگان نیز تغییری نکند، نرخ سود تورم نیز ثابت باقی می‌ماند؛ زیرا

به تناسب تورم و افزایش عمومی سطح قیمت‌ها، قیمت تعادلی جدیدی در بازار شکل می‌گیرد و رفتار اقتصادی عرضه‌کنندگان و مصرف‌کنندگان را به تعادل می‌رساند؛ به عبارتی اگرچه قیمت کالاها متناسب با افزایش هزینه‌های تولید، افزایش می‌یابد، اما همچنان عرضه و تقاضا در حالت تعادل قرار دارند و با وجود افزایش قیمت، تقاضای مصرف‌کنندگان کاهش نیافته، بلکه ثابت مانده است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲

کسب‌وکار تعمیرکاران از نوع شخصی است و موارد آزادی عمل، کوچک مقیاس و بار سنگین مسئولیت، از ویژگی‌های آن است.

تعاونی کشاورزان پنبه نوعی شرکت تعاونی است که از بین موارد ذکر شده، فقط ایجاد زنجیره توزیع از ویژگی‌های آن است.

تمام ویژگی‌های مورد اشاره در ۴ گزینه در رابطه با شرکت‌های سهامی صحیح است.

مؤسسه حمایت از کودکان مؤسسه‌ای غیرانتفاعی و خیریه است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور ایجاد شده است.

درباره منابع و امکانات و ثروت‌های طبیعی و انسانی دو نکته مهم وجود دارد:

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۳

نکته اول: منابع و امکانات در دسترس انسان محدود است.

نکته دوم: انسان در بهره‌برداری از این منابع محدودیت دارد.

از این رو محدودیت وضعیتی را ایجاد می‌کند که اقتصاددان‌ها به آن «کمپابی» می‌گویند.

هزینه فرصت بیانگر چیزی است که از آن صرف‌نظر می‌کنیم. در این سؤال با اختصاص منابع به کمک‌های بلاعوض به فقرا، از اختصاص این

سرمایه‌ها به فعالیت‌های مولد صرف‌نظر می‌کنیم.

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۵

میلیون تومان $60 = 300 \times \frac{20}{100} =$ سود سالیانه خرید و فروش وسایل ورزشی

میلیون تومان $51 = \frac{102}{2} =$ سود سالیانه راه‌اندازی یک کارگاه کوچک وسایل آرمایشگاهی

میلیون تومان $54 = 300 \times \frac{18}{100}$ سود سالیانه سپرده‌گذاری در بانک

میلیون تومان $84 = 7 \times 12$ سود سالیانه سرمایه‌گذاری در بازار بورس

در نتیجه سرمایه‌گذاری در بازار بورس بهترین و سودآورترین انتخاب است.

منافع بهترین انتخاب بعدی که خرید و فروش وسایل ورزشی (با سود سالیانه ۶۰ میلیون تومان) است ولی فرد از آن صرف‌نظر کرده است، هزینه فرصت انتخاب فرد محسوب می‌شود.

۱۶ ۱ ۲ ۳ ۴ برای به دست آوردن یک واحد (y) بیشتر، باید دو واحد (x) از دست داد.

به‌عنوان مثال در نقطه D ، ۲ واحد کالای (x) و ۳ واحد کالای (y) می‌توان خریداری کرد. در نقطه C ، ۴ واحد کالای (x) و ۲ واحد کالای (y) می‌توان خریداری کرد. در نتیجه برای حرکت از نقطه D به C (جهت به دست آوردن یک واحد (y) بیشتر) باید از دو واحد (x) صرف‌نظر کرد.

۱۷ ۱ ۲ ۳ ۴

الف) هزینه فرصت حرکت از نقطه «ب» به نقطه «الف» میزان دارویی است که داروخانه از خرید آن صرف‌نظر کرده است تا بتواند میزان بیشتری شامپو بخرد. در نقطه «ب» ۳۲۰۰ واحد دارو و در نقطه «الف» ۲۰۰۰ دارو خریداری می‌شود، بنابراین هزینه فرصت حرکت از نقطه «ب» به نقطه «الف»، ۱۲۰۰ واحد دارویی است $(1,200 = 3,200 - 2,000)$ که از خرید آن صرف‌نظر شده است، اما در صورت سؤال ارزش هزینه فرصت به ریال خواسته شده است و نه براساس واحد یا تعداد کالایی که از خرید آن صرف‌نظر کرده‌ایم؛ در نتیجه خواهیم داشت:

ارزش هر واحد از کالایی که از خرید آن صرف‌نظر شده است $\times$ تعداد (واحد) کالایی که از خرید آن صرف‌نظر شده است = ارزش هزینه فرصت

ریال $54,000,000 \rightarrow 5,400,000 = 1,200 \times 4,500 = 1,200 \times 4,500 = (3,200 - 2,000) \times 4,500$

ب) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای دارو و شامپو است که داروخانه می‌تواند با بودجه مشخص ۱۸ میلیون تومان بخرد، در نتیجه خواهیم داشت:

$$18,000,000 = (3,200 \times 4,500) + (x \times 6,000)$$

$$\Rightarrow 18,000,000 = 14,400,000 + (x \times 6,000) \Rightarrow 18,000,000 - 14,400,000 = x \times 6,000$$

$$3,600,000 = x \times 6,000 \Rightarrow x = \frac{3,600,000}{6,000} = 600 \text{ واحد}$$

۱۸ الف) در نقطه‌ای که در آن میزان تولید گندم بیشتر از سایر نقاط است، ارزش تولید گندم نیز بیشتر از سایر نقاط است. در نقطه D میزان تولید گندم ۶۰ تن و بیشتر از سایر نقاط است.

ب) بهترین تصمیم برای انتخاب نقطه تولید، در نظر گرفتن هزینه فرصت است یعنی چشم‌پوشی از وضعیتی که در آن انتخاب فرد منافع بیشتری از هزینه فرصت آن داشته باشد.

۱۹ ۱ ۲ ۳ ۴ قبل از هر تصمیمی در انتخاب کسب‌وکار، قوانینی باید رعایت شود، این قوانین به ترتیب عبارت‌اند از:

قانون اول: منابع خود را شناسایی کنید و بدانید که آنها کمیاب‌اند!

قانون دوم: هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید!

قانون سوم: قید بودجه خود را ترسیم کنید!

قانون چهارم: هزینه‌های هدررفته را فراموش کنید!

قانون پنجم: بین هزینه‌ها و منافع خود، مقایسه کنید!

۲۰ ۱ ۲ ۳ ۴

مثال	اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری (عوامل رفتارهای غیرمنطقی)
- ترجیح دادن کالایی ۱۶۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد، بر کالایی با قیمت ۸۰ هزار تومان - خرید صرفاً به دلیل حراج یا فروش ویژه (مجتبی پیراهن ۴۵۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد را بر پیراهن ۱۶۵ هزار تومانی ترجیح می‌دهد.)	اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها
- سراغ کارهای کم‌ارزش آبی رفتن، به‌جای صبر در تحصیل، یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی - برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدهی‌ها رفتن (زیبا به جشن تولد دوستش دعوت شده است، همچنین برای کاهش وزن و بیماری دیابت خود تحت رژیم غذایی خاصی است، اما مقداری از کیک تولد را می‌خورد.)	بی‌صبری زیاد
- خوش‌بینی زیاد درباره درآمد آینده و پس‌انداز کمتر برای نیازهای آتی - سرمایه‌گذاری در زمینه‌های پرخطر، بدون آمادگی لازم (پدر مریم اخیراً علی‌رغم نبود مشتری کافی برای میوه آناناس تصمیم گرفته است زمین بیشتری به این محصول اختصاص دهد.)	اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن

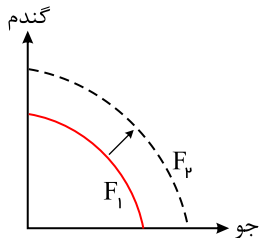

مثال	اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری (عوامل رفتارهای غیر منطقی)
- خوردن کامل غذایی که سفارش داده‌اید ولی آن را دوست ندارید، صرفاً به دلیل پول پرداخت‌شده بابت آن غذا - رفتن به کلاس بی‌کیفیت، صرفاً به دلیل پرداخت کامل شهریه آن (وقتی کتابی را خریده‌ایم آن را دوست نداریم اما به خاطر پولی که داده‌ایم تا آخرش می‌خوانیم).	عدم توجه به هزینه‌های دررفته
- سراغ کارهای کم‌ارزش آنی رفتن، به جای صبر در تحصیل، یادگیری و بهره‌مندی از منافع آنی - برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدهی‌ها رفتن (شخصی برای تکمیل نورپردازی باغچه منزل خود، زیر بار سنگین پرداخت اقساط آن می‌رود).	بی‌صبری زیاد
- چسبیدن به وضعیت فعلی و پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید با رویکرد منطقی هزینه - فایده (لباس‌فروشی که حاضر نیست پیشنهاد شریک خود را برای فروش از طریق شبکه‌های اجتماعی بپذیرد).	چسبیدن به وضعیت فعلی

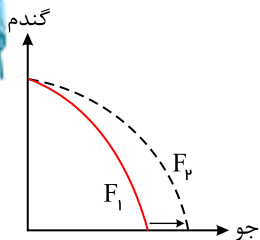
عوامل مؤثر بر انتقال منحنی مرز امکانات تولید به خارج: ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۲

- هر عاملی که میزان مواد اولیه و منابع تولید یک کارخانه را افزایش دهد مانند افزایش مواد اولیه، افزایش نیروی کار استخدامی، افزایش سرمایه‌های فیزیکی (ماشین‌آلات و ...) و سرمایه‌های مالی و یا پیدایش یک تکنولوژی و پیشرفت که امکان تولید بیشتر کالاها و خدمات را فراهم می‌آورد، منجر به انتقال منحنی مرز امکانات تولید به خارج می‌شود. این انتقال منحنی مرز امکانات تولید به خارج سه حالت دارد:

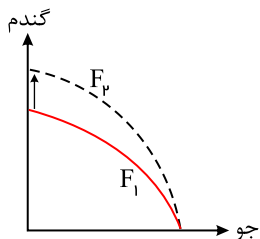
حالت اول: اگر منابع برای تولید هر دو کالا افزایش یابد منحنی به‌صورت زیر جابه‌جا می‌شود: (که در این سؤال نیز منابع برای تولید هر دو کالا افزایش یافته است.)

حالت دوم: اگر تنها منابع برای تولید یک کالا (در اینجا مثلاً کالای جو) افزایش یابد و میزان تولید کالای دیگر ثابت بماند منحنی به‌صورت زیر جابه‌جا می‌شود:

حالت سوم: اگر تنها منابع برای تولید یک کالا (در اینجا مثلاً کالای گندم) افزایش یابد و میزان تولید کالای دیگر ثابت بماند منحنی به‌صورت زیر جابه‌جا می‌شود:

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۳ - این عامل تغییری در طول منحنی مرز امکانات تولید ایجاد نمی‌کند.

- این عامل باعث انتقال منحنی مرز امکانات تولید می‌شود.

- این عامل باعث جابه‌جایی در طول منحنی مرز امکانات تولید می‌شود.

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۴ در نقطه «الف» ۳۰۰۰ عدد شکلات و ۲۰۰۰ عدد بستنی تولید می‌شود.

در نقطه «ب» ۵۳۳۳ عدد شکلات و ۵۳۳۳ عدد بستنی تولید می‌شود.

بنابراین هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب»، ۶۰۰۰ عدد شکلاتی است ($۶,۰۰۰ = ۳,۰۰۰ - ۹,۰۰۰$) که از تولید آن صرف‌نظر شده است، اما در صورت سؤال ارزش هزینه فرصت به ریال خواسته شده است و نه بر اساس واحد یا تعداد کالایی که از خرید آن صرف‌نظر کرده‌ایم؛ در نتیجه خواهیم داشت:

ارزش هر واحد از کالایی که از تولید آن صرف‌نظر شده است $\times$ تعداد (واحد) کالایی که از تولید آن صرف‌نظر شده است = ارزش هزینه فرصت

میلیون تومان ۱۵ = تومان ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ = $۶,۰۰۰ \times ۲,۵۰۰$

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۵ به‌طور کلی بهتر است یک شرکت، به‌جای تولید در درون مرز امکانات تولید، بر روی مرز امکانات تولید کند و هر نقطه روی منحنی مرز امکانات تولید

نشان می‌دهد که منابع کمیاب بین تولید دو کالای موردنظر تقسیم شده است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۶ وقتی تولید ناکارا باشد؛ به دلیل اینکه بخشی از عوامل تولید غیرفعال مانده‌اند، می‌توان با به‌کارگیری همین عوامل بلااستفاده و غیرفعال، حداقل

میزان یکی از کالاها را افزایش داد؛ بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۷ الف) تغییر مکان از نقطه ۳ به نقطه ۴: یعنی از وضعیت ناکارایی به کارایی رسیدن که نیازی به انتقال منابع نیست و از منابع غیرفعال استفاده

می‌گردد.

مسیر شماره (۲): پرداخت پول بابت کالا و خدمات خریداری شده در جهت مخالف جریان کالا و خدمات را نشان می‌دهد.

- پولی که خانوارها بابت خرید کالاها و خدمات پرداخت می‌کنند، با عبور از بازار محصولات به‌عنوان درآمد بنگاه دریافت می‌شود.
نکات مربوط به نیمه پایینی نمودار:

- تبادل عوامل تولید (زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی) در بازار عوامل تولید را نشان می‌دهد.
- در بازار عوامل تولید، خانوارها فروشنده و بنگاه‌ها خریدار هستند.

مسیر شماره (۳): پول بابت عوامل تولید خریداری شده (درآمد خانوارها) در جهت مخالف جریان عوامل تولید را نشان می‌دهد. پولی که بنگاه‌ها بابت خرید عوامل تولید می‌پردازند، با عبور از بازار عوامل تولید، به‌عنوان درآمد خانوارها دریافت می‌شود. درآمد خانوارها در بازار عوامل تولید: پرداخت‌هایی که بابت خرید منابع تولید به خانوارها پرداخت می‌شود.

مسیر شماره (۴): جریان عوامل تولید را از خانوارها به بنگاه‌ها نشان می‌دهد.

۳۵ الف: کسب‌وکارهای خویش‌فرما: بنگاه

ب: ارائه سرمایه برای تولید کالاها و خدمات: خانوارها

ج: اجاره دادن زمین: خانوارها

دو گروه از مهم‌ترین تصمیم‌گیرندگان و بازیگران در اقتصاد: خانوارها و بنگاه‌ها هستند. خانوارها در دو حالت در اقتصاد مشارکت می‌کنند:

۱- خانوارها کالاها و خدمات مورد نیاز را از کسب‌وکارها خریداری می‌کنند.

۲- خانوارها زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی را برای تولید کالاها و خدمات خانوارها ارائه می‌کنند.

در اقتصاد، بنگاه همان چیزی است که مردم معمولاً آن را به عنوان کسب‌وکار می‌شناسند. مؤسسات کسب‌وکارها یا همان بنگاه‌ها می‌توانند شامل: مزارع کشاورزی، فروشگاه‌ها، کسب‌وکارهای خویش‌فرمایی مثل: پیرایشگری، نقشه‌کشی و معماری ساختمان یا شرکت‌ها و کارگاه‌ها و کارخانه‌های تولیدی باشند.

۳۱ نمودار تقاضا از چپ به راست نزولی بوده و نقاط روی آن وضعیت یکسان ندارند.

نقطه B، قیمت بیشتر و تقاضای کمتر را نشان می‌دهد.

نقطه C، قیمت کمتر و تقاضای بیشتر را نشان می‌دهد.

۳۲ نقاط روی منحنی تقاضا وضعیت یکسانی ندارند.

حرکت به سمت راست، نشان از افزایش تقاضا به دلیل کاهش قیمت و حرکت به سمت چپ، نشان از کاهش تقاضا به دلیل افزایش قیمت است.

۳۳ چون نمودار نزولی است بنابراین نشان‌دهنده نمودار تقاضا می‌باشد.

در نقطه A در مقایسه با نقطه B قیمت بیشتر اما مقدار کمتر است، بنابراین حرکت از نقطه A به نقطه B بیانگر کاهش قیمت کالا است.

۳۴ کالاهای مکمل: کالاهایی که به‌صورت تکمیلی و با هم مصرف می‌شوند. مثل: قند و چای / افزایش قیمت یکی از کالاهای مکمل باعث کاهش در میزان تقاضا برای کالاهای دیگر خواهد شد و برعکس.

کالاهای جانشین: کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین یکدیگر می‌شوند. زمانی برای کالایی، کالای جانشین داریم که در عدم حضور کالای اول، بتوانیم از کالای دوم استفاده کنیم. کالاهای جانشین مانند: برنج و ماکارانی / در این زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای آن کاهش و تقاضا برای کالای جانشین افزایش می‌یابد. برعکس زمانی که قیمت یک کالا کاهش می‌یابد، تقاضا برای آن افزایش و تقاضا برای کالای جانشین کاهش می‌یابد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح است. با افزایش قیمت برنج تقاضای ماکارانی افزایش می‌یابد.

گزینه «۲»: نادرست است. افزایش قیمت قند، موجب کاهش تقاضای چای می‌شود.

گزینه «۳»: نادرست است. با کاهش قیمت برنج تقاضای ماکارانی کاهش می‌یابد.

گزینه «۴»: نادرست است. کاهش قیمت قند، تقاضای قند را افزایش می‌دهد.

۳۵ ۱ ۲ ۳ ۴

۳۶ نقاط بر روی خط صعودی قرار دارند، بنابراین این خط بیانگر منحنی عرضه است. (در منحنی عرضه با افزایش قیمت، مقدار عرضه کالا افزایش خواهد یافت و در مقابل با کاهش قیمت، عرضه آن نیز کاهش می‌یابد.)

بنابراین علت حرکت از نقطه M به نقطه N قیمت بالاتر و عرضه بیشتر است.

۳۷ الف ۱ ۲ ۳ ۴

قیمت کالا (۵۰,۰۰۰) × میزان کالای تولید شده و فروخته شده = درآمد تولیدکننده در قیمت ۵۰,۰۰۰ ریال

ریال ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۰۰ × ۵۰,۰۰۰

ب) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی (قیمت تعادلی جایی است که در آن میزان عرضه و تقاضا باهم برابر شوند که با توجه به جدول در سطح قیمت ۲۵۰,۰۰۰ میزان عرضه و تقاضا باهم برابر می‌شوند ۱۰۰ کیلو) مصرف‌کنندگان به دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیشتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد. زیرا به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است. درحالی‌که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه کافی ندارند. سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، قیمت‌های ۵۰,۰۰۰ و ۱۰۰,۰۰۰ هستند.

ج

قیمت کالا (۱۰۰,۰۰۰) × میزان تقاضای مصرف‌کنندگان = پرداختی مصرف‌کنندگان در قیمت ۱۰۰,۰۰۰ ریال

میلیون تومان ۲۵ = تومان ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ÷ ۱۰ = ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال = ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ × ۱۰۰,۰۰۰ = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰

۳۸ ۱ ۲ ۳ ۴

مقدار تقاضا از یک کالا با قیمت آن رابطه‌ای عکس دارد.
با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می‌یابد و بالعکس!

به این رابطه، «قانون تقاضا» می‌گویند.

قانون تقاضا برای کلیه کالاهای یکسان است به شرط اینکه فقط قیمت یک کالا تغییر کند و سایر عوامل ثابت باشد.

در شرایطی که در جامعه تورم داریم و مصرف‌کنندگان پیش‌بینی افزایش قیمت کالاها را در آینده دارند، میزان خرید و تقاضای خود را افزایش می‌دهند.

کالای پست: به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد. (علت کاهش تقاضا این است که مصرف‌کنندگان با افزایش درآمدشان به جای مصرف آن کالا روی به مصرف کالاهایی می‌آورند که کیفیت بالاتری داشته باشند.) با فرض ثابت بودن قیمت کالا، تقاضا برای کالای پست به صورت معکوس با درآمد ارتباط دارد. افزایش

درآمد سبب کاهش در مقدار تقاضای کالای پست در هر قیمت می‌شود.

در نتیجه با توجه به این دو گزاره می‌توان نتیجه گرفت: «پیش‌بینی قیمت کالا در آینده و ویژگی کالای پست، دو رفتار مغایر با قانون تقاضا را توجیه می‌کند.»

(الف) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی، (ناحیه ۱) مصرف‌کنندگان به دلیل قیمت بالا، مایل به خرید تعداد واحد کمتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، مازاد عرضه یا کمبود تقاضا وجود دارد. زیرا گروهی از تولیدکنندگان برای محصولات خود خریدار پیدا نمی‌کنند.

(ب) نقطه برخورد دو منحنی عرضه و تقاضا، نقطه تعادل در بازار را نشان می‌دهد که قیمت متناظر با آن، قیمت تعادلی و مقدار متناظر با آن را مقدار تعادلی در بازار می‌گویند. نقطه C نقطه تعادلی است:

مقدار تعادلی = ۶۰۰ = کیلو (مقدار عرضه = مقدار تقاضا)

قیمت تعادلی = ۲۵۰ ریال (قیمت ارائه‌شده از سوی عرضه‌کنندگان = قیمت ارائه‌شده از سوی تقاضاکنندگان)

(ج) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، (ناحیه ۳) مصرف‌کنندگان به دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیشتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد. زیرا به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است. در حالی که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه کافی ندارند؛ در نتیجه تولید و عرضه آن کم می‌شود.

(د) منحنی تقاضا (M) نزولی و منحنی عرضه (N) صعودی است.

(ه) در سطح قیمت ۱۰۰ ریال (به دلیل ارزان بودن کالا و به صرفه نبودن تولید برای تولیدکنندگان) میزان عرضه کالا صفر است.

همچنین در سطح قیمت ۴۰۰ ریال به دلیل گران بودن کالا میزان تقاضای کالا صفر است.

(الف) در سطح قیمت ۲۵۰ ریال که به ازای آن مقدار عرضه و تقاضا با هم برابرند، بازار به تعادل می‌رسد و در آن کمبود یا مازاد مشاهده نمی‌شود.

بنابراین در ردیف ۴ برابری میان عرضه و تقاضا را داریم که به آن «قیمت و مقدار تعادلی» می‌گویند.

(ب) در سطح قیمت‌های پایین‌تر از ۲۵۰ ریال (ردیف‌های ۱، ۲ و ۳) در بازار با «کمبود عرضه» روبه‌رو می‌شویم.

(ج) در سطح قیمت‌های بالاتر از ۲۵۰ ریال (ردیف‌های ۵، ۶ و ۷) در بازار با «مازاد عرضه» روبه‌رو می‌شویم.

(الف) با افزایش قیمت یک کالا (با فرض ثابت بودن سایر عوامل)، مصرف‌کنندگان میزان مصرف یا خرید خود را غالباً کاهش می‌دهند و بالعکس با کاهش قیمت کالا، مقدار خرید آن افزایش می‌یابد.

قیمت یک کالا و مقدار خرید آن به وسیله مصرف‌کنندگان با هم رابطه معکوس دارد.

منحنی تقاضا نزولی است.

نزولی بودن منحنی تقاضا به این معناست که با افزایش قیمت کالا، مقدار تقاضای آن کاهش می‌یابد و در مقابل با کاهش قیمت، مقدار تقاضا افزایش می‌یابد.

منحنی تقاضا نشان‌دهنده چگونگی رفتار اقتصادی مصرف‌کنندگان است.

(الف) نقاط بر روی خط صعودی قرار دارند، بنابراین این خط بیانگر منحنی عرضه است. (در منحنی عرضه با افزایش قیمت، مقدار عرضه کالا افزایش خواهد یافت و در مقابل با کاهش قیمت، عرضه آن نیز کاهش می‌یابد.)

(الف) در سطح قیمت ۲۵۰ ریال که به ازای آن مقدار عرضه و تقاضا با هم برابرند، بازار به تعادل می‌رسد و در آن کمبود یا مازاد مشاهده نمی‌شود.

بنابراین در ردیف ۴ برابری میان عرضه و تقاضا را داریم که به آن «قیمت و مقدار تعادلی» می‌گویند.

در سطح قیمت‌های پایین‌تر از ۲۵۰ ریال (ردیف‌های ۱، ۲ و ۳) در بازار با «کمبود عرضه» روبه‌رو می‌شویم.

در سطح قیمت‌های بالاتر از ۲۵۰ ریال (ردیف‌های ۵، ۶ و ۷) در بازار با «مازاد عرضه» روبه‌رو می‌شویم.

(الف) (ب) (ج) (د) (ه)

(الف) (ب) (ج) (د) (ه)

در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی، مصرف‌کنندگان به دلیل قیمت بالا، مایل به خرید تعداد واحد کمتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، مازاد عرضه یا کمبود تقاضا وجود دارد. زیرا گروهی از تولیدکنندگان برای محصولات خود خریدار پیدا نمی‌کنند. در این حالت به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان که به دنبال کسب سود بیشتری هستند، به تولید بیشتر می‌پردازند؛ در حالی که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران تمایل نشان نمی‌دهند.

حال اگر دولت جهت بهبود عملکرد بازار از ابزار مالیات بخواهد استفاده کند، از مالیات غیرمستقیم (مالیات بر مصرف) و با هدف حمایت از مصرف‌کننده (به دلیل بالا بودن قیمت کالاها) استفاده خواهد کرد.

در نتیجه قیمت پایین خواهد آمد. در این حالت از یکسو، مصرف‌کنندگان با پایین آمدن قیمت، مقدار خرید خود را افزایش می‌دهند و از سوی دیگر، تولیدکنندگان از مقدار تولید خود می‌کاهند. این کاهش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد.

(الف) (ب) (ج) (د) (ه)

انواع مالیات مستقیم: مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد

انواع مالیات غیرمستقیم: عوارض گمرکی و خدماتی، مالیات بر مصرف، مالیات بر ارزش افزوده

(الف)

$$\text{میلیون تومان } ۴۸ = \frac{۱}{۵} \times ۲۴۰ = \text{مالیات بر دارایی} = \frac{۱}{۵} \times \text{مالیات بر درآمد اشخاص}$$

$$\text{میلیون تومان } ۲۸۸ = ۲۴۰ + ۴۸ = \text{مالیات بر دارایی} + \text{مالیات بر درآمد اشخاص} = \text{مجموع میزان مالیات مستقیم پرداختی}$$

(ب)

$$\text{مالیات بر شکر (مالیات بر مصرف)} + \text{عوارض خودرو} + \text{تعرفه‌های گمرکی} = \text{مجموع میزان مالیات غیرمستقیم پرداختی}$$

$$\text{میلیون تومان } ۲۳۰ = ۱۵ + ۳۵ + ۱۸۰$$

۴۷ ۱ ۲ ۳ ۴ برای حل مسائل مالیات بر ارزش افزوده باید جدول زیر را به خاطر بسپارید.

مراحل	توضیحات
قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده	(نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در آن مرحله) + قیمت کالا در آن مرحله
مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری‌شده توسط فروشنده	نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در آن مرحله
اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل پرداخت شده	برابر است با مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری‌شده توسط فروشنده در مرحله قبل
مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری‌شده	مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری‌شده توسط فروشنده در مرحله قبل - مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری‌شده توسط فروشنده در آن مرحله یا نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ میزان ارزش افزوده آن مرحله
مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری‌شده	مجموع مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری‌شده تمامی مراحل یا مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری‌شده توسط فروشنده در مرحله آخر

در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری‌شده توسط فروشنده در مرحله آخر} = \text{مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری‌شده}$$

$$\text{هزار تومان } ۵۰۰ = \frac{۱۰}{۱۰۰} \times ۵,۰۰۰$$

راحل اول:

$$\text{نرخ مالیات بر ارزش افزوده} \times \text{میزان ارزش افزوده آن مرحله} = \text{مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری‌شده توسط مغازه‌دار}$$

$$\text{هزار تومان } ۱۰۰ = \frac{۱۰}{۱۰۰} \times ۱,۰۰۰ = \frac{۱۰}{۱۰۰} \times (۵,۰۰۰ - ۴,۰۰۰)$$

راحل دوم:

$$\text{مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری‌شده توسط فروشنده در مرحله قبل} - \text{مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری‌شده توسط فروشنده در آن مرحله} = \text{مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری‌شده توسط مغازه‌دار}$$

$$\text{هزار تومان } ۱۰۰ = ۴۰۰ - ۵۰۰ = \left(\frac{۱۰}{۱۰۰} \times ۴,۰۰۰ \right) - \left(\frac{۱۰}{۱۰۰} \times ۵,۰۰۰ \right)$$

۴۸ ۱ ۲ ۳ ۴ دولت سالیانه بخشی از درآمد مورد نیاز خود را از طریق ایجاد بدهی (یعنی قرض گرفتن از مردم یا شریک کردن آنها در طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های دولت و تقسیم سود بین آنها) تأمین می‌کند. (این درآمد نیز تا ابد نمی‌تواند پایدار باشد).

۴۹ ۱ ۲ ۳ ۴ - مالیات بر ارزش افزوده از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند، چرا که مالیات پرداخت‌شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود.

- حقوق و عوارض گمرکی علاوه بر اینکه یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند.

- مالیات بر درآمد اشخاص مهم‌ترین نوع مالیات است.

- اساس و مبنای مالیات بر دارایی ثروت مؤدی است.

۵۰ ۱ ۲ ۳ ۴ الف انواع مالیات مستقیم، مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد

$$\text{میلیون تومان } ۱۱۰ = \frac{۱}{۳} \times ۳۳۰ = \text{مالیات بر درآمد} = \frac{۱}{۳} \times \text{مالیات بر دارایی}$$

$$\text{میلیون تومان } ۴۴۰ = ۳۳۰ + ۱۱۰ = \text{مالیات بر دارایی} + \text{مالیات بر درآمد اشخاص} = \text{مجموع میزان مالیات مستقیم پرداختی}$$

(ب) مالیات بر درآمد اشخاص مهم‌ترین نوع مالیات است که برابر با ۸۰ میلیون تومان است.

(ج)

$$\text{میلیون تومان } ۴۷۰ = ۲۰۰ + ۵۰ + ۲۲۰ = ۲۰۰ + (۲ \times ۱۱۰) + \left(۲۰۰ \times \frac{۲۵}{۱۰۰} \right) = \text{مالیات بر ارزش افزوده (VAT)} + \text{عوارض نوسازی} + \text{مالیات بر مصرف} = \text{مجموع}$$

میزان مالیات غیرمستقیم پرداختی

۵۱ ۱ ۲ ۳ ۴ الف

$$\text{هزینه‌های تولید} \times ۴ = \text{درآمد کارگاه}$$

$$x = \text{هزینه‌های تولید}$$

$$\text{میلیون تومان } ۲۴ = \text{سود}$$

$$\text{هزینه‌های تولید} - \text{هزینه‌های تولید} \times ۴ = \text{سود} \Rightarrow \text{سود} = \text{درآمد} - \text{هزینه‌های تولید}$$

$$\text{میلیون تومان } ۸ = \frac{۲۴}{۳} = x \Rightarrow ۲۴ = ۳x \Rightarrow ۲۴ = ۴x - x \Rightarrow ۲۴ = ۳x$$

(ب)

میلیون تومان $۳۲ = ۴ \times ۸ =$ هزینه‌های تولید $۴ \times =$ درآمد کارگاه

(ج) از قسمت «بیشتر بدانیم» طرح شده است. مبلغ مورد نظر برای پرداخت مالیات سود (۲۴ میلیون تومان) خواهد بود؛ بنابراین گزینه «۳» پاسخ صحیح است.

۵۲ ۱ ۲ ۳ ۴ حقوق و عوارض گمرکی (تعرفه‌های گمرکی) علاوه بر اینکه یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند.

مالیات بر درآمد اشخاص مهم‌ترین نوع مالیات است.

مالیات بر ارزش افزوده از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند، چرا که مالیات پرداخت‌شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود.

۵۳ ۱ ۲ ۳ ۴

۵۴ ۱ ۲ ۳ ۴ سه عامل:

- یکسان نبودن منابع و عوامل تولید

- یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری

- وضعیت اقلیمی متفاوت

- توان تولیدی منطقه یا کشوری را در مقایسه با منطقه یا کشور دیگر تغییر می‌دهد.

- موجب می‌شود تولید محصولی نسبت به محصولی دیگر «مقرون به صرفه‌تر» شود یا مزیت اقتصادی ایجاد کند.

۵۵ ۱ ۲ ۳ ۴ هزینه فرصت تولید چای در کشور «الف» کمتر از هزینه فرصت تولید چای در کشور «ب» است و همین امر باعث می‌شود تا کشور «الف» منابع

کمیاب خود را بیشتر به تولید چای اختصاص دهد. بنابراین کشور «الف» در تولید چای مزیت نسبی دارد.

۵۶ ۱ ۲ ۳ ۴ الف) ترکیه در مقایسه با سایر کشورها کالای «ب» بیشتری تولید می‌کند (۱۵۴۰ واحد)؛ در نتیجه در تولید کالای «ب» مزیت مطلق دارد.

(ب)

هزینه فرصت	الف) (واحد)	ب) (واحد)	ج) (واحد)
نام کشور	۴۵۰	۵۴۰	۳۹۹
کنیا			

در کشور کنیا کالای «ج» با هزینه فرصت کمتری در مقایسه با سایر کشورها تولید می‌شود، در نتیجه کنیا در تولید کالای «ج» مزیت نسبی دارد و باید منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید این کالا اختصاص دهد.

(ج) آلمان در مقایسه با سایر کشورها کالای «الف» بیشتری تولید می‌کند (۹۷۰ واحد)؛ در نتیجه در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد.

ترکیه در مقایسه با سایر کشورها کالای «ج» بیشتری تولید می‌کند (۱۲۳۵ واحد)؛ در نتیجه در تولید کالای «ج» مزیت مطلق دارد.

بهتر است هر کشور در محصولی که مزیت دارد، تخصص و تمرکز یابد و سایر محصولات را از یکدیگر بگیرند.

آلمان کالای «الف» را در داخل تولید کند (و همچنین کالای «الف» مازاد خود را به سایر کشورها صادر کند) و کالای «ج» موردنیاز خود را از کشور ترکیه وارد کند.

۵۷ ۱ ۲ ۳ ۴

۵۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۳ کشور قراردادی غیررسمی به نام قرارداد گات را امضا کردند. (برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان) بعدها این قرارداد به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

۵۹ ۱ ۲ ۳ ۴ الف) در دوره بین دو جنگ جهانی، کارگران و تولیدکنندگان، کنگره آمریکا را متقاعد کردند که تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد افزایش دهد.

ب) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱، قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که براساس آن واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام می‌کرد. این قانون در حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان صورت گرفته بود.

ج) در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کشورهای آلمان، اروپای شرقی و ایالات متحده در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند.

۶۰ ۱ ۲ ۳ ۴ دولت‌ها با هدف حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه‌های گوناگونی بر واردات برخی کالاها وضع می‌کنند.

گاهی در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه نزدیک سیاسی یا یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

۶۱ ۱ ۲ ۳ ۴

انواع تحریم‌های اقتصادی	تحریم تجاری (مانع‌تراشی در مقابل صادرات و واردات کالا، خدمات و عوامل تولید مثل سرمایه)
	تحریم مالی (مانع‌تراشی در مقابل مبادلات مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها)

لذا افزایش نسبت صادرات غیرنفتی به تولید کل جهت مقابله با تحریم‌های تجاری مناسب است.

۶۲ ۱ ۲ ۳ ۴ در صورتی یک کشور می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود که:

الف) راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند.

ب) از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد.

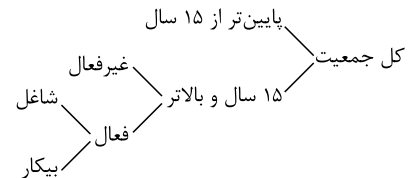
ج) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

د) به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

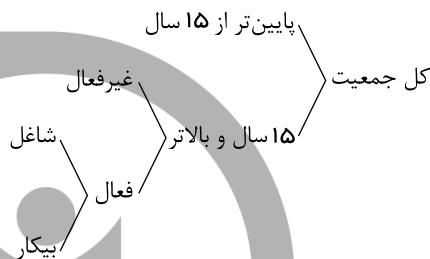

۱ ۲ ۳ ۴ ۶۳
۱ ۲ ۳ ۴ ۶۴

بیکاری	- بیکاری ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.
دوره‌ای	- در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر
 نفر $2,900,000 = 900,000 - 3,800,000$ = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر
 جمعیت غیرفعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال
 نفر $2,500,000 = 400,000 - 2,900,000$ = جمعیت فعال
 جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار
 نفر $500,000 = 2,000,000 - 2,500,000$ = جمعیت بیکار
 درصد $20 = \frac{500,000}{2,500,000} \times 100 = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100$ = نرخ بیکاری

۱ ۲ ۳ ۴ ۶۵

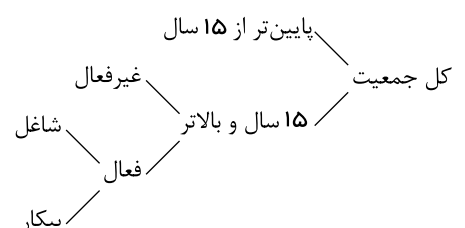
بیکاری اصطلاحی	- این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند.
	- همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند.
	- این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورها وجود دارد.

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر
 نفر $8,500,000 = 10,000,000 - (10,000,000 \times \frac{15}{100})$ = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر
 جمعیت غیرفعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال
 نفر $5,950,000 = 8,500,000 - (8,500,000 \times \frac{30}{100})$ = جمعیت فعال
 جمعیت بیکار - جمعیت فعال = جمعیت شاغل
 نفر $3,950,000 = 2,000,000 - 5,950,000$ = جمعیت شاغل
 یک درصد از جمعیت شاغل به امید پیدا کردن شغل بهتر، کار خود را ترک کرده‌اند، در نتیجه ۹۹ درصد آنها همچنان شاغل هستند و خواهیم داشت:

$$\frac{99}{100} = \frac{3,950,000}{\text{جمعیت شاغل جدید}} \Rightarrow \text{جمعیت شاغل جدید} = 3,910,500$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۶۶

بیکاری دوره‌ای	- بیکاری ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.
	- در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال
 $\Rightarrow$ جمعیت بیکار - جمعیت فعال = جمعیت شاغل
 نفر $27,800,000 = 4,200,000 - 32,000,000$ = جمعیت شاغل

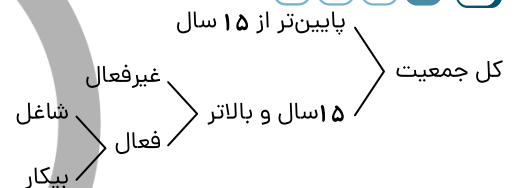

انواع سیاست‌های پولی	در چه شرایطی این سیاست توسط بانک مرکزی به کار گرفته می‌شود؟	یکی از روش‌های اعمال این سیاست: (سیاست بازار باز (فروش یا خرید اوراق مشارکت)
کاهش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انقباضی)	زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن	بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت، به مردم به طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد و تورم را کنترل و نقدینگی در گردش را کاهش دهد.
افزایش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انبساطی)	در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد.	بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت در دست مردم به‌طور مستقیم نقدینگی بیشتری را به جامعه تزریق کند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۶۷

نوع بیکاری	تعریف
بیکاری اصطلاحی	این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند، همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند، این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورها وجود دارد.
بیکاری فصلی	زمانی اتفاق می‌افتد که کارگران به دلیل تغییرات فصلی شغل خود را از دست می‌دهند، مانند برخی کارگران ساختمانی و کشاورزان در فصل زمستان.
بیکاری ساختاری	بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست، مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.
بیکاری دوره‌ای	بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد، در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۶۸

جمعیت زیر ۱۵ سال + جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت کل کشور
 نفر ۲۳,۴۰۰,۰۰۰ = ۵۵,۲۰۰,۰۰۰ - ۷۸,۶۰۰,۰۰۰ = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر - جمعیت زیر ۱۵ سال ⇒

نفر ۳۲,۳۵۰,۰۰۰ = ۴,۹۵۰,۰۰۰ + ۲۷,۴۰۰,۰۰۰ = جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

جمعیت فعال + جمعیت غیرفعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر
 نفر ۲۲,۸۵۰,۰۰۰ = ۳۲,۳۵۰,۰۰۰ - ۵۵,۲۰۰,۰۰۰ = جمعیت فعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت غیرفعال ⇒

درصد ۱۵٫۳ ≈ ۱۰۰ × ۴,۹۵۰,۰۰۰ / ۳۲,۳۵۰,۰۰۰ × ۱۰۰ = $\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}}$ = نرخ بیکاری

۱ ۲ ۳ ۴ ۶۹

در معاملاتی که به وسیله چک انجام می‌شود، در حقیقت پول نقد بین افراد رد و بدل نمی‌شود بلکه بانک موجودی حسابی را کاهش و موجودی حساب دیگری را افزایش می‌دهد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۷۰

مسیر تکاملی پول: کالاهای با دوام ← پول فلزی ← پول کاغذی ← پول تحریری ← پول الکترونیکی ۱ ۲ ۳ ۴ ۷۱

نقش اصلی پول در مبادلات، تسهیل مبادله است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۷۲

یکی از وظایف پول، وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش است. افراد پول‌هایی را که نزد خود پس‌انداز کرده‌اند، به‌عنوان وسیله حفظ ارزش در زمان لازم مورد استفاده قرار می‌دهند. این وظیفه زمانی تحقق می‌یابد که پول بتواند در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها ارزش خود را حفظ کند.

بی‌مبالاتی یا سوءاستفاده برخی از مصرف‌کنندگان از اعتماد مردم یا تعداد زیاد انواع رسیدها و مرافی‌ها که آشنایی و اعتبارسنجی آنها را برای مردم سخت کرده بود، موجب شد تا دولت‌ها برای جلوگیری از بروز این مشکلات به‌ناچار چاپ و انتشار اسکناس را برعهده گیرند. فکر سپردن نشر پول به یک بانک تجاری از اینجا شکل گرفت. ۱ ۲ ۳ ۴ ۷۳

امروزه پشتوانه پول‌ها، قدرت اقتصادی کشور است نه طلا و ارزهای نگهداری‌شده نزد بانک مرکزی. در نتیجه اگر «بیت کوین» بخواهد به عنوان پول رایج در میان مردم شناخته شود باید مانند پول تحریری (چک)، خصوصیت اعتباری و پشتوانه آن مورد قبول و پذیرش همه باشد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۷۴

۱ ۲ ۳ ۴ ۷۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۷۶
(الف)

$$\text{ارزش پولی مجموع مسکوکات} = \frac{2}{3} \times 1500 = 1000$$

اسکناس + مسکوکات + دیداری + شبه پول (قرض الحسنه + غیر دیداری) = نقدینگی

$$\text{نقدینگی} = 1000 + 1500 + 120 + 1630 = 4,250$$

قرض الحسنه + غیر دیداری = شبه پول

$$1,150 = \text{غیر دیداری} \Rightarrow 480 + \text{غیر دیداری} = 1630$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۷۷ (الف) ارزش پولی مسکوکات

$$\frac{2}{5} \times 2000 = 800$$

(ب) میزان حجم شبه پول

$$1280 = \text{ارزش پولی حساب‌های پس‌انداز بلند مدت} + \text{حساب‌های پس‌انداز کوتاه مدت} = \text{شبه پول}$$

(ج)

$$4,490 = 1280 + 230 + 180 + 2000 + 800 = \text{شبه پول} + \text{حجم پول} = \text{نقدینگی}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۷۸

$$\text{واحد} = \frac{2}{5} \times 2000 = 800 = \text{ارزش پولی مسکوکات}$$

$$1000 = \text{سپرده دیداری} + \text{چک پول}$$

$$\text{واحد} = 820 = 1000 - 180 = \text{چک پول} \rightarrow$$

مجموع دیداری و چک پول + مسکوکات + اسکناس = حجم پول

$$\text{واحد} = 3,800 = 2000 + 800 + 1000 = \text{حجم پول}$$

شبه پول + حجم پول = نقدینگی

$$\text{واحد} = 5080 = 1280 + 3,800 = \text{نقدینگی}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۷۹

$$\text{واحد} = \frac{2}{3} \times 1,500 = 1,000 = \text{ارزش پولی مسکوکات}$$

$$\text{واحد} = 1,080 = 1,200 - 120 = \text{چک پول} \rightarrow 1,200 = \text{سپرده دیداری} + \text{چک پول}$$

مجموع دیداری و چک پول + مسکوکات + اسکناس = حجم پول

$$3700 = 1500 + 1000 + 1200 = \text{حجم پول}$$

شبه پول + حجم پول = نقدینگی

$$5330 = 3700 + 1630 = \text{نقدینگی}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۰ پول‌های کاغذی، تحریری یا الکترونیکی، خصوصیتی اعتباری دارند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۱ - به دلیل مشکلات مبادله پایاپای (تهاتری) بشر برای مبادلات خود، از کالایی بادوام و فاسدشدنی و قابل تقسیم به تکه‌های کوچک و برطرفدار استفاده کرد.

- انتخاب برخی از فلزات مثل طلا و نقره، موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملتها شد و فعالیت‌هایی از قبیل دریانوردی و حمل‌ونقل را نیز رونق بخشید.

- چون افراد خود مبلغ چک را روی آن می‌نویسند به آن «پول تحریری یا ثبتی» گفته می‌شود.

- این رسیده‌ها نخستین اسکناس‌ها بودند و طلا و نقره نگهداری‌شده نزد صرافان و بازرگانان پشتوانه آنها بود.

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۲

$$100 \times \frac{\text{سطح قیمت قبلی} - \text{سطح قیمت جدید}}{\text{سطح قیمت قبلی}} = \text{تورم}$$

$$\text{درصد } 18 = \text{تورم کالای } C = \text{تورم کالای } A = \text{تورم کالای } B \Rightarrow \text{درصد } 18 = 0.18 \times 100 = 18 \Rightarrow 100 \times \frac{748,120 - 634,000}{634,000} = \text{تورم کالای } B$$

$$A \text{ کالای } \Rightarrow 0.18 = \frac{66,552 - x}{x} \Rightarrow 0.18x = 66,552 - x \Rightarrow 1.18x = 66,552 \Rightarrow x = \frac{66,552}{1.18} = 56,400$$

$$C \text{ کالای } \Rightarrow 0.18 = \frac{y - 95,400}{95,400} \Rightarrow 17,172 = y - 95,400 \Rightarrow y = 112,572$$

نکته: جدول صورت سؤال باید به صورت زیر تغییر یابد، در غیر این صورت به سؤال نمی‌توان پاسخ داد.

کالا / قیمت	ابتدای سال (به ریال)	انتهای سال (به ریال)
A	?	۶۶,۵۵۲
B	۶۳۴,۰۰۰	۷۴۸,۱۲۰
C	۹۵,۴۰۰	?

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۳

هزار میلیارد ریال $۸۶۰ = ۳۸۶۰ - ۳۰۰۰ =$ تولید در سال پایه - تولید در سال دوم به قیمت پایه = افزایش مقدار تولید در سال دوم
هزار میلیارد ریال $۳۳۲۰ = ۶۳۲۰ - ۳۰۰۰ =$ تولید در سال پایه - تولید در سال سوم به قیمت پایه = افزایش مقدار تولید در سال سوم

هزار میلیارد ریال $۳۹۰ = ۴۲۵۰ - ۳۸۶۰ =$ تولید در سال دوم به قیمت پایه - تولید در سال دوم به قیمت جاری = تورم در سال دوم (افزایش قیمت‌ها در سال دوم)
هزار میلیارد ریال $۴۲۰ = ۶۷۴۰ - ۶۳۲۰ =$ تولید در سال سوم به قیمت پایه - تولید در سال سوم به قیمت جاری = تورم در سال سوم (افزایش قیمت‌ها در سال سوم)
افزایش قیمت‌ها در سال دوم و سوم همان اعداد مربوط به پدیده تورم در این سال‌هاست که در قسمت قبل محاسبه شدند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۴

$$\text{تورم} = \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}} \times ۱۰۰$$

$$\text{تورم کشور C} = \frac{۲۸۰ - ۲۰۰}{۲۰۰} \times ۱۰۰ = ۴۰ \text{ درصد}$$

$$\text{تورم کشور A} = \frac{۱}{۲} \text{ تورم کشور C} = \frac{۱}{۲} \times ۴۰ = ۲۰ \text{ درصد}$$

$$\text{برای کشور A} \Rightarrow \frac{۲۰}{۱۰۰} = \frac{x - ۴۰۰}{۴۰۰} \Rightarrow ۰,۲ \times ۴۰۰ = x - ۴۰۰ \Rightarrow x = ۴۰۰ + ۸۰ = ۴۸۰$$

$$\text{تورم کشور B} = ۳ \times \text{تورم کشور A} = ۳ \times ۲۰ = ۶۰ \text{ درصد}$$

$$\text{برای کشور B} \Rightarrow \frac{۶۰}{۱۰۰} = \frac{۴۴۸ - y}{y} \Rightarrow ۰,۶y = ۴۴۸ - y \Rightarrow ۱,۶y = ۴۴۸ \Rightarrow y = \frac{۴۴۸}{۱,۶} = ۲۸۰$$

راه حل میان‌بر:

در سوال‌های این‌چنینی که نرخ تورم را به ما داده و قیمت سال قبل و یا سال جدید را از ما می‌خواهد، می‌توانیم خیلی راحت به جواب برسیم:
اول باید عدد تورم را به صورت اعشاری بنویسیم و بعد آن را با عدد ۱ جمع کنیم:

حال دو حالت پیش می‌آید:

حالت اول (مانند کشور A):

قیمت سال قبل را داریم و باید قیمت سال جدید را به دست بیاوریم. در نتیجه باید عدد به دست آمده (۱,۲۰) را در قیمت سال قبل ضرب کنیم.

$$۱,۲ \times ۴۰۰ = ۴۸۰$$

حالت دوم (مانند کشور B):

قیمت سال جدید را داریم و باید قیمت سال قبل را به دست بیاوریم. پس باید قیمت سال جدید را بر عدد به دست آمده (۱,۶۰) تقسیم کنیم.

$$\frac{۴۴۸}{۱,۶} = ۲۸۰$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۵

$$\text{تورم} = \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}} \times ۱۰۰$$

$$\text{تورم کشور A} = \frac{۱۹۲,۰۰۰ - ۱۵۳,۶۰۰}{۱۵۳,۶۰۰} \times ۱۰۰ = ۲۵ \text{ درصد}$$

$$\text{تورم کشور C} = \text{تورم کشور B} = ۲۵ \text{ درصد}$$

$$\text{برای کشور B} \Rightarrow \frac{۲۵}{۱۰۰} = \frac{x - ۷۴۰,۰۰۰}{۷۴۰,۰۰۰} \Rightarrow ۰,۲۵ \times ۷۴۰,۰۰۰ = x - ۷۴۰,۰۰۰ \Rightarrow x = ۱۸۵,۰۰۰ + ۷۴۰,۰۰۰ = ۹۲۵,۰۰۰ \text{ ریال}$$

$$\text{برای کشور C} \Rightarrow \frac{۲۵}{۱۰۰} = \frac{۷۲۶,۲۵۰ - y}{y} \Rightarrow ۰,۲۵y = ۷۲۶,۲۵۰ - y \Rightarrow ۱,۲۵y = ۷۲۶,۲۵۰ \Rightarrow y = \frac{۷۲۶,۲۵۰}{۱,۲۵} = ۵۸۱,۰۰۰ \text{ ریال}$$

راه حل میانبر:

تو سوال این شکلی که نرخ تورم رو به ما داده و قیمت سال قبل و یا سال جدید رو از ما می‌خواه، میشه خیلی راحت به جواب رسید:

اول باید عدد تورم را به صورت اعشاری بنویسیم و بعد آن را با عدد ۱ جمع کنیم:

حالا دو تا حالت پیش می‌آید:

حالت اول (مانند کشور B):

قیمت سال قبل رو داریم و باید قیمت سال جدید رو به دست بیاوریم. در نتیجه باید عدد به دست آمده (۱,۲۵) رو در قیمت سال قبل ضرب کنیم.

$$۱,۲۵ \times ۷۴۰,۰۰۰ = ۹۲۵,۰۰۰$$

حالت دوم (مانند کشور C):

قیمت سال جدید رو داریم و باید قیمت سال قبل رو به دست بیاریم. پس باید سال جدید رو بر عدد به دست اومده (۱٫۲۵) تقسیم کنیم.

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۶

$$100 \times \frac{\text{شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{شاخص قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال}} = \text{تورم}$$

$$\text{درصد } 16 = \frac{661200 - 570000}{570000} \times 100 = 16 \text{ درصد}$$

$$\text{درصد } 16 = \text{تورم کشور «ج»} = \text{تورم کشور «ب»} = \text{تورم کشور «الف»}$$

$$\Rightarrow \frac{16}{100} = \frac{x - 76800}{76800} \Rightarrow 0.16 \times 76800 = x - 76800 \Rightarrow x = 122880 + 76800 = 199680$$

$$\Rightarrow \frac{16}{100} = \frac{363040 - y}{y} \Rightarrow 0.16y = 363040 - y \Rightarrow 1.16y = 363040 \Rightarrow y = \frac{363040}{1.16} \approx 312965.5$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۷

الف) کاهش قدرت خرید پول در جامعه نتیجه وجود تورم در آن جامعه است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۸

ب) پول در مقابل «سطح عمومی قیمت‌ها» ارزش خود را حفظ نکرده است.

ج) یکی از دلایل کاهش قدرت خرید پول، حجم زیاد پول نسبت به تولید در یک جامعه است.

د) رابطه قدرت خرید پول با «سطح عمومی قیمت‌ها» یک رابطه معکوس است. هر چه سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد و برعکس، با پایین رفتن سطح عمومی قیمت‌ها، قدرت خرید پول افزایش می‌یابد.

ه) چون یک واحد پول توانسته است در طول زمان ارزش خود را حفظ کند، می‌گوییم قدرت خرید آن دستخوش تغییر است.

و) قدرت خرید پول به «سطح عمومی قیمت‌ها» در جامعه بستگی دارد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۹

الف) کاهش قدرت خرید پول در جامعه نتیجه وجود تورم در آن جامعه است.

ب) پول در مقابل «سطح عمومی قیمت‌ها» ارزش خود را حفظ نکرده است.

ج) یکی از دلایل کاهش قدرت خرید پول، حجم زیاد پول نسبت به تولید در یک جامعه است.

د) رابطه قدرت خرید پول با «سطح عمومی قیمت‌ها» یک رابطه معکوس است. هر چه سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد و برعکس، با پایین رفتن سطح عمومی قیمت‌ها، قدرت خرید پول افزایش می‌یابد.

ه) چون یک واحد پول نتوانسته است در طول زمان ارزش خود را حفظ کند، می‌گوییم قدرت خرید آن دستخوش تغییر است.

و) قدرت خرید پول به «سطح عمومی قیمت‌ها» در جامعه بستگی دارد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۹۰

برای مقابله با تورم: سیاست پولی انقباضی مناسب است.

برای مقابله با فقر: بهبود توزیع درآمد مناسب است.

برای مقابله با تحریم: تنوع شرکای تجاری مناسب است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۹۱

۱- به سیاست‌هایی که دولت از طریق بانک مرکزی برای «مدیریت حجم نقدینگی» و «حفظ ارزش پول» اعمال می‌کند، «سیاست‌های پولی» می‌گویند.

انواع سیاست‌های پولی:

۱- کاهش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انقباضی): مانند: فروش اوراق مشارکت به مردم

۲- افزایش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انبساطی): مانند: خرید اوراق مشارکت در دست مردم

انواع سیاست‌های پولی	در چه شرایطی این سیاست توسط بانک مرکزی به کار گرفته می‌شود؟	یکی از روش‌های اعمال این سیاست: (سیاست بازار باز (فروش یا خرید اوراق مشارکت))
کاهش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انقباضی)	زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن	بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت، به مردم به‌طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد و تورم را کنترل و نقدینگی در گردش را کاهش دهد.
افزایش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انبساطی)	در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد.	بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت در دست مردم به‌طور مستقیم نقدینگی بیشتری را به جامعه تزریق کند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۹۲

اگر افزایش نقدینگی با افزایش تولید هماهنگ باشد، تورم مهار می‌شود.

هنگام کمبود عرضه، کشور در شرایط رکود اقتصادی قرار دارد و سیاست مناسب برای رهایی از رکود، سیاست پولی انبساطی یعنی افزایش پول در گردش است. در نتیجه هنگام کمبود عرضه، افزایش نقدینگی، توانایی پرداخت برای قیمت‌های بالاتر را در تقاضاکنندگان افزایش می‌دهد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۹۳

۱- بهبود خدمات پستی و انتقال وجوه بین شهرها: دوره قاجار

۲- اقتصاد یکپارچه و مستقل هماهنگ با لایه‌های دینی و اجتماعی و فرهنگی کشور: نیمه اول حکومت صفویه

۳- نظام نوین در مالیات‌ستانی: دوره پهلوی

- تأسیس شرکت اسلامی: دوره قاجار

۹۵ ۱ ۲ ۳ ۴ یک منشأ رشد اقتصادی، افزایش منابع (جمعیت، سرمایه‌های فیزیکی، سرمایه انسانی) است.

- جمعیت در طول زمان رشد می‌کند، در نتیجه عرضه نیروی کار هم افزایش می‌یابد.
- سرمایه‌های فیزیکی هم می‌توانند با سرمایه‌گذاری در کارخانه‌ها، ساختمان‌ها، ماشین‌آلات و مغازه‌ها افزایش یابند.
- سرمایه انسانی با آموزش افزایش می‌یابد.

• رشد اقتصادی
• شاخص‌های توسعه انسانی (نظیر بهداشت، سواد (میانگین سال‌های تحصیلی) و امید زندگی)
• شاخص توزیع عادلانه درآمد

۹۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ویژگی‌های کشورهای پیشرفته:

- درآمد و تولید بالایی دارند.

- درآمدها به صورت عادلانه‌تری توزیع شده است.

- تعداد بیکاران این کشورها کم است.

- در برابر شوک‌های اقتصادی، قدرت مقاومت دارند. (رشد و پیشرفت، نقطه مقابل رکود است.)

- از ثبات نسبی قیمت‌ها و بازارها برخوردار هستند.

- در شرایط بحرانی می‌توانند نیازهای اولیه خود را تأمین و حتی مازاد آن را صادر کنند.

- از سطح سواد و بهداشت عمومی بالایی برخوردارند.

- روحیه اعتماد و همبستگی میان مردم برای تکاپو و تلاش اقتصادی، برجسته است.

- در سطح منطقه و جهان تأثیرگذارند.

- کشورهای قدرتمندی محسوب می‌شوند و بقیه روی آنها حساب باز می‌کنند.

در نتیجه عبارات قیمت‌ها از ثبات کامل برخوردارند و این کشورها فاقد بیکاری می‌باشند عبارات نادرستی هستند و مابقی عبارات در رابطه با کشورهای پیشرفته صحیح است.

۹۷ ۱ ۲ ۳ ۴ فرمول تبدیل (تولید ناخالص داخلی) GDP ، (تولید ناخالص ملی) GNP ←

$GDP = \text{تولید خارجی‌های مقیم کشور} + \text{تولید افراد کشوری که در خارج ساکن هستند} - GNP$

$$255 - 15 + x = 250 \rightarrow x = 10$$

۹۸ ۱ ۲ ۳ ۴ برای تبدیل GDP و GNP از رابطه روبرو داریم:

تولید ناخالص ملی (GNP) = سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند + خارجی‌های مقیم کشور - تولید ناخالص داخلی (GDP)

$$650 - x + 45 = 655 \rightarrow x = 40$$

۹۹ ۱ ۲ ۳ ۴

میلیارد ریال $11 = \frac{1}{3} \times 33 =$ ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند

میلیارد ریال $222 = 145 + 33 + 44$: ناخالص داخلی

ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند + ارزش تولید خارجی‌های مقیم کشور - تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی

میلیارد ریال $200 = 222 - 33 + 11$ = تولید ناخالص ملی

هزار ریال $8,88 = \frac{222}{25}$ = تولید ناخالص داخلی سرانه

۱۰۰ ۱ ۲ ۳ ۴

میلیارد ریال $100,935 = 100,000 + 935 = 1,8 \times 67,290$ = (ارزش افزوده بخش کشاورزی) $1,8$ = ارزش افزوده بخش ساختمان

(ارزش افزوده بخش صنعت) $\frac{30}{100} =$ استهلاك سرمایه

میلیارد ریال $117,750 = 392,500 \times \frac{30}{100}$ = استهلاك سرمایه

میلیارد ریال 4728 = خالص درآمد عوامل تولید از خارج

میلیارد ریال $1,111,343 = 67,290 + 392,500 + 545,890 + 100,935 + 4,728$ = تولید ناخالص ملی

میلیارد ریال $993,593 = 1,111,343 - 117,750$ = تولید خالص ملی $\Rightarrow$ استهلاك سرمایه - تولید ناخالص ملی = تولید خالص ملی

میلیارد ریال $13,891,787,5 = \frac{1,111,343,000}{80} = \frac{\text{تولید ناخالص ملی}}{\text{جمعیت کل}}$ = تولید ناخالص ملی سرانه (ب)

۱۰۱ ۱ ۲ ۳ ۴ از شروط محاسبه تولیدات در تولید کل:

۱ - کالا یا خدمات از بازار عبور کند؛ یعنی تولیدکننده آنها را در مقابل دریافت پول به مصرف‌کننده تحویل دهد. پس اگر فردی به کاشت سبزیجات در منزل برای مصرف خانگی بپردازد، در تولید کل محاسبه نمی‌شود.

۲ - فعالیت‌هایی که به تولید کالا یا خدمات «نهایی» منتهی شود، از آنجا که ارزش کالاهای واسطه‌ای در درون کالاهای نهایی است، در محاسبه تولید کل از محاسبه آن صرف‌نظر می‌شود.

۱۰۲ ۱ ۲ ۳ ۴ الف) عوامل تأثیرگذار به نظر مصرف‌کنندگان: قیمت کالا، قیمت سایر کالاها، انتظارات، سلیقه و درآمد.

ب) فعالیت‌هایی که در محاسبه تولید ناخالص داخلی لحاظ نمی‌شود:

۱) کار بدون دستمزد ۲) کالای دست دوم ۳) فعالیت نامشروع و غیرقانونی

۱۰۳ ۱ ۲ ۳ ۴

تولید در سال پایه - تولید در آن سال به قیمت ثابت = افزایش مقدار تولید در سال مورد نظر

تولید در همان سال به قیمت ثابت - تولید در آن سال به قیمت جاری = افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال مورد نظر

هزار میلیارد ریال $610 = 4230 - 4840$ = افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال دوم

هزار میلیارد ریال $1100 = 4860 - 5960$ = افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال سوم

هزار میلیارد ریال $230 = 4000 - 4230$ = افزایش مقدار تولید در سال دوم

هزار میلیارد ریال $860 = 4000 - 4860$ = افزایش مقدار تولید در سال سوم

۱۰۴ ۱ ۲ ۳ ۴

تولید کل به قیمت ثابت در همان سال - تولید کل به قیمت جاری در همان سال = میزان افزایش قیمت (تورم) در یک سال

تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم - تولید کل به قیمت جاری در سال دوم = میزان افزایش قیمت (تورم) در سال دوم

$387 =$ تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم - 5034

هزار میلیارد ریال $4,647 = 387 - 5034$ = تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم

تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم - تولید کل به قیمت جاری در سال سوم = میزان افزایش قیمت (تورم) در سال سوم

$1020 =$ تولید کل به قیمت جاری در سال سوم - 8390

هزار میلیارد ریال $9,410 = 8390 + 1020$ = تولید کل به قیمت جاری در سال سوم

میزان تولید در سال پایه - میزان تولید در آن سال به قیمت ثابت = میزان افزایش تولید در یک سال معین

میلیارد ریال $747 = 3900 - 4647$ = میزان افزایش مقدار تولید در سال دوم

میلیارد ریال $4490 = 3900 - 8390$ = میزان افزایش مقدار تولید در سال سوم

۱۰۵ ۱ ۲ ۳ ۴

	قیمت ثابت	قیمت جاری
سال اول	۱۵۰۰	۱۵۰۰
سال دوم	۱۶۵۰	۱۷۰۰
سال سوم	۱۷۱۰	۱۸۷۵

$50 = 1700 - 1650$: (تورم، میزان افزایش قیمت‌ها در سال دوم)

$165 = 1875 - 1710$: (تورم، میزان افزایش قیمت‌ها در سال سوم)

$150 = 1650 - 1500$: افزایش تولید در سال ۲

$210 = 1710 - 1500$: افزایش تولید در سال ۳

ب) (نسبت به سال پایه در نظر می‌گیریم)

ج) افزایش قیمت‌ها (همان اعدادی است که در قسمت الف محاسبه شده‌اند).

۱۰۶ ۱ ۲ ۳ ۴ الف

تولید کل به قیمت ثابت در همان سال - تولید کل به قیمت جاری در همان سال = میزان افزایش قیمت (تورم) در یک سال

تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم - تولید کل به قیمت جاری در سال دوم = میزان افزایش قیمت (تورم) در سال دوم

$5830 =$ تولید کل به قیمت جاری در سال دوم - 247

هزار میلیارد ریال $6077 = 5830 + 247$ = تولید کل به قیمت جاری در سال دوم

تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم - تولید کل به قیمت جاری در سال سوم = میزان افزایش قیمت (تورم) در سال سوم

تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم - $7800 = 1631$

هزار میلیارد ریال $6,169 = 7800 - 1631$ = تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم

تولید کل به قیمت ثابت در سال پایه - تولید کل به قیمت ثابت در سال مورد نظر = افزایش مقدار تولید در یک سال

هزار میلیارد ریال $1540 = 4290 - 5830$ = افزایش مقدار تولید در سال دوم

هزار میلیارد ریال $1879 = 4290 - 6169$ = افزایش مقدار تولید در سال سوم

۱۰۷ ۱ ۲ ۳ ۴

تولید در سال پایه - تولید در آن سال به قیمت ثابت = افزایش مقدار تولید در سال مورد نظر

تولید در همان سال به قیمت ثابت - تولید در آن سال به قیمت جاری = افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال مورد نظر

هزار میلیارد ریال $610 = 4230 - 4840$ = افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال دوم

هزار میلیارد ریال $1100 = 4860 - 5960$ = افزایش قیمت‌ها (تورم) در سال سوم
 هزار میلیارد ریال $230 = 4000 - 4230$ = افزایش مقدار تولید در سال دوم
 هزار میلیارد ریال $860 = 4000 - 4860$ = افزایش مقدار تولید در سال سوم

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰۸

تولید کل به قیمت ثابت در همان سال - تولید کل به قیمت جاری در همان سال = میزان افزایش قیمت (تورم) در یک سال
 تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم - تولید کل به قیمت جاری در سال دوم = میزان افزایش قیمت (تورم) در سال دوم
 $387 =$ تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم - $5034 =$ تولید کل به قیمت جاری در سال دوم
 هزار میلیارد ریال $4,647 = 5034 - 387$ = تولید کل به قیمت جاری در سال دوم
 تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم - تولید کل به قیمت جاری در سال سوم = میزان افزایش قیمت (تورم) در سال سوم
 $1020 = 8390 -$ تولید کل به قیمت جاری در سال سوم
 هزار میلیارد ریال $9,410 = 1020 + 8390$ = تولید کل به قیمت جاری در سال سوم
 میزان تولید در سال پایه - میزان تولید در آن سال به قیمت ثابت = میزان افزایش تولید در یک سال معین
 میلیارد ریال $747 = 3900 - 4647$ = میزان افزایش مقدار تولید در سال دوم
 میلیارد ریال $4490 = 3900 - 8390$ = میزان افزایش مقدار تولید در سال سوم

با فرض سال ۱۳۹۰ به عنوان سال پایه، خواهیم داشت: ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰۹

$$114,000 = (75 \times 400) + (700 \times 120) = \text{تولید کل در سال ۹۲ به قیمت جاری}$$

$$64,500 = (300 \times 75) + (60 \times 700) = \text{تولید کل در سال ۹۲ به قیمت ثابت}$$

محاسبه GDP واقعی در هر سال (سال ۱۳۹۵ سال پایه است). ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱۰

$$1395 \text{ واقعی } GDP = (500 \times 100) + (16 \times 50) = 50,000 + 800 = 50,800$$

$$1396 \text{ واقعی } GDP = (600 \times 100) + (20 \times 50) = 60,000 + 1,000 = 61,000$$

$$1397 \text{ واقعی } GDP = (700 \times 100) + (25 \times 50) = 70,000 + 1,250 = 71,250$$

$$\text{درصد } 20 = \frac{61,000 - 50,800}{50,800} \times 100 = \text{نرخ رشد تولید واقعی (از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۶)}$$

$$\text{درصد } 16,8 = \frac{71,250 - 61,000}{61,000} \times 100 = \text{نرخ رشد تولید واقعی (از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۷)}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱۱

۴ درصد = سهم دهک اول - سهم دهک چهارم
 $3 \Rightarrow$ سهم دهک اول $\Rightarrow 4 \Rightarrow$ سهم دهک اول - ۷
 ۵ درصد = سهم دهک دوم - سهم دهک هفتم
 $5 \Rightarrow$ سهم دهک دوم $\Rightarrow 5,5 \Rightarrow$ سهم دهک دوم - ۱۰,۵
 $15 \Rightarrow$ سهم دهک نهم $\Rightarrow 7 \Rightarrow 8 \Rightarrow$ سهم دهک نهم - ۷ = سهم دهک پنجم - سهم دهک نهم
 $24 \Rightarrow$ سهم دهک دهم $\Rightarrow 15 \Rightarrow 9 \Rightarrow$ سهم دهک دهم - ۱۵ = سهم دهک ششم - سهم دهک دهم

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱۲

$$\boxed{4} = \text{دهک اول} \rightarrow 19 = \text{دهک اول} - 23 \rightarrow 19 = \text{دهک اول} - \text{دهک دوم}$$

$$\boxed{14,5} = \text{دهک نهم} \rightarrow 9,5 = \text{دهک نهم} - 5 \rightarrow 9,5 = \text{دهک نهم} - \text{دهک دهم}$$

$$\boxed{6} = \text{دهک سوم} \rightarrow 14,5 = \text{دهک سوم} - 8,5 \rightarrow 14,5 = \text{دهک سوم} - \text{دهک چهارم}$$

$$\boxed{11,5} = \text{دهک هفتم} \rightarrow 7,5 = \text{دهک هفتم} - 4 \rightarrow 7,5 = \text{دهک هفتم} - \text{دهک اول}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱۳

$$\left. \begin{aligned} \frac{20\% \text{ بالا}}{20\% \text{ پایین}} &= \frac{21 + 18}{3 + 5} = \frac{39}{8} = 4,8 \\ \frac{10\% \text{ بالا}}{40\% \text{ پایین}} &= \frac{21}{3 + 5 + 7 + 9} = \frac{21}{24} = 0,875 \end{aligned} \right\} \text{الف و ب}$$

هرچه بیشتر، نامناسبتر؛ پس $\frac{10\%}{40\%}$ مناسبتر و $\frac{20\%}{20\%}$ نامناسبتر است

ج) فرمول شاخص توزیع نابرابری $\text{شاخص دهک اول} = \frac{10\% \text{ بالا}}{10\% \text{ پایین}} = \frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک اول}}$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱۴

$$\Rightarrow \frac{10\% \text{ بالا}}{4\% \text{ پایین}} = \frac{25}{5+7+8+9} = \frac{25}{29} \approx 0,8$$

$$\Rightarrow \frac{20\% \text{ بالا}}{20\% \text{ پایین}} = \frac{25+17}{5+7} = \frac{42}{12} = 3,5$$

$$\Rightarrow \frac{\text{سهم دهم}}{\text{سهم اول}} = \frac{25}{5} = 5 \Rightarrow \text{شاخص توزیع نابرابری}$$

محاسبه شاخص از فرمول نسبت ۲۰٪ بالا به ۲۰٪ پایین توزیع درآمد را نامناسبتر نشان می‌دهد و محاسبه شاخص از فرمول نسبت ۱۰٪ بالا به ۴۰٪ پایین توزیع درآمد را مناسبتر نشان می‌دهد. شاخصی که در توزیع درآمد مورد استفاده قرار می‌گیرد، (نسبت ده درصد بالای جامعه به ده درصد پایین جامعه) یعنی نسبت دهک دهم به دهک اول است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱۵

$$\frac{20\% \text{ درصد بالا}}{20\% \text{ درصد پایین}} = \frac{17+25}{5+7} = 3,5$$

$$\frac{10\% \text{ درصد بالا}}{40\% \text{ درصد پایین}} = \frac{25}{5+7+8+9} = 0,862$$

مشاهده می‌شود که محاسبه توزیع ۱۰ درصد بالا - وضعیت توزیع درآمد را مناسبتر و روش ۲۰ درصد بالا / ۲۰ درصد پایین وضعیت توزیع درآمد را نامناسب نشان می‌دهد. با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود.

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱۶

$$1386 \text{ شاخص دهک‌ها در سال} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{20}{4} = 5$$

$$1387 \text{ شاخص دهک‌ها در سال} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{27,5}{5} = 5,5$$

$$1388 \text{ شاخص دهک‌ها در سال} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{32}{8} = 4$$

$$1389 \text{ شاخص دهک‌ها در سال} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{21}{6} = 3,5$$

هرچه شاخص وضعیت توزیع درآمد (شاخص دهک‌ها - نسبت سهم دهک دهم به سهم دهک اول) بیشتر باشد: توزیع درآمد در آن جامعه نامناسبتر است و بالعکس. در نتیجه:
- وضعیت توزیع درآمد در سال ۱۳۸۷ با شاخص دهک‌های ۵,۵، نامناسبتر از وضعیت توزیع درآمد در سایر کشورها است.
- وضعیت توزیع درآمد در سال ۱۳۸۹ با شاخص دهک‌های ۳,۵، عادلانه‌تر از وضعیت توزیع درآمد در سایر کشورها است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱۷

$$A \text{ شاخص دهک‌ها در کشور} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{28}{4} = 7$$

$$B \text{ شاخص دهک‌ها در کشور} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{4 \times 8}{5} = 6,4$$

$$C \text{ شاخص دهک‌ها در کشور} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{30}{30 \times \frac{10}{100}} = \frac{30}{3} = 10$$

هرچه شاخص وضعیت توزیع درآمد (شاخص دهک‌ها - نسبت سهم دهک دهم به سهم دهک اول) بیشتر باشد: توزیع درآمد در آن جامعه مناسبتر است و بالعکس. در نتیجه:
- وضعیت توزیع درآمد در کشور C با شاخص دهک‌های ۱۰، نامناسبتر از وضعیت توزیع درآمد در سایر کشورها است.
- وضعیت توزیع درآمد در کشور B با شاخص دهک‌های ۶,۴، عادلانه‌تر از وضعیت توزیع درآمد در سایر کشورها است.
- دهک اول کشور C که برابر با ۳ درصد است در مقایسه با سایر دهک‌ها کمتر است و کمترین درصد درآمد ملی را دارد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱۸

$$1370 \text{ شاخص دهک‌ها در کشور «الف» در سال} = \frac{21}{3} = 7$$

$$1380 \text{ شاخص دهک‌ها در کشور «الف» در سال} = \frac{20}{4} = 5$$

$$1400 \text{ شاخص دهک‌ها در کشور «الف» در سال} = \frac{19}{4} = 4,75$$

هرچه شاخص وضعیت توزیع درآمد (شاخص دهک‌ها - نسبت سهم دهک دهم به سهم دهک اول) کمتر باشد: توزیع درآمد در آن جامعه مناسبتر است و بالعکس. مشاهده می‌شود شاخص دهک‌ها در کشور «الف» از سال ۱۳۷۰ تا سال ۱۴۰۰ رو به کاهش است، در نتیجه وضعیت توزیع درآمد در این کشور رو به بهبود و به سمت عادلانه‌تر شدن است.

$$1370 \text{ شاخص دهک‌ها در کشور «ب» در سال} = \frac{18}{5} = 3,6$$

$$۱۳۸۰ \text{ در سال «ب» در کشور} = \frac{۱۵}{۶} = ۲,۵$$

$$۱۴۰۰ \text{ در سال «ب» در کشور} = \frac{۱۶}{۷} \approx ۲,۲۸$$

مشاهده می شود شاخص دهکها در کشور «ب» نیز از سال ۱۳۷۰ تا سال ۱۴۰۰ رو به کاهش است، در نتیجه وضعیت توزیع درآمد در این کشور رو به بهبود و به سمت عادلانه تر شدن است.

به طور کلی شاخص دهکها در کشور «ب» در مقایسه با شاخص دهکها در کشور «الف» در هر سال، عددی کوچکتر است، در نتیجه می توان گفت وضعیت توزیع درآمد در کشور «ب» عادلانه تر از وضعیت توزیع درآمد در کشور «الف» است.

هر چه شاخص وضعیت توزیع درآمد (شاخص دهکها - نسبت سهم دهک دهم به سهم دهک اول) کمتر باشد؛ توزیع درآمد در آن جامعه مناسب تر و عادلانه تر است و بالعکس.

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص دهکها}$$

$$۱۴۰۰ \text{ در سال الف در کشور} = \frac{۲۲}{۲} = ۱۱$$

$$۱۴۰۱ \text{ در سال الف در کشور} = \frac{۲۱}{۳} = ۷$$

$$۱۴۰۲ \text{ در سال الف در کشور} = \frac{۲۰}{۴} = ۵$$

شاخص دهکها در کشور «الف» از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲ رو به کاهش است، در نتیجه وضعیت توزیع درآمد در این کشور روبه بهبود و به سمت عادلانه تر شدن است.

$$۱۴۰۰ \text{ در سال «ب» در کشور} = \frac{۲۰}{۴} = ۵$$

$$۱۴۰۱ \text{ در سال «ب» در کشور} = \frac{۱۹}{۵} = ۳,۸$$

$$۱۴۰۲ \text{ در سال «ب» در کشور} = \frac{۱۸}{۶} = ۳$$

شاخص دهکها در کشور «ب» نیز از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲ رو به کاهش است؛ در نتیجه وضعیت توزیع درآمد در این کشور رو به بهبود و به سمت عادلانه تر شدن است. به طور کلی شاخص دهکها در کشور «ب» در مقایسه با شاخص دهکها در کشور «الف» در هر سال، عددی کوچکتر است، در نتیجه می توان گفت وضعیت توزیع درآمد در کشور «ب» عادلانه تر از وضعیت توزیع درآمد در کشور «الف» است.

گاهی درآمدهای مردم برای به دست آوردن شاخص دهکها، قابل ثبت نیست. به همین دلیل اقتصاددانان برای به دست آوردن اختلاف درآمدی، اختلاف هزینه ای را محاسبه می کنند. در این حالت هزینه خانوار نماینده درآمد آن است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲۰

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲۱

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲۲ مراحل بودجه ریزی ماهیانه:

۱- از هر متبعی که درآمدی به دست آورید، آن درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.

۲- هزینه های متغیر و ثابت خود را به صورت ماهیانه فهرست کنید.

۳- مجموع درآمد و هزینه های خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.

۴- اگر هزینه ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیر ضروری را کم کنید یا فرصت هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدتان افزایش یابد.

در خرید مقایسه ای لازم است عوامل مختلفی از قبیل تفاوت در ویژگی ها، اندازه ها، کیفیت محصول، هویت محصول، عملکرد آن، قیمت و خدمات پس از فروش و...

در نظر گرفته شود. انتخاب را به گونه ای انجام دهید که اقتصاد شما، خانواده و جامعه، بیشترین منفعت و کمترین هزینه را ببرد.

کارمند بخش بازرگانی: زیبایی

راهنمای تور گردشگری: هویت

پزشک و پرستار بیمارستان: عملکرد

لباس راحتی در منزل: نیاز

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲۴

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲۵ تشریح گزینه های نادرست:

گزینه «۱»: نادرست؛ سود سرمایه گذاری در سهام معمولاً از سپرده گذاری بلندمدت در بانک هم بیشتر است؛ اما قطعی نیست.

گزینه «۲»: نادرست؛ در حساب های سرمایه گذاری بلندمدت هر چقدر زمان طولانی تر پول سپرده گذاری شود، سود بیشتری به آن تعلق می گیرد. (در خرید سهام ممکن است در بلندمدت شرکت سهامی زیان ده باشد و دارنده سهام آنها نیز متحمل ضرر و زیان شود.)

گزینه «۴»: نادرست؛ به اوراق مشارکت منتشر شده برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط، سودی تعلق می گیرد، همچنین خرید و فروش سهام نیز ممکن است با محدودیت هایی مواجه باشد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲۶ الف) میزان سرمایه اولیه فرد: ۸۰ میلیون تومان

وی با همین ۸۰ میلیون تومان، ۲۵۰۰ ورقه سهام خریداری کرد؛ همین‌جا می‌توان قیمت اسمی هر ورق سهم را مشخص کرد:

$$\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد} = \frac{\text{ارزش اسمی هر سهم}}{\text{تعداد سهام خریداری شده}}$$

$$= \frac{۸۰,۰۰۰,۰۰۰}{۲,۵۰۰} = ۳۲,۰۰۰ \text{ تومان}$$

(ب) در پایان سال این فرد همه سهام خود را به ارزش ۲۲۵ میلیون تومان فروخت، با این اطلاعات می‌توان قیمت بازاری هر ورق سهم را مشخص کرد:

$$\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد در پایان سال} = \frac{\text{ارزش بازاری هر سهم}}{\text{تعداد سهام خریداری شده}}$$

$$= \frac{۲۲۵,۰۰۰,۰۰۰}{۲,۵۰۰} = ۹۰,۰۰۰ \text{ ریال} \rightarrow ۹۰,۰۰۰ \text{ تومان} = ۹۰,۰۰۰$$

(ج) میزان سود فرد در پایان سال برابر با ۱۴۵ میلیون تومان است (۲۲۵ - ۸۰ = ۱۴۵) که پس از کسر مخارج، به آن خمس تعلق می‌گیرد، در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{میلیون تومان} = ۱۰ = \frac{۱}{۵} \times ۵۰ = \frac{۱}{۵} (۲۲۵ - ۸۰ - ۹۵) = \frac{۱}{۵} \text{ میزان خمس پرداختی}$$

۱۲۷ ۱ ۲ ۳ ۴ - به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، به مشتری امتیاز دریافت وام تعلق می‌گیرد: مزایای حساب‌های بانک‌های قرض‌الحسنه «و»

- نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند: مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت «ب»

- نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد: مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت «د»

- معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد: معایب حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت «ه»

۱۲۸ ۱ ۲ ۳ ۴

(الف)

میزان سود - ارزش سهام فروخته‌شده در پایان سال = میزان سرمایه اولیه فرد

$$\Rightarrow \text{میلیون تومان} = ۱۲۰ = ۱۶۰ - ۴۰ = \text{میزان سرمایه اولیه فرد}$$

(ب)

$$\text{ارزش اسمی هر سهم} = \frac{\text{میزان سرمایه اولیه فرد}}{\text{تعداد سهام خریداری‌شده}} = \frac{۱۲۰۰۰۰۰۰}{۲۵۰۰} = ۴۸۰۰۰ \text{ تومان}$$

(ج)

$$\text{ارزش بازاری هر سهم} = \frac{\text{ارزش سهام فروخته‌شده توسط فرد در پایان سال}}{\text{تعداد سهام خریداری‌شده}} = \frac{۱۶۰۰۰۰۰۰}{۲۵۰۰} = ۶۴۰۰۰ \text{ تومان}$$

۱۲۹ ۱ ۲ ۳ ۴

۱۳۰ ۱ ۲ ۳ ۴

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴
۳۳	۱	۲	۳	۴

۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	۴
۶۱	۱	۲	۳	۴
۶۲	۱	۲	۳	۴
۶۳	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴
۶۵	۱	۲	۳	۴
۶۶	۱	۲	۳	۴

۶۷	۱	۲	۳	۴
۶۸	۱	۲	۳	۴
۶۹	۱	۲	۳	۴
۷۰	۱	۲	۳	۴
۷۱	۱	۲	۳	۴
۷۲	۱	۲	۳	۴
۷۳	۱	۲	۳	۴
۷۴	۱	۲	۳	۴
۷۵	۱	۲	۳	۴
۷۶	۱	۲	۳	۴
۷۷	۱	۲	۳	۴
۷۸	۱	۲	۳	۴
۷۹	۱	۲	۳	۴
۸۰	۱	۲	۳	۴
۸۱	۱	۲	۳	۴
۸۲	۱	۲	۳	۴
۸۳	۱	۲	۳	۴
۸۴	۱	۲	۳	۴
۸۵	۱	۲	۳	۴
۸۶	۱	۲	۳	۴
۸۷	۱	۲	۳	۴
۸۸	۱	۲	۳	۴
۸۹	۱	۲	۳	۴
۹۰	۱	۲	۳	۴
۹۱	۱	۲	۳	۴
۹۲	۱	۲	۳	۴
۹۳	۱	۲	۳	۴
۹۴	۱	۲	۳	۴
۹۵	۱	۲	۳	۴
۹۶	۱	۲	۳	۴
۹۷	۱	۲	۳	۴
۹۸	۱	۲	۳	۴
۹۹	۱	۲	۳	۴

۱۰۰	۱	۲	۳	۴
۱۰۱	۱	۲	۳	۴
۱۰۲	۱	۲	۳	۴
۱۰۳	۱	۲	۳	۴
۱۰۴	۱	۲	۳	۴
۱۰۵	۱	۲	۳	۴
۱۰۶	۱	۲	۳	۴
۱۰۷	۱	۲	۳	۴
۱۰۸	۱	۲	۳	۴
۱۰۹	۱	۲	۳	۴
۱۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۱۹	۱	۲	۳	۴
۱۲۰	۱	۲	۳	۴
۱۲۱	۱	۲	۳	۴
۱۲۲	۱	۲	۳	۴
۱۲۳	۱	۲	۳	۴
۱۲۴	۱	۲	۳	۴
۱۲۵	۱	۲	۳	۴
۱۲۶	۱	۲	۳	۴
۱۲۷	۱	۲	۳	۴
۱۲۸	۱	۲	۳	۴
۱۲۹	۱	۲	۳	۴
۱۳۰	۱	۲	۳	۴